

Yasāyāh

¹ Zail meñ wuh royāen darj haiñ jo Yasāyāh bin Āmūs ne Yahūdāh aur Yarūshalam ke bāre meñ dekhīñ aur jo un sālon meñ munkashif huīñ jab Uzziyāh, Yūtām, Āḳhaz aur Hizqiyāh Yahūdāh ke bādshāh the.

Isrāīlī Apne Āqā ko Jānane se Inkār Karte Haiñ

² Ai āsmān, merī bāt sun! Ai zamīn, mere alfāz par kān dhar! Kyonki Rab ne farmāyā hai,

“Jin bachchoñ kī parwarish main ne kī hai aur jo mere zer-e-nigarānī parwān chaṛhe haiñ, unhoñ ne mujh se rishtā toṛ liyā hai. ³ Bail apne mālik ko jāntā aur gadhā apne āqā kī charnī ko pahchāntā hai, lekin Isrāīl itnā nahīñ jāntā, merī qaum samajh se ḳhālī hai.”

⁴ Ai gunāhgār qaum, tujh par afsos! Ai sangīn qusūr meñ phaṅsī huī ummat, tujh par afsos! Sharīr nasl, badchalan bachche! Unhoñ ne Rab ko tark kar diyā hai. Hāñ, unhoñ ne Isrāīl ke Quddūs ko haqīr jān kar radd kiyā, apnā muñh us se pher liyā hai. ⁵ Ab tumheñ mazīd kahāñ pītā jāe? Tumhārī zid to mazīd baṛhtī jā rahī hai go pūrā sar zaḳhmī aur pūrā dil bīmār hai. ⁶ Chāñd se le kar talwe tak pūrā jism majrūh hai, har jagah choṛeñ, ghāw aur tāzā tāzā zarbeñ lagī haiñ. Aur na unheñ sāf kiyā gayā, na un kī marham-paṭṭī kī gaī hai.

⁷ Tumhārā mulk wīrān-o-sunsān ho gayā hai, tumhāre shahr bhasm ho gae haiñ. Tumhāre

deḳhte deḳhte pardesī tumhāre kheton ko lūṭ rahe haiñ, unheñ yon ujār rahe haiñ jis tarah pardesī hī kar sakte haiñ. ⁸ Sirf Yarūshalam hī bāqī rah gayā hai, Siyyūn Beṭī angūr ke bāgh meñ jhoñṗrī kī tarah akeli rah gaī hai. Ab dushman se ghirā huā yih shahr khīre ke khet meñ lage chhappar kī mānind hai. ⁹ Agar Rabbul-afwāj ham meñ se chand ek ko zindā na chhoṛtā to ham Sadūm kī tarah miṭ jāte, hamārā Amūrā kī tarah satyānās ho jātā.

¹⁰ Ai Sadūm ke sardāro, Rab kā farmān sun lo! Ai Amūrā ke logo, hamāre Ḳhudā kī hidāyat par dhyān do! ¹¹ Rab farmātā hai, “Agar tum beshumār qurbāniyāñ pesh karo to mujhe kyā? Maiñ to bhasm hone wāle menḍhoñ aur moṭe-tāze bachhoñ kī charbī se uktā gayā hūñ. Bailoñ, leloñ aur bakroñ kā jo ḳhūn mujhe pesh kiyā jātā hai wuh mujhe pasand nahīñ. ¹² Kis ne tum se taqāzā kiyā ki mere huzūr āte waqt merī bārgāhoñ ko pānwoñ tale raundo? ¹³ Ruk jāo! Apñī bemānī qurbāniyāñ mat pesh karo! Tumhāre baḳhūr se mujhe ghin ātī hai. Nae Chāñd kī Īd aur Sabat kā din mat manāo, logoñ ko ibādat ke lie jamā na karo! Maiñ tumhāre bedīn ijtīmā bardāsht hī nahīñ kar saktā. ¹⁴ Jab tum Nae Chāñd kī Īd aur bāqī taqrībāt manāte ho to mere dil meñ nafrat paidā hotī hai. Yih mere lie bhārī bojh ban gaī haiñ jin se maiñ tang ā gayā hūñ.

¹⁵ Beshak apne hāthoñ ko duā ke lie uṭhāte jāo, maiñ dhyān nahīñ dūngā. Go tum bahut zyādā namāz bhī paṛho, maiñ tumhārī nahīñ sunūngā, kyonki tumhāre hāth ḳhūnālūdā haiñ. ¹⁶ Pahle

nahā kar apne āp ko pāk-sāf karo. Apnī sharīr harkatoṅ se bāz āo tāki wuh mujhe nazar na āeñ. Apnī ḡhalat rāhoṅ ko chhoṛ kar ¹⁷ nek kām karnā sīkh lo. Insāf ke tālib raho, mazlūmoṅ kā sahārā bano, yatīmoṅ kā insāf karo aur bewāoṅ ke haq meṅ laṛo!”

Allāh Apnī Qaum kī Adālat Kartā Hai

¹⁸ Rab farmātā hai, “Āo ham adālat meṅ jā kar ek dūsre se muqaddamā laṛeñ. Agar tumhāre gunāhoṅ kā rang qirmizī ho jāe to kyā wuh dubārā barf jaise ujle ho jāeṅge? Agar un kā rang arḡhawānī ho jāe to kyā wuh dubārā ūn jaise safed ho jāeṅge? ¹⁹ Agar tum sunane ke lie taiyār ho to mulk kī behtarīn paidāwār se lutfandoz hoge. ²⁰ Lekin agar inkār karke sarkash ho jāo to talwār kī zad meṅ ā kar mar jāoge. Is bāt kā yaqīn karo, kyonki Rab ne yih kuchh farmāyā hai.”

²¹ Yih kaise ho gayā hai ki jo shahr pahle itnā wafādār thā wuh ab kashī ban gayā hai? Pahle Yarūshalam insāf se māmūr thā, aur rāstī us meṅ sukūnat kartī thī. Lekin ab har taraf qātil hī qātil haiñ! ²² Ai Yarūshalam, terī khalīs chāndī kham chāndī meṅ badal gaī hai, terī behtarīn mai meṅ pānī milāyā gayā hai. ²³ Tere buzurg haṭdharm aur choroṅ ke yār haiñ. Yih rishwatkhōr sab logoṅ ke pīchhe paṛe rahte haiñ tāki chāy-pānī mil jāe. Na wuh parwā karte haiñ ki yatīmoṅ ko insāf mile, na bewāoṅ kī fariyād un tak pahuñchtī hai.

²⁴ Is lie Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj jo Isrāil kā Zabardast Sūrmā hai farmātā hai, “Āo, main

apne muḵhālifoñ aur dushmanoñ se intaqām le kar sukūn pāūñ. ²⁵ Maiñ tere ḵhilāf hāth uṭhāūngā aur ḵhām chāñdī kī tarah tujhe poṭāsh ke sāth pighlā kar tamām mail se pāk-sāf kar dūngā. ²⁶ Maiñ tujhe dubārā qadīm zamāne ke-se qāzī aur ibtidā ke-se mushīr atā karūngā. Phir Yarūshalam dubārā Dārul-insāf aur Wafādār Shahr kahlāegā.”

²⁷ Allāh Siyyūn kī adālat karke us kā fidyā degā, jo us meñ taubā kareñge un kā wuh insāf karke unheñ chhurāegā. ²⁸ Lekin bāghī aur gunāhgār sab ke sab pāsh pāsh ho jāeñge, Rab ko tark karne wāle halāk ho jāeñge.

²⁹ Balūt ke jin darāḵhtoñ kī pūjā se tum lutfandoz hote ho un ke bāis tum sharmsār hoge, aur jin bāghoñ ko tum ne apnī butparastī ke lie chun liyā hai un ke bāis tumheñ sharm āegī. ³⁰ Tum us balūt ke darāḵht kī mānind hoge jis ke patte murjhā gae hoñ, tumhārī hālat us bāgh kī-sī hogī jis meñ pāñī nāyāb ho. ³¹ Zabardast ādmī phūs aur us kī ḡhalat harkateñ chingārī jaisī hoñgī. Donoñ mil kar yoñ bhaṛak uṭheñge ki koī bhī bujhā nahīñ sakegā.

2

Yarūshalam Abadī Amn-o-Amān kā Markaz Hogā

¹ Yasāyāh bin Āmūs ne Yahūdāh aur Yarūshalam ke bāre meñ zail kī royā dekhī,

² āḵhirī aiyām meñ Rab ke ghar kā pahār mazbūtī se qāym hogā. Sab se barā yih pahār

dīgar tamām bulandiyon se kahīn zyādā sar-farāz hogā. Tab tamām qaumen jauq-dar-jauq us ke pās pahuñcheᅅgī, ³ aur beshumār ummateñ ā kar kaheᅅgī, “Āo, ham Rab ke pahār par chaᅅh kar Yāqūb ke ᅅhudā ke ghar ke pās jāeñ tāki wuh hameñ apnī marzī kī tālīm de aur ham us kī rāhoñ par chaleñ.”

Kyonki Siyyūn Pahār se Rab kī hidāyat niklegī, aur Yarūshalam se us kā kalām sādīr hogā. ⁴ Rab bainul-aqwāmī jhagaᅅon ko niᅅᅅāegā aur beshumār qaumoñ kā insāf karegā. Tab wuh apnī talwāroñ ko kūt kar phāle banāeᅅgī aur apne nezoñ ko kāñᅅ-chhāñᅅ ke auzār meñ tabdīl kareᅅgī. Ab se na ek qaum dūsri par hamlā kareᅅgī, na log jang karne kī tarbiyat hāsīl kareᅅge.

⁵ Ai Yāqūb ke gharāne, āo ham Rab ke nūr meñ chaleñ!

Allāh kī Haibatnāk Adālat

⁶ Ai Allāh, tū ne apnī qaum, Yāqūb ke gharāne ko tark kar diyā hai. Aur kyā ajab! Kyonki wuh mashriqī jādūgarī se bhar gae haiñ. Filistiyon kī tarah hamāre log bhī qīsmat kā hāl pūchhte haiñ, wuh padesiyon ke sāth baᅅhālgīr rahte haiñ. ⁷ Isrāīl sone-chāñdī se bhar gayā hai, us ke ᅅhazānoñ kī had hī nahīn rahī. Har taraf ghoᅅe hī ghoᅅe nazar āte haiñ, aur un ke rath gine nahīn jā sakte. ⁸ Lekin sāth sāth un kā mulk butoñ se bhī bhar gayā hai. Jo chīzeñ un ke hāthoñ ne banāīñ un ke sāmne wuh jhuk jāte haiñ, jo kuchh un kī ungliyon ne tashkīl diyā use wuh sijdā karte haiñ. ⁹ Chunāñche ab unheñ

ḳhud jhukāyā jāegā, unheñ past kiyā jāegā. Ai Rab, unheñ muāf na kar!

¹⁰ Chaṭānoñ meñ ghush jāo! Ḳhāk meñ chhup jāo! Kyoñki Rab kā dahshatangez aur shāndār jalāl āne ko hai. ¹¹ Tab insān kī maḡhrūr āñkhoñ ko nīchā kiyā jāegā, mardoñ kā takabbur ḳhāk meñ milāyā jāegā. Us din sirf Rab hī sarfarāz hogā. ¹² Kyoñki Rabbul-afwāj ne ek ḳhās din ṭhahrāyā hai jis meñ sab kuchh jo maḡhrūr, buland yā sarfarāz ho zer kiyā jāegā. ¹³ Lubnān meñ deodār ke tamām buland-o-bālā daraḳht, Basan ke kul balūt, ¹⁴ tamām ālī pahār aur ūñchī pahāriyāñ, ¹⁵ har azīm burj aur qilāband dīwār, ¹⁶ samundar kā har azīm tijāratī aur shāndār jahāz zer ho jāegā. ¹⁷ Chunāñche insān kā ḡhurūr ḳhāk meñ milāyā jāegā aur mardoñ kā takabbur nīchā kar diyā jāegā. Us din sirf Rab hī sarfarāz hogā, ¹⁸ aur but sab ke sab fanā ho jāeñge.

¹⁹ Jab Rab zamīn ko dahshatzadā karne ke lie uṭh kharā hogā to log miṭṭī ke garhoñ meñ khisak jāeñge. Rab kī mahīb aur shāndār tajallī ko dekh kar wuh chaṭānoñ ke ḡhāroñ meñ chhup jāeñge. ²⁰ Us din insān sone-chāñdī ke un butoñ ko phaiñk degā jinheñ us ne sijdā karne ke lie banā liyā thā. Unheñ chūhoñ aur chamgādaroñ ke āge phaiñk kar ²¹ wuh chaṭānoñ ke shigāfoñ aur darāroñ meñ ghush jāeñge tāki Rab kī mahīb aur shāndār tajallī se bach jāeñ jab wuh zamīn ko dahshatzadā karne ke lie uṭh kharā hogā. ²² Chunāñche insān par etamād karne se bāz āo jis kī zindagī dam-bhar kī hai. Us kī qadar hī kyā

hai?

3

Yahūdāh kī Tabāhī

¹ Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj Yarūshalam aur Yahūdāh se sab kuchh chhīnane ko hai jis par log inhisār karte haiñ. Roṭī kā har luqmā aur pānī kā har qatrā, ² sūrme aur faujī, qāzī aur nabī, qismat kā hāl batāne wāle aur buzurg, ³ faujī afsar aur asar-o-rasūkh wāle, mushīr, jādūgar aur mantar phūnkne wāle, sab ke sab chhīn lie jāenge. ⁴ Maiñ larke un par muqarrar karūnga, aur mutalawwinmizāj zālim un par hukūmat karenge. ⁵ Awām ek dūsre par zulm karenge, aur har ek apne paṛosī ko dabāegā. Naujawān buzurgoñ par aur kamīne, izzatdāroñ par hamlā karenge.

⁶ Tab koī apne bāp ke ghar meñ apne bhāī ko pakaṛ kar us se kahegā, “Tere pās ab tak chādar hai, is lie ā, hamārā sarbarāh ban jā! Khandarāt ke is dher ko sañbhālne kī zimmedārī uṭhā le!”

⁷ Lekin wuh chīkh kar inkār karegā, “Nahīñ, maiñ tumhārā muālajā kar hī nahīñ saktā! Mere ghar meñ na roṭī hai, na chādar. Mujhe awām kā sarbarāh mat banānā!”

⁸ Yarūshalam daḡmagā rahā hai, Yahūdāh dhaṛām se gir gayā hai. Aur wajah yih hai ki wuh apnī bātoñ aur harkatoñ se Rab kī muḡhālafat karte haiñ. Us ke jalālī huzūr hī meñ wuh sarkashī kā izhār karte haiñ. ⁹ Un kī jānibdārī un ke ḡhilāf gawāhī detī hai. Aur wuh Sadūm ke bāshindoñ kī tarah alāniyā apne gunāhoñ par faḡhr karte haiñ, wuh unheñ chhupāne kī

koshish hī nahīn karte. Un par afsos! Wuh to apne āp ko musibat meñ ḍāl rahe haiñ.

¹⁰ Rāstbāzoñ ko mubārakbād do, kyoñki wuh apne āmāl ke achchhe phal se lutfandoz hoñge.

¹¹ Lekin bedīnoñ par afsos! Un kā anjām burā hogā, kyoñki unheñ ḡhalat kām kī munāsib sazā milegī.

¹² Hāy, merī qaum! Mutalawwinmizāj tujh par zulm karte aur aurateñ tujh par hukūmat kartī haiñ.

Ai merī qaum, tere rāhnumā tujhe gumrāh kar rahe haiñ, wuh tujhe uljhā kar sahih rāh se bhaṭkā rahe haiñ.

Rab Apnī Qaum kī Adālat Kartā Hai

¹³ Rab adālat meñ muḡaddamā laṛne ke lie kharā huā hai, wuh qaumoñ kī adālat karne ke lie uṭhā hai. ¹⁴ Rab apnī qaum ke buzurgoñ aur ra'isoñ kā faislā karne ke lie sāmne ā kar farmātā hai, “Tum hī angūr ke bāḡh meñ charthe hue sab kuchh khā gae ho, tumhāre ghar zarūratmandoñ ke lūṭe hue māl se bhare paṛe haiñ. ¹⁵ Yih tum ne kaisī gustākḡhī kar dikḡhāi? Yih merī hī qaum hai jise tum kuchal rahe ho. Tum musibatzaḍoñ ke chehroñ ko chakkī meñ pīs rahe ho.” Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj yoñ farmātā hai.

Yarūshalam kī Ḳhawātīn kī Adālat

¹⁶ Rab ne farmāyā, “Siyyūn kī beṭiyān kitnī maḡhrūr haiñ. Jab āñkh mār mār kar chaltī haiñ to apnī gardanoñ ko kitnī shoḡhī se idhar-udhar ḡhumātī haiñ. Aur jab maṭak maṭak kar

qadam uṭhātī haiñ to pānwoñ par bandhe hue ghuñgharū bolte haiñ ṭan ṭan, ṭan ṭan.”

¹⁷ Jawāb meñ Rab un ke saroñ par phoṛe paidā karke un ke māthoñ ko ganjā hone degā.

¹⁸ Us din Rab un kā tamām singār utār degā: un ke ghuñgharū, sūraj aur chāñd ke zewarāt, ¹⁹ āweze, kaṛe, dopaṭṭe, ²⁰ sajlī ṭopiyāñ, pāyal, kḥushbū kī botleñ, tāwīz, ²¹ angūṭhiyāñ, nath, ²² shāñdār kapṛe, chādareñ, baṭwe, ²³ āine, nafīs libās, sarband aur shāl. ²⁴ Kḥushbū kī bajāe badbū hogī, kamarband ke bajāe rassī, suljhe hue bāloñ ke bajāe ganjāpan, shāñdār libās ke bajāe ṭaṭ, kḥūbsūratī kī bajāe shar-mindagī.

²⁵ Hāy, Yarūshalam! Tere mard talwār kī zad meñ ā kar mareñge, tere sūrme laṛte laṛte shahīd ho jāeñge. ²⁶ Shahr ke darwāze āheñ bhar bhar kar mātām kareñge, Siyyūn Beṭī tanhā rah kar kḥāk meñ baiṭh jāegī.

4

¹ Tab sāt aurateñ ek hī mard se lipaṭ kar kahañgī, “Ham se shādī kareñ! Beshak ham kḥud hī rozmarṛā kī zarūriyāt pūrī kareñgī, kḥāh khānā ho yā kapṛā. Lekin ham āp ke nām se kahlāeñ tāki hamārī sharmindagī dūr ho jāe.”

Yarūshalam kī Bahālī

² Us din jo kuchh Rab phūṭne degā wuh shāñdār aur jalālī hogā, mulk kī paidāwār bache hue Isrāīliyoñ ke lie faḥr aur āb-o-tāb kā bāis hogī. ³ Tab jo bhī Siyyūn meñ bāqī rah gae hoñge wuh muqaddas kahlāeñge. Yarūshalam ke jin

bāshindon̄ ke nām zindon̄ kī fahrist meñ darj kie gae haiñ wuh bach kar muqaddas kahlāenge. ⁴ Rab Siyyūn kī fuzlā se latpat beṭiyon̄ ko dho kar pāk-sāf karegā, wuh adālat aur tabāhī kī rūh se Yarūshalam kī khūnrezī ke dhabbe dūr kar degā. ⁵ Phir Rab hone degā ki din ko bādāl Siyyūn ke pūre pahār aur us par jamā hone wālon̄ par sāyā ḍāle jabki rāt ko dhuān aur dahaktī āg kī chamak-damak us par chhāī rahe. Yoñ us pūre shāndār ilāqe par sāebān hogā ⁶ jo use jhulastī dhūp se mahfūz rakhegā aur tūfān aur bārish se panāh degā.

5

Bephal Angūr kā Bāgh

¹ Āo, main apne mahbūb ke lie gīt gāūn, ek gīt jo us ke angūr ke bāgh ke bāre meñ hai.

Mere pyāre kā bāgh thā. Angūr kā yih bāgh zarḱhez pahārī par thā. ² Us ne goḍī karte karte us meñ se tamām patthar nikāl die, phir behtarīn angūr kī qalameñ lagāīn. Bīch meñ us ne mīnār khaṛā kiyā tāki us kī sahīh chaukīdārī kar sake. Sāth sāth us ne angūr kā ras nikālne ke lie patthar meñ hauz tarāsh liyā. Phir wuh pahli fasal kā intazār karne lagā. Baṛī ummīd thī ki achchhe mīṭhe angūr milenge. Lekin afsos! Jab fasal pak gaī to chhoṭe aur khatṭe angūr hī nikle the.

³ “Ai Yarūshalam aur Yahūdāh ke bāshindo, ab khud faislā karo ki main us bāgh ke sāth kyā karūn. ⁴ Kyā main ne bāgh ke lie har mumkin koshish nahīn kī thī? Kyā munāsib nahīn thā

ki main achchhī fasal kī ummīd rakhūn? Kyā wajah hai ki sirf chhoṭe aur khaṭṭe angūr nikle?

⁵ Patā hai ki main apne bāgh ke sāth kyā karūnga? Main us kī kānṭedār bār ko khatm karūnga aur us kī chārdiwārī girā dūngā. Us meñ jānwar ghus āeṅge aur char kar sab kuchh tabāh kareṅge, sab kuchh pānwoñ tale raund ḍaleṅge!

⁶ Main us kī zamīn banjar banā dūngā. Na us kī beloñ kī kānṭ-chhānṭ hogī, na goḍī kī jāegī. Wahān kānṭedār aur kḥudrau paude ugeṅge. Na sirf yih balki main bādaloñ ko bhī us par barasne se rok dūngā.”

⁷ Suno, Isrāīlī qaum angūr kā bāgh hai jis kā mālik Rabbul-afwāj hai. Yahūdāh ke log us ke lagāe hue paude haiñ jin se wuh lutfandoz honā chāhtā hai. Wuh ummīd rakhtā thā ki insāf kī fasal paidā hogī, lekin afsos! Unhoñ ne ḡhairqānūnī harkateñ kīñ. Rāstī kī tawaqqo thī, lekin mazlūmoñ kī chīkheñ hī sunāī dīñ.

Logoñ kī Ḡhairqānūnī Harkateñ

⁸ Tum par afsos jo yake bād dīgare gharoñ aur khetoñ ko apnāte jā rahe ho. Aḳhirkār dīgar tamām logoñ ko nikalnā paṛegā aur tum mulk meñ akele hī rahoge. ⁹ Rabbul-afwāj ne merī maujūdaḡī meñ hī qasam khāī hai, “Yaqīnan yih muta'addid makān wīrān-o-sunsān ho jāeṅge, in baṛe aur ālishān gharoñ meñ koī nahīn basegā. ¹⁰ Das ekaṛ * zamīn ke angūroñ se mai

---

* **5:10** Lafzī matlab: jitnī zamīn par bailoñ kī das joṛiyān ek dīn meñ hal chalā saktī haiñ.

ke sirf 22 liṭar baneṅge, aur bīj ke 160 kilogrām se ḡhallā ke sirf 16 kilogrām paidā hoṅge.”

¹¹ Tum par afsos jo subah-sawere uṭh kar sharāb ke pīchhe paṛ jāte aur rāt-bhar mai pī pī kar mast ho jāte ho. ¹² Tumhārī ziyāfaton meṅ kitnī raunaq hotī hai! Tumhāre mehmān mai pī pī kar sarod, sitār, daf aur bānsrī kī surilī āwāzon se apnā dil bahlāte haiṅ. Lekin afsos, tumheṅ kḡhayāl tak nahīṅ ātā ki Rab kyā kar rahā hai. Jo kuchh Rab ke hāthoṅ ho rahā hai us kā tum lihāz hī nahīṅ karte. ¹³ Isī lie merī qaum jilāwatan ho jāegī, kyonki wuh samajh se kḡhālī hai. Us ke baṛe afsar bhūke mareṅge, aur awām pyās ke māre sūkh jāeṅge. ¹⁴ Pātāl ne apnā muṅh phāṛ kar kholā hai tāki qaum kī tamām shān-o-shaukat, shor-sharābā, hangāmā aur shādmān afrād us ke gale meṅ utar jāeṅ. ¹⁵ Insān ko past karke kḡhāk meṅ milāyā jāegā, aur maḡhrūr kī āṅkheṅ nīchī ho jāeṅgī.

¹⁶ Lekin Rabbul-afwāj kī adālat us kī azmat dikhāegī, aur quddūs Kḡhudā kī rāstī zāhir karegī ki wuh quddūs hai. ¹⁷ Un dinoṅ meṅ lele aur moṭī-tāzī bhereṅ jilāwatanon ke khandarāt meṅ yoṅ chareṅgī jis tarah apnī charāgāhoṅ meṅ.

¹⁸ Tum par afsos jo apne qusūr ko dhokebāz rasson ke sāth apne pīchhe khīnchte aur apne gunāh ko bailgārī kī tarah apne pīchhe ghasiṭte ho. ¹⁹ Tum kahte ho, “Allāh jaldī jaldī apnā kām niṭṭāe tāki ham is kā muāynā kareṅ. Jo mansūbā Isrāīl kā Quddūs rakhtā hai wuh jaldī sāmne āe tāki ham use jān leṅ.”

²⁰ Tum par afsos jo burāī ko bhulā aur bhalāī ko burā qarār dete ho, jo kahte ho ki tārīkī raushnī aur raushnī tārīkī hai, ki karwāhaṭ mīṭhī aur mīṭhās karwī hai.

²¹ Tum par afsos jo apnī nazar meñ dānishmand ho aur apne āp ko hoshyār samajhte ho.

²² Tum par afsos jo mai pīne meñ pahalwān ho aur sharāb milāne meñ apnī bahādurī dikhāte ho.

²³ Tum rishwat khā kar mujrimoñ ko barī karte aur bequsūroñ ke huqūq mārte ho. ²⁴ Ab tumheñ is kī sazā bhugatnī paṛegī. Jis tarah bhūsā āg kī lapeṭ meñ ā kar rākh ho jātā aur sūkhī ghās āg ke shole meñ churmur ho jātī hai usī tarah tum khatm ho jāoge. Tumhārī jareñ sar jāeñgī aur tumhāre phūl gard kī tarah uṛ jāeñge, kyonki tum ne Rabbul-afwāj kī shariyat ko radd kiyā hai, tum ne Isrāīl ke Quddūs kā farmān haqīr jānā hai.

Asūrī Fauj kā Hamlā

²⁵ Yihī wajah hai ki Rab kā ghazab us kī qaum par nāzil huā hai, ki us ne apnā hāth baṛhā kar un par hamlā kiyā hai. Pahār laraz rahe aur galiyoñ meñ lāsheñ kachre kī tarah bikhrī huī haiñ. Tāham us kā ghussā ṭhandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṭhā hī rahegā.

²⁶ Wuh ek dūr-darāz qaum ke lie faujī jhandā gār kar use apnī qaum ke khalāf kharā karegā, wuh sīṭī bajā kar use duniyā kī intahā se bulāegā. Wuh dekho, dushman bhāgte hue ā rahe haiñ! ²⁷ Un meñ se koī nahīñ jo

thakāmāndā ho yā lar̥kharā kar chale. Koī nahīn ūnghtā yā soyā huā hai. Kisī kā bhī paṭkā ḍhīlā nahīn, kisī kā bhī tasmā ṭūṭā nahīn. ²⁸ Un ke tīr tez aur kamān tane hue haiñ. Un ke ghoṛoñ ke khur chaqmāq jaise, un ke rathoñ ke pahie āndhī jaise haiñ. ²⁹ Wuh shernī kī tarah garajte haiñ balki jawān sherbabar kī tarah dahārte aur ḡhurrāte hue apnā shikār chhīn kar wahān le jāte haiñ jahān use koī nahīn bachā saktā.

³⁰ Us din dushman ḡhurrāte aur mutalātim samundar kā-sā shor machāte hue Isrāīl par ṭūṭ paṛeñge. Jahān bhī dekho wahān andherā hī andherā aur musībat hī musībat. Bādāl chhā jāne ke sabab se raushnī tārīk ho jāegī.

6

Yasāyāh kī Bulāhat

¹ Jis sāl Uzziyāh Bādshāh ne wafāt pāī us sāl maiñ ne Rab ko ālā aur jalālī taḡht par baiṭhe dekhā. Us ke libās ke dāman se Rab kā ghar bhar gayā. ² Sarāfīm farishte us ke ūpar khare the. Har ek ke chhih par the. Do se wuh apne muñh ko aur do se apne pānwoñ ko ḍhāñp lete the jabki do se wuh uṛte the. ³ Buland āwāz se wuh ek dūsre ko pukār rahe the, “Quddūs, quddūs, quddūs hai Rabbul-afwāj. Tamām duniyā us ke jalāl se māmūr hai.”

⁴ Un kī āwāzoñ se dahlizeñ * hil gaīn aur Rab kā ghar dhueñ se bhar gayā. ⁵ Maiñ chillā uṭhā, “Mujh par afsos, maiñ barbād ho gayā hūn!”

* **6:4** Lafzī matlab: dahlizoñ meñ ḡhūmne wālī darwāzoñ kī chūleñ.

Kyonki go mere honṭ nāpāk haiñ, aur jis qaum ke darmiyān rahtā hūñ us ke honṭ bhī najis haiñ to bhī maiñ ne apnī āñkhoñ se Bādshāh Rabbul-afwāj ko dekhā hai.”

⁶ Tab sarāfīm farishton meñ se ek urṭā huā mere pās āyā. Us ke hāth meñ damaktā koelā thā jo us ne chimṭe se qurbāngāh se liyā thā. ⁷ Is se us ne mere muñh ko chhū kar farmāyā, “Dekh, koele ne tere honṭon ko chhū diyā hai. Ab terā qusūr dūr ho gayā, tere gunāh kā kaffārā diyā gayā hai.”

⁸ Phir maiñ ne Rab kī āwāz sunī. Us ne pūchhā, “Maiñ kis ko bhejūñ? Kaun hamārī taraf se jāe?” Maiñ bolā, “Maiñ hāzir hūñ. Mujhe hī bhej de.” ⁹ Tab Rab ne farmāyā, “Jā, is qaum ko batā, ‘Apne kānoñ se suno magar kuchh na samajhnā. Apnī āñkhoñ se dekho, magar kuchh na jānanā!’ ¹⁰ Is qaum ke dil ko behis kar de, un ke kānoñ aur āñkhoñ ko band kar. Aisā na ho ki wuh apnī āñkhoñ se dekheñ, apne kānoñ se suneñ, merī taraf rujū kareñ aur shifā pāeñ.”

¹¹ Maiñ ne sawāl kiyā, “Ai Rab, kab tak?” Us ne jawāb diyā, “Us waqt tak ki mulk ke shahr wīrān-o-sunsān, us ke ghar ghairābād aur us ke khet banjar na hoñ. ¹² Pahle lāzim hai ki Rab logoñ ko dūr dūr tak bhagā de, ki pūrā mulk tan-e-tanhā aur bekas rah jāe. ¹³ Agar qaum kā daswāñ hissā mulk meñ bāqī bhī rahe lekin use bhī jalā diyā jāegā. Wuh kisī balūt yā dīgar lambe-chaure daraḳht kī tarah yoñ kaṭ jāegā ki muḍh hī bāqī rahegā. Tāham yih muḍh ek muqaddas bij hogā jis se nae sire se zindagī phūṭ niklegī.”

7

Allāh Āḳhaz ko Tasallī Detā Hai

¹ Jab Āḳhaz bin Yūtām bin Uzziyāh, Yahūdāh kā bādshāh thā to Shām kā bādshāh Razīn aur Isrāīl kā bādshāh Fiḡah bin Ramaliyāh Yarūshalam ke sāth laṛne ke lie nikle. Lekin wuh shahr par qabzā karne meñ nākām rahe. ² Jab Dāūd ke shāhī gharāne ko ittalā milī ki Shām kī fauj ne Ifrāīm ke ilāqe meñ apnī lashkargāh lagāī hai to Āḳhaz Bādshāh aur us kī qaum laraz uṭhe. Un ke dil āndhī ke jhoñkoñ se hilne wāle daraḳhtoñ kī tarah thartharāne lage.

³ Tab Rab Yasāyāh se hamkalām huā, “Apne beṭe Shayār-yāshūb * ko apne sāth le kar Āḳhaz Bādshāh se milne ke lie nikal jā. Wuh us nāle ke sire ke pās rukā huā hai jo pānī ko ūpar wāle tālāb tak pahuñchātā hai. (Yih tālāb us rāste par hai jo Dhobiyoñ ke Ghāṭ tak le jātā hai.) ⁴ Use batā ki muhtāt rah kar sukūn kā dāman mat chhor. Mat ḍar. Terā dil Razīn, Shām aur bin Ramaliyāh kā taish dekh kar himmat na hāre. Yih bas jalī huī lakaṛī ke do bache hue ṭukṛe haiñ jo ab tak kuchh dhuāñ chhoṛ rahe haiñ. ⁵ Beshak Shām aur Isrāīl ke bādshāhoñ ne tere ḳhilāf bure mansūbe bāndhe haiñ, aur wuh kahte haiñ, ⁶ ‘Āo ham Yahūdāh par hamlā karen. Ham wahāñ dahshat phailā kar us par fatah pāen aur phir Tābiyel ke beṭe ko us kā bādshāh banāen.’ ⁷ Lekin Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai ki un kā mansūbā nākām ho jāegā. Bāt nahīñ banegī! ⁸ Kyoñki Shām kā sar Damishq

---

* **7:3** Shayār-yāshūb se murād hai ‘Ek Bachā-khuchā Hissā Wāpas Āegā.’

aur Damishq kā sar mahz Razīn hai. Jahān tak Mulk-e-Isrāīl kā tālluq hai, 65 sāl ke andar andar wuh chaknāchūr ho jāegā, aur qaum nest-onābūd ho jāegī. ⁹ Isrāīl kā sar Sāmariya aur Sāmariya kā sar mahz Ramaliyāh kā beṭā hai.

Agar īmān meñ qāym na raho, to ḳhud qāym nahīn rahoge.”

Rab Āḳhaz ko Nishān Detā Hai

¹⁰ Rab Āḳhaz Bādshāh se ek bār phir hamkalām huā, ¹¹ “Is kī tasdīq ke lie Rab apne Ḳhudā se koī ilāhī nishān māng le, ḳhāh āsmān par ho yā Pātāl meñ.”

¹² Lekin Āḳhaz ne inkār kiyā, “Nahīn, main nishān māng kar Rab ko nahīn āzmāūngā.”

¹³ Tab Yasāyāh ne kahā, “Phir merī bāt suno, ai Dāūd ke ḳhāndān! Kyā yih kāfī nahīn ki tum insān ko thakā do? Kyā lāzim hai ki Allāh ko bhī thakāne par musir raho? ¹⁴ Chalo, phir Rab apnī hī taraf se tumheñ nishān degā. Nishān yih hogā ki kuñwārī ummīd se ho jāegī. Jab beṭā paidā hogā to us kā nām Immānuel † rakhegī.

¹⁵ Jis waqt bachchā itnā baṛā hogā ki ḡhalat kām radd karne aur achchhā kām chunane kā ilm rakhegā us waqt se bālāī aur shahd khāegā.

¹⁶ Kyonki is se pahle ki larḳā ḡhalat kām radd karne aur achchhā kām chunane kā ilm rakhe wuh mulk wīrān-o-sunsān ho jāegā jis ke donoñ bādshāhoñ se tū dahshat khātā hai.

Yahūdāh Bhī Tabāh Ho Jāegā

---

† **7:14** Immānuel se murād hai ‘Allāh Hamāre Sāth Hai.’

17 Rab tujhe bhī tere ābāī khāndān aur qaum samet barī musībat meñ ḍālegā. Kyonki wuh Asūr ke bādshāh ko tumhāre khilāf bhejegā. Us waqt tumheñ aise mushkil dinoñ kā sāmna karnā paṛegā ki Isrāīl ke Yahūdāh se alag ho jāne se le kar āj tak nahīn guzare.”

18 Us din Rab sītī bajā kar dushman ko bulāegā. Kuchh makkhiyoñ ke ḡhol kī tarah Dariyā-e-Nīl kī dūr-darāz shākhon se āenge, aur kuchh shahd kī makkhiyoñ kī tarah Asūr se rawānā ho kar mulk par dhāwā bol denge.

19 Har jagah wuh ṭik jāenge, gahrī ghāṭiyoñ aur chaṭānoñ kī darāron meñ, tamām kāñṭedār jhāriyoñ meñ aur har johaṛ ke pās. 20 Us din Qādir-e-mutlaq Dariyā-e-Furāt ke parli taraf ek ustrā kirāe par le kar tum par chalāegā. Yānī Asūr ke bādshāh ke zariye wuh tumhāre sar aur ṭāngoñ ko mundwāegā. Hān, wuh tumhāri dārhī-mūnchh kā bhī safāyā karegā.

21 Us din jo ādmī ek jawān gāy aur do bheṛ-bakriyāñ rakh sake wuh khushqismat hogā.

22 To bhī wuh itnā dūdh denḡī ki wuh bālāi khātā rahegā. Hān, jo bhī mulk meñ bāqī rah gayā hogā wuh bālāi aur shahd khāegā.

23 Us din jahān jahān hāl meñ angūr ke hazār paude chāndī ke hazār sikkoñ ke lie bikte haiñ wahān kāñṭedār jhāriyāñ aur ūñṭkaṭāre hī ugeñge. 24 Pūrā mulk kāñṭedār jhāriyoñ aur ūñṭkaṭāron ke sabab se itnā jangli hogā ki log tīr aur kamān le kar us meñ shikār khelne ke lie jāenge.

25 Jin bulandiyon par is waqt khetibārī kī jāṭī hai wahān log kāñṭedār paudoñ aur ūñṭkaṭāron kī wajah se jā nahīn sakeñge.

Gāy-bail un par chareᅅge, aur bheᅇ-bakriyān sab kuchh pānwoᅅ tale raundeᅅgī.

8

Jald hī Lūᅇ-khasoᅇ

¹ Rab mujh se hamkalām huā, “Ek baᅇā taᅇhtā le kar us par sāf alfāz meᅅ likh de, ‘Jald hī lūᅇ-khasoᅇ, sur'at se ᅇhāratgari.’” ² Maiᅅ ne Ūriyāh Imām aur Zakariyāh bin Yabarakiyāh kī maujūdagī meᅅ aisā hī likh diyā, kyoᅅki donoᅅ motabar gawāh the.

³ Us waᅇt jab maiᅅ apnī bīwī nabiya ke pās gayā to wuh ummīd se huī. Beᅇā paidā huā, aur Rab ne mujhe hukm diyā, “Is kā nām ‘Jald hī Lūᅇ-khasoᅇ, Sur'at se ᅇhāratgari’ rakh. ⁴ Kyoᅅki is se pahle ki larᅇkā ‘Abbū’ yā ‘Ammī’ kah sake Damishᅇ kī daulat aur Sāmariya kā māl-o-asbāb chhīn liyā gayā hogā, Asūr ke bādshāh ne sab kuchh lūᅇ liyā hogā.”

Shiloᅇh kā Pānī Radd Karne kā Burā Anjām

⁵ Ek bār phir Rab mujh se hamkalām huā, ⁶ “Yih log Yarūshalam meᅅ āram se bahne wāle Shiloᅇh nāle kā pānī mustarad karke Razīn aur Fiᅇah bin Ramaliyāh se ᅇhush haiᅅ. ⁷ Is lie Rab un par Dariyā-e-Furāt kā zabardast sailāb lāegā, Asūr kā bādshāh apnī tamām shān-o-shaukat ke sāth un par ᅇᅇᅇ pāregā. Us kī tamām dariyāi shāᅇheᅅn apne kināroᅅ se nikal kar ⁸ sailāb kī sūrāt meᅅ Yahūdāh par se guzareᅅgī. Ai Immānuel, pānī parinde kī tarah apne paroᅅ ko

phailā kar tere pūre mulk ko dhānp legā, aur log gale tak us meñ dūb jāenge.”

⁹ Ai qaumo, beshak jang ke nāre lagāo. Tum phir bhī chaknāchūr ho jāogī. Ai dūr-darāz mamālik ke tamām bāshindo, dhyān do! Beshak jang ke lie taiyāriyān karo. Tum phir bhī pāsh pāsh ho jāoge. Kyonki jang ke lie taiyāriyān karne ke bāwujūd bhī tumheñ kuchlā jāegā.

¹⁰ Jo bhī mansūbā tum bāndho, bāt nahīn banegī. Āpas meñ jo bhī faislā karo, tum nākām ho jāoge, kyonki Allāh hamāre sāth hai. *

Rab Nabī ko Qaum ke bāre meñ Āgāh Kartā Hai

¹¹ Jis waqt Rab ne mujhe mazbūtī se pakaṛ liyā us waqt us ne mujhe is qaum kī rāhoñ par chalne se khabardār kiyā. Us ne farmāyā, ¹² “Har bāt ko sāzish mat samajhnā jo yih qaum sāzish samajhtī hai. Jis se yih log ḍarte haiñ us se na ḍarnā, na dahshat khānā ¹³ balki Rabbul-afwāj se ḍaro. Usī se dahshat khāo aur usī ko quddūs māno. ¹⁴ Tab wuh Isrāīl aur Yahūdāh kā maqdis hogā, ek aisā patthar jo ṭhokar kā bāis banegā, ek chaṭān jo ṭhes lagne kā sabab hogī. Yarūshalam ke bāshinde us ke phande aur jāl meñ ulajh jāenge. ¹⁵ Un meñ se bahut sāre ṭhokar khāenge. Wuh gir kar pāsh pāsh ho jāenge aur phande meñ phañs kar pakaṛe jāenge.”

Rab kā Kalām Shāgirdoñ ke Hawāle Karnā Hai

---

* **8:10** Ibrānī meñ ‘Immānuel’ likhā hai, dekhie 7:14 kā fuṭṭoṭ.

16 Mujhe mukāshafe ko lifāfe meñ dāl kar mahfūz rakhnā hai, apne shāgirdoñ ke darmiyān hī Allāh kī hidāyat par muhr lagānī hai. 17 Maiñ khud Rab ke intazār meñ rahūngā jis ne apne chehre ko Yāqūb ke gharāne se chhupā liyā hai. Usī se maiñ ummīd rakhūngā.

18 Ab maiñ hāzir hūñ, maiñ aur wuh bachche jo Allāh ne mujhe die haiñ, ham Isrāīl meñ ilāhī aur mojizānā nishān haiñ jin se Rabbul-afwāj jo Koh-e-Siyyūn par sukūnat kartā hai logoñ ko āgāh kar rahā hai.

19 Log tumheñ mashwarā dete haiñ, “Jāo, murdoñ se rābitā karne wāloñ aur qismat kā hāl batāne wāloñ se patā karo, un se jo bārīk āwāzeñ nikālte aur burburāte hue jawāb dete haiñ.” Lekin un se kaho, “Kyā munāsib nahīn kī qaum apne Khudā se mashwarā kare? Ham zindoñ kī khātir mardoñ se bāt kyoñ karen?”

20 Allāh kī hidāyat aur mukāshafā kī taraf rujū karo! Jo inkār kare us par subah kī raushnī kabhī nahīn chamkegī. 21 Aise log māyūs aur fāqākash hālat meñ mulk meñ māre māre phireñge. Aur jab bhūke marne ko hoñge to jhuñhlā kar apne bādshāh aur apne Khudā par lānat karenge. Wuh ūpar āsmān 22 aur nīche zamīn kī taraf dekheñge, lekin jahān bhī nazar paṛe wahān musibat, andherā aur haulnāk tārīkī hī dikhāi degī. Unheñ tārīkī hī tārīkī meñ dāl diyā jāegā.

9

Āne Wāle Masīh kī Raushnī

¹ Lekin musībatzadā tārīkī meñ nahīn raheñge. Go pahle Zabūlūn kā ilāqā aur Naftālī kā ilāqā past huā hai, lekin āindā jhīl ke sāth kā rāstā, Dariyā-e-Yardan ke pār, Ġhairyahūdiyoñ kā Galīl sarfarāz hogā.

² Andhere meñ chalne wālī qaum ne ek tez raushnī dekhī, maut ke sāy meñ ḍūbe hue mulk ke bāshindoñ par raushnī chamkī. ³ Tū ne qaum ko barhā kar use barī khushī dilāī hai. Tere huzūr wuh yoñ khushī manāte haiñ jis tarah fasal kāṭṭe aur lūṭ kā māl bāñṭte waqt manāī jāṭī hai. ⁴ Tū ne apnī qaum ko us din kī tarah chhuṭkārā diyā jab tū ne Midiyān ko shikast dī thī. Use dabāne wālā juā ṭuṭ gayā, aur us par zulm karne wāle kī lāṭhī ṭukre ṭukre ho gaī hai. ⁵ Zamīn par zor se māre gae faujī jūte aur khūn meñ latpat faujī wardiyāñ sab hawālā-e-ātish ho kar bhasm ho jāēngī.

⁶ Kyonki hamāre hāñ bachchā paidā huā, hameñ beṭā baḳhshā gayā hai. Us ke kandhoñ par hukūmat kā iḳhtiyār ṭhahrā rahegā. Wuh Anokhā Mushīr, Qawī Khudā, Abadī Bāp aur Sulah-salāmatī kā Shahzādā kahlāegā. ⁷ Us kī hukūmat zor pakartī jāegī, aur amn-o-amān kī intahā nahīn hogī. Wuh Dāūd ke taḳht par baiṭh kar us kī saltanat par hukūmat karegā, wuh use adl-o-insāf se mazbūt karke ab se abad tak qāym rakhegā. Rabbul-afwāj kī ḡhairat hī ise anjām degī.

Rab kā Ġhazab Nāzil Hogā

⁸ Rab ne Yāqūb ke khilāf paighām bhejā, aur wuh Isrāīl par nāzil ho gayā hai. ⁹ Isrāīl aur

Sāmariya ke tamām bāshinde ise jald hī jān jāenge, hālānki wuh is waqt barī shekhī mār kar kahte haiñ, ¹⁰ “Beshak hamārī inṭoñ kī dīwāreñ gir gaī haiñ, lekin ham unheñ tarāshe hue pattharoñ se dubārā tāmīr kar leñge. Beshak hamāre anjīr-tūt ke daraḳht kaṭ gae haiñ, lekin koī bāt nahīñ, ham un kī jagah deodār ke daraḳht lagā leñge.” ¹¹ Lekin Rab Isrāīl ke dushman Razīn ko taqwiyaṭ de kar us ke ḳhilāf bhejegā balki Isrāīl ke tamām dushmanoñ ko us par hamlā karne ke lie ubhāregā. ¹² Shām ke faujī mashriq se aur Filistī maḡhrib se muñh phāṛ kar Isrāīl ko haṛap kar leñge. Tāham Rab kā ḡhazab ṭhandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṭhā hī rahegā.

¹³ Kyoñki is ke bāwujūd bhī log sazā dene wāle ke pās wāpas nahīñ āenge aur Rabbul-afwāj ke tālib nahīñ hoñge. ¹⁴ Natīje meñ Rab ek hī din meñ Isrāīl kā na sirf sar balki us kī dum bhī kāṭegā, na sirf khajūr kī shāndār shāḳh balki māmūlī-sā sarkanḍā bhī toṛegā. ¹⁵ Buzurg aur asar-o-rasūḳh wāle Isrāīl kā sar haiñ jabki jhūṭī tālim dene wāle nabī us kī dum haiñ. ¹⁶ Kyoñki qaum ke rāhnumā logoñ ko ḡhalat rāh par le gae haiñ, aur jin kī rāhnumāi wuh kar rahe haiñ un ke dimāḡh meñ futūr ā gayā hai. ¹⁷ Is lie Rab na qaum ke jawānoñ se ḳhush hogā, na yatīmoñ aur bewāoñ par rahm karegā. Kyoñki sab ke sab bedīn aur sharīr haiñ, har muñh kufr baktā hai. Tāham Rab kā ḡhazab ṭhandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṭhā hī rahegā.

¹⁸ Kyoñki un kī bedīnī kī bhaṛaktī huī āḡ kāñṭedār jhāṛiyān aur ūñṭkaṭāre bhasm kar detī

hai, balki gunjān jangal bhī us kī zad meñ ā kar dhueñ ke kāle bādāl chhortā hai. ¹⁹ Rabbul-afwāj ke ġhazab se mulk jhulas jāegā aur us ke bāshinde āg kā luqmā ban jāenge. Yahāñ tak ki koī bhī apne bhāī par tars nahīñ khāegā. ²⁰ Aur go har ek dāīñ taraf muṛ kar sab kuchh harap kar jāe to bhī bhūkā rahegā, go bāīñ taraf ruḡh karke sab kuchh nigal jāe to bhī ser nahīñ hogā. Har ek apne paṛosī ko khāegā, ²¹ Manassī Ifrāīm ko aur Ifrāīm Manassī ko. Aur donoñ mil kar Yahūdāh par hamlā kareñge. Tāham Rab kā ġhazab ṡhandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṡhā hī rahegā.

10

¹ Tum par afsos jo ġhalat qawānīñ sādīr karte aur zālīm fatwe dete ho ² tāki ġharīboñ kā haq māro aur mazlūmoñ ke huqūq pāmāl karo. Bewāeñ tumhārā shikār hotī haiñ, aur tum yatīmoñ ko lūṡ lete ho. ³ Lekin adālat ke dīn tum kyā karoge, jab dūr dūr se zabardast tūfāñ tum par āñ paṛegā to tum madad ke lie kis ke pās bhāgoge aur apnā māl-o-daulat kahāñ mahfūz rakh chhoṛoge? ⁴ Jo jhuk kar qaidī na bane wuh gir kar halāk ho jāegā. Tāham Rab kā ġhazab ṡhandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṡhā hī rahegā.

Asūr kī Bhī Adālat Hogī

⁵ Asūr par afsos jo mere ġhazab kā ālā hai, jis ke hāth meñ mere qahr kī lāṡhī hai. ⁶ Maiñ use ek bedīñ qaum ke ḡhilāf bhej rahā hūñ, ek qaum ke ḡhilāf jo mujhe ġhussā dilātī hai. Maiñ ne Asūr

ko hukm diyā hai ki use lūṭ kar galī kī kīchar kī tarah pāmāl kar.

⁷ Lekin us kā apnā irādā farq hai. Wuh aisī soch nahīn rakhtā balki sab kuchh tabāh karne par tulā huā hai, bahut qaumoñ ko nest-o-nābūd karne par āmādā hai. ⁸ Wuh faḡhr kartā hai, “Mere tamām afsar to bādshāh haiñ. ⁹ Phir hamārī futūhāt par ḡhaur karo. Karkimīs, Kalno, Arfād, Hamāt, Damishq aur Sāmariya jaise tamām shahr yake bād dīgare mere qabze meñ ā gae haiñ. ¹⁰ Maiñ ne kāī saltanatoñ par qābū pā liyā hai jin ke but Yarūshalam aur Sāmariya ke butoñ se kahīn behtar the. ¹¹ Sāmariya aur us ke butoñ ko maiñ barbād kar chukā hūñ, aur ab maiñ Yarūshalam aur us ke butoñ ke sāth bhī aisā hī karūngā!”

¹² Lekin Koh-e-Siyyūn par aur Yarūshalam meñ apne tamām maqāsīd pūre karne ke bād Rab farmāegā, “Maiñ Shāh-e-Asūr ko bhī sazā dūngā, kyoñki us ke maḡhrūr dil se kitnā burā kām ubhar āyā hai, aur us kī ānkheñ kitne ḡhurūr se deḡhtī haiñ. ¹³ Wuh sheḡhī mār kar kahtā hai, ‘Maiñ ne apne hī zor-e-bāzū aur hikmat se yih sab kuchh kar liyā hai, kyoñki maiñ samajhdār hūñ. Maiñ ne qaumoñ kī hudūd ḡhatm karke un ke ḡhazānoñ ko lūṭ liyā aur zabardast sāñḡ kī tarah un ke bādshāhoñ ko mār mār kar ḡhāk meñ milā diyā hai. ¹⁴ Jis tarah kōī apnā hāth ḡhoñsle meñ ḡāl kar aḡde nikāl letā hai usī tarah maiñ ne qaumoñ kī ḡaulat chhīn lī hai. Ām ādmī parindoñ ko bhagā kar un ke chhoṛe hue aḡde ikatṡthe kar letā hai jabki maiñ ne yihī sulūk duniyā ke tamām mamālik ke sāth

kiyā. Jab main unheñ apne qabze meñ lāyā to ek ne bhī apne paron ko pharpharāne yā choñch khol kar chīn chīn karne kī jurrat na kī.’ ”

¹⁵ Lekin kyā kulhārī us ke sāmne shekhī baghārtī jo use chalātā hai? Kyā ārī us ke sāmne apne āp par fakhr kartī jo use istemāl kartā hai? Yih utnā hī nāmumkin hai jitnā yih ki lāthī pakarne wāle ko ghumāe yā ḍandā admī ko uṭhāe.

¹⁶ Chunānche Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj Asūr ke moṭe-tāze faujiyon meñ ek marz phailā degā jo un ke jismon ko raftā raftā zāe karegā. Asūr kī shān-o-shaukat ke nīche ek bharaktī huī āg lagāi jāegī. ¹⁷ Us waqt Isrāil kā nūr āg aur Isrāil kā Quddūs sholā ban kar Asūr kī kāñṭedār jhāriyon aur ūñṭkaṭāron ko ek hī din meñ bhasm kar degā. ¹⁸ Wuh us ke shāndār janglon aur bāghon ko mukammal taur par tabāh kar degā, aur wuh mariz kī tarah ghul ghul kar zāyl ho jāeñge. ¹⁹ Janglon ke itne kam darakht bacheñge ki bachchā bhī unheñ gin kar kitāb meñ darj kar sakegā.

Isrāil kā Chhoṭā-sā Hissā Bach Jāegā

²⁰ Us din se Isrāil kā baqiyā yānī Yāqūb ke gharāne kā bachā-khuchā hissā us par mazīd inhisār nahīn karegā jo use mārṭā rahā thā, balki wuh pūrī wafādārī se Isrāil ke Quddūs, Rab par bharosā rakhegā. ²¹ Baqiyā wāpas āegā, Yāqūb kā bachā-khuchā hissā qawī Ḳhudā ke huzūr lauṭ āegā. ²² Ai Isrāil, go tū sāhil par kī ret jaisā beshumār kyon na ho to bhī sirf ek bachā huā hissā wāpas āegā. Tere barbād hone kā faislā

ho chukā hai, aur insāf kā sailāb mulk par āne wālā hai. ²³ Kyonki is kā aṭal faislā ho chukā hai ki Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj pūre mulk par halākat lāne ko hai.

²⁴ Is lie Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj farmātā hai, “Ai Siyyūn meñ basne wālī merī qaum, Asūr se mat ḍarnā jo lāṭhī se tujhe mārṭā hai aur tere k̄hilāf lāṭhī yon̄ uṭhātā hai jis tarah pahle Misr kiyā kartā thā. ²⁵ Merā tujh par ḡhussā jald hī ṭhanḍā ho jāegā aur merā ḡhazab Asūriyon̄ par nāzil ho kar unheñ k̄hatm karegā.” ²⁶ Jis tarah Rabbul-afwāj ne Midiyāniyon̄ ko mārā jab Jidāūn ne Oreb kī chaṭān par unheñ shikast dī usī tarah wuh Asūriyon̄ ko bhī koṛe se māregā. Aur jis tarah Rab ne apnī lāṭhī Mūsā ke zariye samundar ke ūpar uṭhāī aur natīje meñ Misr kī fauj us meñ ḍūb gaī bilkul usī tarah wuh Asūriyon̄ ke sāth bhī karegā. ²⁷ Us din Asūr kā bojh tere kandhoñ par se utar jāegā, aur us kā juā terī gardan par se dūr ho kar ṭuṭ jāegā.

Yarūshalam kī Taraf Fāteh kī Taraqqī

Fāteh ne Yashīmon kī taraf se chaṛh kar ²⁸ Ayyāt par hamlā kiyā hai. Us ne Mijron meñ se guzar kar Mikmās meñ apnā lashkarī sāmān chhoṛ rakhā hai. ²⁹ Darre ko pār karke wuh kahte haiñ, “Āj ham rāt ko Jibā meñ guzāreñge.” Rāmā thartharā rahā aur Sāūl kā shahr Jibiyā bhāg gayā hai. ³⁰ Ai Jallīm Beṭī, zor se chīkheñ mār! Ai Laisā, dhyān de! Ai Anatot, use jawāb de! ³¹ Madmīnā farār ho gayā aur Jebīm ke bāshindoñ ne dūsarī jaghoñ meñ panāh lī hai. ³² Āj hī fāteh Nob ke pās ruk kar Siyyūn Beṭī

ke pahār yānī Koh-e-Yarūshalam ke ūpar hāth hilāegā. *

³³ Dekho, Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj baṛe zor se shākhoñ ko torne wālā hai. Tab ūnche ūnche daraḳht kaṭ kar gir jāeñge, aur jo sarfarāz haiñ unheñ ḳhāk meñ milāyā jāegā. ³⁴ Wuh kulhārī le kar ghane jangal ko kaṭ ḍālegā balki Lubnān bhī zorāwar ke hāthoñ gir jāegā.

11

Masīh kī Puramn Saltanat

¹ Yassī * ke muḍh meñ se koñpal phūṭ niklegī, aur us kī bachī huī jaṛoñ se shākḥ nikal kar phal lāegī. ² Rab kā Rūh us par ṭhahregā yānī hikmat aur samajh kā Rūh, mashwarat aur quwwat kā Rūh, irfān aur Rab ke ḳhauf kā Rūh. ³ Rab kā ḳhauf use azīz hogā. Na wuh dikhāwe kī binā par faislā karegā, na sunī-sunāī bātoñ kī binā par fatwā degā ⁴ balki insāf se bebason kī adālat karegā aur ḡhairjānibdārī se mulk ke musibatzaḍoñ kā faislā karegā. Apne kalām kī lāṭhī se wuh zamīn ko māregā aur apne muñh kī phūñk se bedīn ko halāk karegā. ⁵ Wuh rāstbāzī ke paṭke aur wafādārī ke zerjāme se mulabbas rahegā.

⁶ Bheriyā us waqt bher ke bachche ke pās ṭhahregā, aur chītā bher ke bachche ke pās ārām karegā. Bachhrā, jawān sherbabar aur

---

* **10:32** Ek aur mumkinā tarjumā: Āj hī fāteh Nob ke pās ruk kar Koh-e-Yarūshalam ke ūpar hāth hilāegā tāki use baṛā banāe.

* **11:1** Yassī se murād hazrat Dāūd kī nasl hai (Yassī hazrat Dāūd kā bāp thā).

moṭā-tāzā bail mil kar raheṅge, aur chhoṭā larḳā unheñ hānk kar sañbhālegā. ⁷ Gāy rīchh ke sāth charegī, aur un ke bachche ek dūsre ke sāth ārām kareṅge. Sherbabar bail kī tarah bhūsā khāegā. ⁸ Shirḳhār bachchā nāg kī bānbī ke qarīb khelegā, aur jawān bachchā apnā hāth zahrīle sānp ke bil meñ ḍālegā.

⁹ Mere tamām muḡaddas pahār par na ḡhalat aur na tabāhkun kām kiyā jāegā. Kyonki mulk Rab ke irfān se yoñ māmūr hogā jis tarah samundar pānī se bharā rahtā hai. ¹⁰ Us din Yassī † kī jaṛ se phūṭī huī koñpal ummatoñ ke lie jhandā hogā. Qaumeñ us kī tālib hoṅgī, aur us kī sukūnatgāh jalālī hogī.

Rab Apnī Qaum ko Wāpas Lāegā

¹¹ Us din Rab ek bār phir apnā hāth baṛhāegā tāki apnī qaum kā wuh bachā-khuchā hissā dubārā hāsīl kare jo Asūr, shimālī aur junūbī Misr, Ethiopiyā, Ailām, Bābal, Hamāt aur sāhili ilāqoñ meñ muntashir hogā. ¹² Wuh qaumoñ ke lie jhandā gār kar Isrāīl ke jilāwatanon ko ikaṭṭhā karegā. Hāñ, wuh Yahūdāh ke bikhre afrād ko duniyā ke chāron konoñ se lā kar jamā karegā. ¹³ Tab Isrāīl kā hasad khatm ho jāegā, aur Yahūdāh ke dushman nest-o-nābūd ho jāeṅge. Na Isrāīl Yahūdāh se hasad karegā, na Yahūdāh Isrāīl se dushmanī rakhegā. ¹⁴ Phir donoñ maḡhrib meñ Filistī mulk par jhapaṭ paṛeṅge aur mil kar mashriḳ ke bāshindoñ ko lūṭ leṅge. Adom aur Moāb un ke qabze

---

† **11:10** Yassī se murād hazrat Dāūd kī nasl hai (Yassī hazrat Dāūd kā bāp thā).

meñ āeñge, aur Ammon un ke tābe ho jāegā.
¹⁵ Rab Bahr-e-Qulzum ko ḡhushk karegā aur sāth
 sāth Dariyā-e-Furāt ke ūpar hāth hilā kar us
 par zordār hawā chalāegā. Tab dariyā sāt aisī
 nahron meñ baṭ jāegā jo paidal hī pār kī jā
 sakeñgī. ¹⁶ Ek aisā rāstā banegā jo Rab ke bache
 hue afrād ko Asūr se Isrāīl tak pahuñchāegā,
 bilkul us rāste kī tarah jis ne Isrāīliyon ko Misr
 se nikalte waqt Isrāīl tak pahuñchāyā thā.

12

Bache Huoñ kī Hamd-o-Sanā

¹ Us dīn tum gīt gāoge,

“Ai Rab, main terī satāish karūñga! Yaqīnan
 tū mujh se nārāz thā, lekin ab terā ḡhazab mujh
 par se dūr ho jāe aur tū mujhe tasallī de.

² Allāh merī najāt hai. Us par bharosā rakh
 kar main dahshat nahīn khāūñgā. Kyoñki Rab
 Ḳhudā merī quwwat aur merā gīt hai, wuh merī
 najāt ban gayā hai.”

³ Tum shādmānī se najāt ke chashmon se pānī
 bharoge.

⁴ Us dīn tum kahoge, “Rab kī satāish karo! Us
 kā nām le kar use pukāro! Jo kuchh us ne kiyā
 hai duniyā ko batāo, us ke nām kī azmat kā elān
 karo.

⁵ Rab kī tamjīd kā gīt gāo, kyoñki us ne
 zabardast kām kiyā hai, aur is kā ilm pūrī duniyā
 tak pahuñche.

⁶ Ai Yarūshalam kī rahne wālī, shādiyānā
 bajā kar ḡhushī ke nāre lagā! Kyoñki Isrāīl kā

Quddūs azīm hai, aur wuh tere darmiyān hī sukūnat kartā hai.”

13

Bābal ke khilāf Elān

¹ Darj-e-zail Bābal ke bāre meñ wuh elān hai jo Yasāyāh bin Āmūs ne royā meñ dekhā.

² Nange pahār par jhandā gār do. Unheñ buland āwāz do, hāth hilā kar unheñ shurafā ke darwāzoñ meñ dākhil hone kā hukm do.

³ Maiñ ne apne muqaddasīn ko kām par lagā diyā hai, maiñ ne apne sūrmāoñ ko jo merī azmat kī khushī manāte haiñ bulā liyā hai tāki mere ghazab kā ālā-e-kār banēñ.

⁴ Suno! Pahāroñ par baṛe hujūm kā shor mach rahā hai. Suno! Muta'addid mamālik aur jamā hone wālī qaumoñ kā ghul-ghapārā sunāi de rahā hai. Rabbul-afwāj jang ke lie fauj jamā kar rahā hai. ⁵ Us ke faujī dūr-darāz ilāqoñ balki āsmān kī intahā se ā rahe haiñ. Kyoñki Rab apne ghazab ke ālāt ke sāth ā rahā hai tāki tamām mulk ko barbād kar de.

⁶ Wāwailā karo, kyoñki Rab kā din qarīb hī hai, wuh din jab Qādir-e-mutlaq kī taraf se tabāhī machegī. ⁷ Tab tamām hāth behis-o-harkat ho jāenge, aur har ek kā dil himmat hār degā.

⁸ Dahshat un par chhā jāegī, aur wuh jāñkanī aur dard-e-zah kī-sī girift meñ ā kar janm dene wālī aurat kī tarah tarpeñge. Ek dūsre ko ḍar ke māre ghūr ghūr kar un ke chehre āg kī tarah tamtamā rahe hoñge.

⁹ Dekho, Rab kā berahm din ā rahā hai jab us kā qahr aur shadīd ghazab nāzil hogā. Us waqt

mulk tabāh ho jāegā aur gunāhgār ko us meñ se miṭā diyā jāegā. ¹⁰ Āsmān ke sitāre aur un ke jhurmaṭ nahīn chamkeṅge, sūraj tulū hote waqt tārik hī rahegā, aur chānd kī raushnī khatm hogī.

¹¹ Maiñ duniyā ko us kī badkārī kā ajr aur bedīnoñ ko un ke gunāhoñ kī sazā dūngā, maiñ shoḳhoñ kā ghamand khatm kar dūngā aur zālīmoñ kā ghurūr khāk meñ milā dūngā. ¹² Log khālis sone se kahīn zyādā nāyāb hoṅge, insān Ofīr ke qīmtī sone kī nisbat kahīn zyādā kamyāb hogā.

¹³ Kyoñki āsmān Rabbul-afwāj ke qahr ke sāmne kānp uṭhegā, us ke shadīd ghazab ke nāzil hone par zamīn laraz kar apnī jagah se khisak jāegī. ¹⁴ Bābal ke tamām bāshinde shikārī ke sāmne daurṇe wāle ghazāl aur charwāhe se mahrūm bheṛ-bakriyoñ kī tarah idhar-udhar bhāg kar apne mulk aur apnī qaum meñ wāpas āne kī koshish kareṅge. ¹⁵ Jo bhī dushman ke qābū meñ āegā use chhedā jāegā, jise bhī pakaṛā jāegā use talwār se mārā jāegā. ¹⁶ Un ke deḳhte deḳhte dushman un ke bachchoñ ko zamīn par paṭaḳh degā aur un ke gharoñ ko lūṭ kar un kī auratoñ kī ismatdarī karegā.

¹⁷ Maiñ Mādiyoñ ko un par chaṛhā lāūngā, aise logoñ ko jinheñ rishwat se nahīn āzmāyā jā saktā, jo sone-chāndī kī parwā hī nahīn karte.

¹⁸ Un ke tīr naujawānoñ ko mār deṅge. Na wuh shīrkhāroñ par tars khāeṅge, na bachchoñ par rahm kareṅge.

Bābal Janglī Jānwaroñ kā Ghar Ban Jāegā

19 Allāh Bābal ko jo tamām mamālik kā tāj aur Bābliyoñ kā ḳhās faḳhr hai rū-e-zamīn par se miṭā ḍālegā. Us din wuh Sadūm aur Amūrā kī tarah tabāh ho jāegā. 20 Āindā use kabhī dubārā basāyā nahīn jāegā, nasl-dar-nasl wuh wīrān hī rahegā. Na Baddū apnā tambū wahān lagāegā, aur na gallābān apne rewaḥ us meñ ṭhahraegā. 21 Sirf registān ke jānwar khandarāt meñ jā baseṅge. Shahr ke ghar un kī āwāzoñ se gūñj uṭheṅge, uqābī ullū wahān ṭhahreṅge, aur bakrānumā jin us meñ raqs kareṅge. 22 Janglī kutte us ke mahaloñ meñ roeṅge, aur gīdar aish-o-ishrat ke qasroñ meñ apnī dard bharī āwāzeñ nikāleṅge. Bābal kā ḳhātmā qarīb hī hai, ab der nahīn lagegī.

14

Isrāīlī Wāpas Āeṅge

1 Kyoñki Rab Yāqūb par tars khāegā, wuh dubārā Isrāīliyoñ ko chun kar unheñ un ke apne mulk meñ basā degā. Pardesī bhī un ke sāth mil jāeṅge, wuh Yāqūb ke gharāne se munsalik ho jāeṅge. 2 Dīgar qaumeñ Isrāīliyoñ ko le kar un ke watan meñ wāpas pahuñchā deṅgī. Tab Isrāīl kā gharānā in pardesiyōñ ko wirse meñ pāegā, aur yih Rab ke mulk meñ un ke naukar-naukarāniyāñ ban kar un kī ḳhidmat kareṅge. Jinhoñ ne unheñ jilāwatan kiyā thā unhiñ ko wuh jilāwatan kie rakheṅge, jinhoñ ne un par zulm kiyā thā unhiñ par wuh hukūmat kareṅge. 3 Jis din Rab tujhe musibat, bechainī

aur zālīmānā ḡhulāmī se ārām degā ⁴ us din tū Bābal ke bādshāh par tanz kā gīt gāegā,

Bābal par Tanz kā Gīt

“Yih kaisī bāt hai? Zālīm nest-o-nābūd aur us ke hamle khatm ho gae haiñ. ⁵ Rab ne bedīnoñ kī lāthī toṛ kar hukmrānoñ kā wuh shāhī asā ṭukṛe ṭukṛe kar diyā hai ⁶ jo taish meñ ā kar qaumoñ ko musalsal märtā rahā aur ḡhusse se un par hukūmat kartā, berahmī se un ke pīchhe paṛā rahā. ⁷ Ab pūrī duniyā ko ārām-o-sukūn hāsil huā hai, ab har taraf kḡhushī ke nāre sunāī de rahe haiñ. ⁸ Jūnīpar ke daraḡht aur Lubnān ke deodār bhī tere anjām par kḡhush ho kar kahte haiñ, ‘Shukr hai! Jab se tū girā diyā gayā koī yahāñ chaṛh kar hameñ kāṭne nahīñ ātā.’

⁹ Pātāl tere utarne ke bāis hil gayā hai. Tere intazār meñ wuh murdā rūhoñ ko harkat meñ lā rahā hai. Wahāñ duniyā ke tamām ra’īs aur aqwām ke tamām bādshāh apne taḡhtoñ se khaṛe ho kar terā istiḡbāl kareñge. ¹⁰ Sab mil kar tujh se kaheñge, ‘Ab tū bhī ham jaisā kamzor ho gayā hai, tū bhī hamāre barābar ho gayā hai!’ ¹¹ Terī tamām shān-o-shaukat Pātāl meñ utar gāī hai, tere sitār kḡhāmosh ho gae haiñ. Ab kīre terā gaddā aur keñchwe terā kambal hoñge.

¹² Ai sitārā-e-subah ai Ibn-e-sahar, tū āsmān se kis tarah gir gayā hai! Jis ne dīgar mamālik ko shikast dī thī wuh ab kḡhud pāsh pāsh ho gayā hai. ¹³ Dil meñ tū ne kahā, ‘Main āsmān par chaṛh kar apnā taḡht Allāh ke sitāroñ ke ūpar lagā lūngā, main intahāī shimāl meñ us pahār par jahāñ dewatā jamā hote haiñ taḡhtnashīn

hūngā. ¹⁴ Maiñ bādaloñ kī bulandiyon par chaṛh kar Qādir-e-mutlaq ke bilkul barābar ho jāūngā.’ ¹⁵ Lekin tujhe to Pātāl meñ utārā jāegā, us ke sab se gahre gaṛhe meñ girāyā jāegā.

¹⁶ Jo bhī tujh par nazar ḍālegā wuh ḡhaur se dekh kar pūchhegā, ‘Kyā yihī wuh ādmī hai jis ne zamīn ko hilā diyā, jis ke sāmne dīgar mamālik kānp uṭhe?’ ¹⁷ Kyā isī ne duniyā ko wīrān kar diyā aur us ke shahron ko ḡhā kar qaidiyon ko ghar wāpas jāne kī ijāzat na dī?’

¹⁸ Dīgar mamālik ke tamām bādshāh baṛī izzat ke sāth apne apne maqbaron meñ paṛe hue haiñ. ¹⁹ Lekin tujhe apnī qabr se dūr kisī bekār koñpal kī tarah phaiñk diyā jāegā. Tujhe maqtūlon se ḡhānkā jāegā, un se jin ko talwār se chhedā gayā hai, jo pathrīle gaṛhon meñ utar gae haiñ. Tū pānwoñ tale raundī huī lāsh jaisā hogā, ²⁰ aur tadfīn ke waqt tū dīgar bādshāhon se jā nahīn milegā. Kyonki tū ne apne mulk ko tabāh aur apnī qaum ko halāk kar diyā hai. Chunāñche ab se abad tak in bedīnon kī aulād kā zikr tak nahīn kiyā jāegā. ²¹ Is ādmī ke beṭon ko phāñsī dene kī jagah taiyār karo! Kyonki un ke bāpdādā kā qusūr itnā sangīn hai ki unheñ marnā hī hai. Aisā na ho ki wuh dubārā uṭh kar duniyā par qabzā kar leñ, ki rū-e-zamīn un ke shahron se bhar jāe.”

Rab ke Hāthon Bābal kā Anjām

²² Rabbul-afwāj farmātā hai, “Maiñ un ke kḡhilāf yon uṭhūngā ki Bābal kā nām-o-nishān tak nahīn rahegā. Maiñ us kī aulād ko rū-e-zamīn par se miṭā dūngā, aur ek bhī nahīn

bachne kā. ²³ Bābal ḳhārpusht kā maskan aur daldal kā ilāqā ban jāegā, kyoṅki main ḳhud us meṅ tabāhī kā jhārū pher dūngā.” Yih Rabbul-afwāj kā farmān hai.

Asūrī Fauj kī Tabāhī

²⁴ Rabbul-afwāj ne qasam khā kar farmāyā hai, “Yaqīnan sab kuchh mere mansūbe ke mutābiq hī hogā, merā irādā zarūr pūrā ho jāegā. ²⁵ Main Asūr ko apne mulk meṅ chaknāchūr kar dūngā aur use apne pahāron par kuchal ḳālūngā. Tab us kā juā merī qaum par se dūr ho jāegā, aur us kā bojh us ke kandhon par se utar jāegā.” ²⁶ Pūrī duniyā ke bāre meṅ yih mansūbā aṭal hai, aur Rab apnā hāth tamām qaumon ke ḳhilāf barhā chukā hai. ²⁷ Rabbul-afwāj ne faislā kar liyā hai, to kaun ise mansūkh karegā? Us ne apnā hāth barhā diyā hai, to kaun use rokegā?

Filistiyoṅ kā Anjām Qarīb Hai

²⁸ Zail kā kalām us sāl nāzil huā jab Āḳhaz Bādshāh ne wafāt pāi.

²⁹ Ai tamām Filistī mulk, is par ḳhushī mat manā ki hameṅ mārne wālī lāṭhī ṭūṭ gāi hai. Kyoṅki sānp kī bachī huī jaṛ se zahrilā sānp phūṭ niklegā, aur us kā phal sholāfishān uṛanazhdahā hogā. ³⁰ Tab zarūratmandon ko charāgāh milegī, aur ḳharīb mahfūz jagah par ārām kareṅge. Lekin terī jaṛ ko main kāl se mār dūngā, aur jo bach jāeṅ unheṅ bhī halāk kar dūngā.

³¹ Ai shahr ke darwāze, wāwailā kar! Ai shahr, zor se chīḳheṅ mār! Ai filistiyo, himmat hār kar laṛkharāte jāo. Kyoṅki shimāl se tumhārī taraf

dhuān barḥ rahā hai, aur us kī safon meñ pīchhe rahne wālā koī nahīn hai. ³² To phir hamāre pās bheje hue qāsidoñ ko ham kyā jawāb deñ? Yih ki Rab ne Siyyūn ko qāym rakhā hai, ki us kī qaum ke mazlūm usī meñ panāh leñge.

15

Moāb ke Anjām kā Elān

¹ Moāb ke bāre meñ Rab kā farmān:

Ek hī rāt meñ Moāb kā shahr Ār tabāh ho gayā hai. Ek hī rāt meñ Moāb kā shahr Qīr barbād ho gayā hai. ² Ab Dibon ke bāshinde mātām karne ke lie apne mandir aur pahārī qurbāngāhoñ kī taraf chaḥ rahe haiñ. Moāb apne shahroñ Nabū aur Midabā par wāwailā kar rahā hai. Har sar mundā huā aur har dārhī kaṭ gaī hai. ³ Galiyoñ meñ wuh ṭaṭ se mulabbās phir rahe haiñ, chhaton par aur chaukoñ meñ sab ro ro kar āh-o-bukā kar rahe haiñ. ⁴ Hasbon aur Iliyālī madad ke lie pukār rahe haiñ, aur un kī āwāzeñ Yahaz tak sunāi de rahī haiñ. Is lie Moāb ke musallah mard jang ke nāre lagā rahe haiñ, go wuh andar hī andar kāñp rahe haiñ.

⁵ Merā dil Moāb ko dekh kar ro rahā hai. Us ke muhājirīn bhāg kar Zuḡhar aur Ijlat-shalīshiyāh tak pahuñch rahe haiñ. Log ro ro kar Lūhīt kī taraf chaḥ rahe haiñ, wuh Horonāym tak jāne wāle rāste par chalte hue apnī tabāhī par giryā-o-zārī kar rahe haiñ. ⁶ Nimrīm kā pānī sūkh gayā hai, ghās jhulas gaī hai, tamām hariyālī khatm ho gaī hai, sabzāzāroñ kā nām-o-nishān tak nahīn rahā. ⁷ Is lie log apnā sārā jamāshudā sāmān sameṭ kar Wādī-e-safedā ko ubūr kar

rahe haiñ. ⁸ Chīkheñ Moāb kī hudūd tak gūñj rahī haiñ, hāy hāy kī āwāzeñ Ijlāym aur Bair-elīm tak sunāi de rahī haiñ. ⁹ Lekin go Dīmon kī nahar khūn se surkh ho gaī hai, tāham maiñ us par mazīd musibat lāūngā. Maiñ sherbabar bhejūngā jo un par bhī dhāwā boleñge jo Moāb se bach nikle hoñge aur un par bhī jo mulk meñ pīchhe rah gae hoñge.

16

Moāb Isrāīliyoñ se Madad Māñgegā

¹ Mulk kā jo hukmrān registān ke pār Silā meñ hai us kī taraf se Siyyūn Beṭī ke pahār par menḍhā bhej do. ² Moāb kī beṭiyāñ ghoñsle se bhagāe hue parindoñ kī tarah Dariyā-e-Arnon ke pāyāb maqāmoñ par idhar-udhar pharpharā rahī haiñ. ³ “Hameñ koī mashwarā de, koī faislā pesh kar. Ham par sāyā ḍāl tāki dopahar kī taptī dhūp ham par na paṛe balki rāt jaisā andherā ho. Mafrūroñ ko chhupā de, dushman ko panāhguzīnoñ ke bāre meñ ittalā na de. ⁴ Moābī muhājīroñ ko apne pās ṭhaharne de, Moābī mafrūroñ ke lie panāhgāh ho tāki wuh halākū ke hāth se bach jāeñ.”

Lekin zālīm kā anjām āne wālā hai. Tabāhī kā silsilā khatm ho jāegā, aur kuchalne wālā mulk se ghāyb ho jāegā. ⁵ Tab Allāh apne fazl se Dāūd ke gharāne ke lie taḡht qāym karegā. Aur jo us par baiṭhegā wuh wafādārī se hukūmat karegā. Wuh insāf kā tālib rah kar adālat karegā aur rāstī qāym rakhne meñ māhir hogā.

Moāb kī Munāsib Sazā par Afsos

⁶ Ham ne Moāb ke takabbur ke bāre meñ sunā hai, kyoñki wuh had se zyādā mutakabbir, maḡhrūr, ghamandī aur shoḡhchashm hai. Lekin us kī dīngeñ abas haiñ.

⁷ Is lie Moābī apne āp par āh-o-zārī kar rahe, sab mil kar āheñ bhar rahe haiñ. Wuh sisak sisak kar Qīr-harāsāt kī kishmish kī ṭikkiyāñ yād kar rahe haiñ, un kā nihāyat burā hāl ho gayā hai. ⁸ Hasbon ke bāḡh murjhā gae. Sibmāh ke angūr khatm ho gae haiñ. Pahle to un kī anokhī beleñ Yāzer balki registān tak phailī huī thiñ, un kī koñpleñ samundar ko bhī pār kartī thiñ. Lekin ab ḡhairqaum hukmrānoñ ne yih umdā beleñ toḡ dālī haiñ. ⁹ Is lie maiñ Yāzer ke sāth mil kar Sibmāh ke angūroñ ke lie āh-o-zārī kar rahā hūñ. Ai Hasbon, ai Iliyālī, tumhārī hālat dekh kar mere behad ānsū bah rahe haiñ. Kyoñki jab tumhārā phal pak gayā aur tumhārī fasal taiyār huī tab jang ke nāre tumhāre ilāqe meñ gūñj uṭhe. ¹⁰ Ab kḡhushī-o-shādmānī bāḡhoñ se ḡhāyb ho gai hai, angūr ke bāḡhoñ meñ gīt aur kḡhushī ke nāre band ho gae haiñ. Koī nahīñ rahā jo hauzoñ meñ angūr ko raund kar ras nikāle, kyoñki maiñ ne fasal kī kḡhushiyāñ khatm kar dī haiñ.

¹¹ Merā dil sarod ke mātāmī sur nikāl kar Moāb ke lie nohā kar rahā hai, merī jāñ Qīr-harāsāt ke lie āheñ bhar rahī hai. ¹² Jab Moāb apnī pahārī qurbāngāh ke sāmne hāzir ho kar sijdā kartā hai to bekār mehnat kartā hai. Jab wuh pūjā karne ke lie apne mandir meñ dāḡhil hotā hai to fāyḡdā koī nahīñ hotā.

¹³ Rab ne māzī meñ in bātoñ kā elān kiyā.

14 Lekin ab wuh mazīd farmātā hai, “Tīn sāl ke andar andar * Moāb kī tamām shān-o-shaukat aur dhūmdhām jāti rahegī. Jo thoṛe-bahut bacheṅge, wuh nihāyat hī kam hoṅge.”

17

Shām aur Isrāīl kī Tabāhī

¹ Damishq Shahr ke bāre meṅ Allāh kā farmān: “Damishq miṭ jāegā, malbe kā ḍher hī rah jāegā. ² Aroīr ke shahr bhī wīrān-o-sunsān ho jāeṅge. Tab rewaṛ hī un kī galiyoṅ meṅ chareṅge aur ārām kareṅge. Koī nahīn hogā jo unheṅ bhagāe. ³ Isrāīl ke qilāband shahr nest-o-nābūd ho jāeṅge, aur Damishq kī saltanat jāti rahegī. Shām ke jo log bach nikleṅge un kā aur Isrāīl kī shān-o-shaukat kā ek hī anjām hogā.” Yih hai Rabbul-afwāj kā farmān.

⁴ “Us din Yāqūb kī shān-o-shaukat kam aur us kā moṭā-tāzā jism lāghar hotā jāegā. ⁵ Fasal kī kaṭāi kī-sī hālat hogī. Jis tarah kāṭne wālā ek hāth se gandum ke ḍanṭhal ko pakaṛ kar dūsre se bāloṅ ko kāṭtā hai usī tarah Isrāīliyoṅ ko kāṭā jāegā. Aur jis tarah Wādī-e-Rafāīm meṅ ḡharīb log fasal kāṭne wāloṅ ke pīchhe pīchhe chal kar bachī huī bāliyoṅ ko chunte haiṅ usī tarah Isrāīl ke bache huṅ ko chunā jāegā. ⁶ Tāham kuchh na kuchh bachā rahegā, un do chār zaitūnoṅ kī tarah jo chunte waqt daraḳht kī choṭī par rah jāte haiṅ. Daraḳht ko ḍaṅḍe se jhārṅe ke bāwujūd kahīn na kahīn chand ek

* **16:14** Lafzī tarjumā: mazdūr ke-se tīn sāl ke andar andar.

lage raheᅅge.” Yih hai Rab, Isrāīl ke Ḳhudā kā farmān.

⁷ Tab insān apnī nazar apne Ḳhāliq kī taraf uᅥhāegā, aur us kī ānkheᅅn Isrāīl ke Quddūs kī taraf dekheᅅgī. ⁸ Āindā na wuh apne hāthoᅅn se banī huī qurbāngāhoᅅn ko takegā, na apnī ungliyoᅅn se bane hue Yasīrat Dewī ke khamboᅅn aur baᅥhūr kī qurbāngāhoᅅn par dhyān degā.

⁹ Us waqt Isrāīlī apne qilāband shahroᅅn ko yoᅅn chhoᅅreᅅge jis tarah Kanāniyoᅅn ne apne jangloᅅn aur pahāroᅅn kī choᅥiyoᅅn ko Isrāīliyoᅅn ke āge āge chhoᅅrā thā. Sab kuchh wīrān-o-sunsān hogā.

¹⁰ Afsos, tū apnī najāt ke Ḳhudā ko bhūl gayā hai. Tujhe wuh Chaᅥān yād na rahī jis par tū panāh le saktā hai. Chunāᅅnche apne pyāre dewatāoᅅn ke bāgh lagātā jā, aur un meᅅn pardesī angūr kī qalameᅅn lagātā jā. ¹¹ Shāyad hī wuh lagāte waqt tezī se ugne lageᅅn, shāyad hī un ke phūl usī subah khilne lageᅅn. To bhī terī mehnat abas hai. Tū kabhī bhī un ke phal se lutfandoz nahīn hogā balki mahz bīmārī aur lā'ilāj dard kī fasal kāᅥegā.

Dīgar Qaumoᅅn ke Bekār Hamle

¹² Beshumār qaumoᅅn kā shor-sharābā suno jo tūfānī samundar kī-sī ᅥhāᅥheᅅn mār rahī haiᅅn. Ummatoᅅn kā ghul-ghapārā suno jo thapere mārne wālī maujoᅅn kī tarah garaj rahī haiᅅn.

¹³ Kyoᅅnki ghairqaumeᅅn pahāᅅnumā lahroᅅn kī tarah mutalātim haiᅅn. Lekin Rab unheᅅn ᅥāᅅᅥegā to wuh dūr dūr bhāg jāeᅅgī. Jis tarah pahāroᅅn par bhūsā hawā ke jhoᅅnkoᅅn se uᅥ jātā aur luᅅhakkbūᅥī āᅅdhī meᅅn chakkar khāne lagᅥī hai

usī tarah wuh farār ho jāēngī. ¹⁴ Shām ko Isrāil saḡht ghabrā jāegā, lekin pau phaṭne se pahle pahle us ke dushman mar gae hoṅge. Yihi hameñ lūṭne wāloñ kā nasīb, hamāri ḡhāratgarī karne wāloñ kā anjām hogā.

18

Ethopyā kī Adālat

¹ Pharphaṛāte bādbānoñ * ke mulk par afsos! Ethopyā par afsos jahān Kūsh ke dariyā bahte haiñ, ² aur jo apne qāsidoñ ko ābī narsal kī kashtiyōñ meñ biṭhā kar samundarī safroñ par bhejtā hai. Ai tezrau qāsido, lambe qad aur chiknī-chupṛī jild wālī qaum ke pās jāo. Us qaum ke pās pahuñcho jis se dīgar qaumeñ dūr-darāz ilāqōñ tak ḍartī haiñ, jo zabardastī sab kuchh pānwoñ tale kuchal detī hai, aur jis kā mulk dariyāoñ se baṭā huā hai.

³ Ai duniyā ke tamām bāshindo, zamīn ke tamām basne wālo! Jab pahāroñ par jhandā gārhā jāe to us par dhyān do! Jab narsingā bajāyā jāe to us par ḡhaur karo! ⁴ Kyoñki Rab mujh se hamkalām huā hai, “Maiñ apnī sukūnatgāh se ḡhāmoshī se deḡhtā rahūngā. Lekin merī yih ḡhāmoshī dopahar kī chilchilātī dhūp yā mausam-e-garmā meñ dhund ke bādāl kī mānind hogī.” ⁵ Kyoñki angūr kī fasal ke pakne se pahle hī Rab apnā hāth baṛhā degā. Phūloñ ke ḡhatm hone par jab angūr pak rahe hoṅge wuh koñploñ ko chhurī se kāṭegā, phailtī

* **18:1** Ek aur mumkinā tarjumā: pharphaṛātī ṭiḍḍiyōñ.

huī shākhōñ ko toṛ toṛ kar un kī kāñṭ-ḥhāñṭ karegā. ⁶ Yihī Ethopiyā kī hālat hogī. Us kī lāshōñ ko pahāroñ ke shikārī parindoñ aur janglī jānwaroñ ke hawāle kiyā jāegā. Mausam-e-garmā ke daurān shikārī parinde unheñ khāte jāenge, aur sardiyoñ meñ janglī jānwar lāshōñ se ser ho jāenge.

⁷ Us waqt lambe qad aur chiknī-chupṛī jild wālī yih qaum Rabbul-afwāj ke huzūr tohfā lāegī. Hāñ, jin logoñ se dīgar qaumeñ dūr-darāz ilāqoñ tak ḍartī haiñ aur jo zabardastī sab kuchh pāñwoñ tale kuchal dete haiñ wuh dariyāoñ se baṭe hue apne mulk se ā kar apnā tohfā Siyyūn Pahār par pesh kareñge, wahāñ jahāñ Rabbul-afwāj kā nām sukūnat kartā hai.

19

Misr kī Adālat

¹ Misr ke bāre meñ Allāh kā farmān:

Rab tezrau bādāl par sawār ho kar Misr ā rahā hai. Us ke sāmne Misr ke but thartharā rahe haiñ aur Misr kī himmat ṭuṭ gaī hai. ² “Maiñ Misriyoñ ko ek dūsre ke sāth laṛne par uksā dūngā. Bhāī bhāī ke sāth, paṛosī paṛosī ke sāth, shahr shahr ke sāth, aur bādshāhī bādshāhī ke sāth jang karegī. ³ Misr kī rūh muztarib ho jāegī, aur maiñ un ke mansūboñ ko darham-barham kar dūngā. Go wuh butoñ, murdoñ kī rūhoñ, un se rābitā karne wāloñ aur qismat kā hāl batāne wāloñ se mashwarā kareñge, ⁴ lekin maiñ unheñ ek zālīm mālik ke hawāle kar dūngā, aur ek saḥt bādshāh un par hukūmat karegā.” Yih hai Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj kā farmān.

⁵ Dariyā-e-Nīl kā pānī khatm ho jāegā, wuh bilkul sūkh jāegā. ⁶ Misr kī nahron se badbū phailegī balki Misr ke nāle ghaṭṭe ghaṭṭe kḥushk ho jāenge. Narsal aur sarkanḍe murjhā jāenge. ⁷ Dariyā-e-Nīl ke dahāne tak jitnī bhī hariyālī aur fasleñ kināre par ugtī haiñ wuh sab pazhmurdā ho jāengī aur hawā meñ bikhar kar ghāyb ho jāengī. ⁸ Machhere āh-o-zārī kareñge, dariyā meñ kāñṭā aur jāl ḍālne wāle ghaṭṭe jāenge. ⁹ San ke reshon se dhāgā banāne wālon ko sharm āegī, aur jūlahon kā rang faq par jāegā. ¹⁰ Kapṛā banāne wāle saḥt māyūs honge, tamām mazdūr dil-bardāshtā honge.

¹¹ Zuan ke afsar nāsamajh hī haiñ, Firaun ke dānā mushīr use ahmaqānā mashware de rahe haiñ. Tum Misrī bādshāh ke sāmne kis tarah dāwā kar sakte ho, “Main dānishmandon ke halqe meñ shāmil aur qadīm bādshāhon kā wāris hūñ”? ¹² Ai Firaun, ab tere dānishmand kahān haiñ? Wuh mālūm karke tujhe batāen ki Rabbul-afwāj Misr ke sāth kyā kuchh karne kā irādā rakhtā hai. ¹³ Zuan ke afsar ahmaq ban baiṭhe haiñ, Memfis ke buzurgon ne dhokā khāyā hai. Us ke qabāylī sardaron ke fareb se Misr ḍagmaḡane lagā hai. ¹⁴ Kyoñki Rab ne un meñ abtarī kī rūh ḍāl dī hai. Jis tarah nashe meñ dhut sharābī apnī qai meñ larḥharātā rahtā hai usī tarah Misr un ke mashwaron se ḍānwāñḍol ho gayā hai, kḥāh wuh kyā kuchh kyoñ na kare. ¹⁵ Us kī koī bāt nahīn bantī, kḥāh sar ho yā dum, koñpal ho yā tanā.

¹⁶ Misrī us dīn auraton jaise kamzor honge. Jab Rabbul-afwāj unheñ mārne ke lie apnā hāth

uṭhāegā to wuh ghabrā kar kānp uṭheṅge. ¹⁷ Mulk-e-Yahūdāh Misriyoṅ ke lie sharm kā bāis banegā. Jab bhī us kā zikr hogā to wuh dahshat khāeṅge, kyoṅki unheṅ wuh mansūbā yād āegā jo Rab ne un ke ḳhilāf bāndhā hai.

Misr, Asūr aur Isrāīl Mīl Kar Ibādat Kareṅge

¹⁸ Us din Misr ke pānch shahr Kanān kī zabān apnā kar Rabbul-afwāj ke nām par qasam khāeṅge. Un meṅ se ek ‘Tabāhī kā Shahr’ kahlāegā. *

¹⁹ Us din Mulk-e-Misr ke bīch meṅ Rab ke lie qurbāngāh maḳhsūs kī jāegī, aur us kī sarhad par Rab kī yād meṅ satūn khaṛā kiyā jāegā. ²⁰ Yih donoṅ Rabbul-afwāj kī huzūrī kī nishāndihī kareṅge aur gawāhī deṅge ki wuh maujūd hai. Chunānche jab un par zulm kiyā jāegā to wuh chillā kar us se fariyād kareṅge, aur Rab un ke pās najātdahindā bhej degā jo un kī ḳhātir laṛ kar unheṅ bachāegā. ²¹ Yoṅ Rab apne āp ko Misriyoṅ par zāhir karegā. Us din wuh Rab ko jān leṅge, aur zabah aur ḡhallā kī qurbāniyān chaṛhā kar us kī parastish kareṅge. Wuh Rab ke lie mannateṅ mān kar un ko pūrā kareṅge. ²² Rab Misr ko māregā bhī aur use shifā bhī degā. Misrī Rab kī taraf rujū kareṅge to wuh un kī iltijāoṅ ke jawāb meṅ unheṅ shifā degā.

²³ Us din ek pakkī saṛak Misr ko Asūr ke sāth munsalik kar degī. Asūrī aur Misrī āzādī se ek dūsre ke mulk meṅ āeṅge, aur donoṅ mil kar

---

* **19:18** Ḡhāliban is se murād Sūraj kā Shahr yānī Heliopolis hai.

Allāh kī ibādat karenge. ²⁴ Us din Isrāīl bhī Misr aur Asūr ke ittahād meñ sharīk ho kar tamām duniyā ke lie barkat kā bāis hogā. ²⁵ Kyonki Rabbul-afwāj unheñ barkat de kar farmāegā, “Merī qaum Misr par barkat ho, mere hāthoñ se bane mulk Asūr par merī barkat ho, merī mīrās Isrāīl par barkat ho.”

20

Yasāyāh kī Barahnagī aur Misr aur Ethiopiā kā Anjām

¹ Ek din Asūrī bādshāh Sarjūn ne apne kamāñdar ko Ashdūd se laṛne bhejā. Jab Asūriyoñ ne us Filistī shahr par hamlā kiyā to wuh un ke qabze meñ ā gayā.

² Tīn sāl pahle Rab Yasāyāh bin Āmūs se hamkalām huā thā, “Jā, ṭaṭ kā jo libās tū pahne rahā hai utār. Apne jūtoñ ko bhī utār.” Nabī ne aisā hī kiyā aur isī hālat meñ phirtā rahā thā. ³ Jab Ashdūd Asūriyoñ ke qabze meñ ā gayā to Rab ne farmāyā, “Mere ḳhādim Yasāyāh ko barahnā aur nange pānw phirte tīn sāl ho gae haiñ. Is se us ne alāmatī taur par is kī nishāndihī kī hai ki Misr aur Ethiopiā kā kyā anjām hogā. ⁴ Shāh-e-Asūr Misrī qaidiyoñ aur Ethiopiā ke jilāwatanon ko isī hālat meñ apne āge āge hāñkegā. Naujawān aur buzurg sab barahnā aur nange pānw phirenge, wuh kamr se le kar pānw tak barahnā hoñge. Misr kitnā sharmindā hogā.

⁵ Yih dekh kar Filistī dahshat khāenge. Unheñ sharm āegī, kyonki wuh Ethiopiā se ummīd

rakhte aur apne Misrī ittahādī par faḡhr karte the. ⁶ Us waqt is sāhili ilāqe ke bāshinde kaheṅge, ‘Dekho un logoṅ kī hālat jin se ham ummīd rakhte the. Unhīn ke pās ham bhāg kar āe tāki madad aur Asūrī bādshāh se chhuṭkārā mil jāe. Agar un ke sāth aisā huā to ham kis tarah bacheṅge?’”

21

Bābal kī Tabāhī kā Elān

¹ Daldal ke ilāqe * ke bāre meṅ Allāh kā farmān:

Jis tarah Dasht-e-Najab meṅ tūfān ke tez jhoṅke bār bār ā parte haiṅ usī tarah āfat bayābān se āegī, dushman dahshatnāk mulk se ā kar tujh par ṭuṭ paregā. ² Rab ne haulnāk royā meṅ mujh par zāhir kiyā hai ki namak-harām aur halākū harkat meṅ ā gae haiṅ. Ai Ailām chal, Bābal par hamlā kar! Ai Mādī uṭh, shahr kā muhāsarā kar! Maiṅ hone dūngā ki Bābal ke mazlūmoṅ kī āheṅ band ho jāeṅgī.

³ Is lie merī kamr shiddat se larazne lagī hai. Dard-e-zah meṅ mubtalā aurat kī-sī ghabrāhaṭ merī antariyoṅ ko maroṛ rahī hai. Jo kuchh maiṅ ne sunā hai us se maiṅ taṛap uṭhā hūn, aur jo kuchh maiṅ ne dekhā hai, us se maiṅ hawāsbāḡhtā ho gayā hūn. ⁴ Merā dil dharak rahā hai, kapkapī mujh par tārī ho gaī hai. Pahle shām kā dhundalkā mujhe pyārā lagtā thā, lekin ab royā ko dekh kar wuh mere lie dahshat kā bāis ban gayā hai.

---

* **21:1** Yāni Bābal.

⁵ Tāham Bābal meñ log mez lagā kar qālīn bichhā rahe haiñ. Beparwāi se wuh khānā khā rahe aur mai pī rahe haiñ. Ai afsaro, uṭho! Apnī ḍhāloñ par tel lagā kar laṛne ke lie taiyār ho jāo!

⁶ Rab ne mujhe hukm diyā, “Jā kar pahredār khaṛā kar de jo tujhe har nazar āne wālī chīz kī ittalā de. ⁷ Jyoñ hī do ghoṛoñ wāle rath yā gadhoñ aur ūñtoñ par sawār ādmī dikhāi deñ to khabardār! Pahredār pūrī tawajjuh de.”

⁸ Tab pahredār sherbabar kī tarah pukār uṭhā, “Mere āqā, roz baroz main pūrī wafādārī se apnī burjī par khaṛā rahā hūñ, aur rātoñ main taiyār rah kar yahāñ pahrādārī kartā āyā hūñ. ⁹ Ab wuh dekho! Do ghoṛoñ wālā rath ā rahā hai jis par ādmī sawār hai. Ab wuh jawāb meñ kah rahā hai, ‘Bābal gir gayā, wuh gir gayā hai! Us ke tamām but chaknāchūr ho kar zamīn par bikhar gae haiñ.’”

¹⁰ Ai gāhne kī jagah par kuchlī huī † merī qaum! Jo kuchh Isrāīl ke Kḥudā, Rabbul-afwāj ne mujhe farmāyā hai use main ne tumheñ sunā diyā hai.

Adom kī Hālat: Subah Hone meñ Kitnī Der Hai?

¹¹ Adom ke bāre meñ Rab kā farmān: Saīr ke pahārī ilāqe se koī mujhe āwāz detā hai, “Ai pahredār, subah hone meñ kitnī der bāqī hai? Ai pahredār, subah hone meñ kitnī der bāqī hai?” ¹² Pahredār jawāb detā hai, “Subah hone wālī hai, lekin rāt bhī. Agar āp mazīd pūchhnā chāheñ to dubārā ā kar pūchh leñ.”

† **21:10** Lafzī tarjumā: gāhī gāī.

Mulk-e-Arab kā Anjām

¹³ Mulk-e-Arab † ke bāre meñ Rab kā farmān: Ai Dadāniyoñ ke qāfilo, Mulk-e-Arab ke jangal meñ rāt guzāro. ¹⁴ Ai Mulk-e-Taimā ke bāshindo, pānī le kar pyāsoñ se milne jāo! Panāhguzīnoñ ke pās jā kar unheñ roṭī khilāo! ¹⁵ Kyoñki wuh talwār se lais dushman se bhāg rahe haiñ, aise logoñ se jo talwār thāme aur kamān tāne un se sakht laṛāi laṛe haiñ.

¹⁶ Kyoñki Rab ne mujh se farmāyā, “Ek sāl ke andar andar § Qīdār kī tamām shān-o-shaukat khatm ho jāegī. ¹⁷ Qīdār ke zabardast tīrandāzoñ meñ se thoṛe hī bach pāenge.” Yih Rab, Isrāīl ke Kḥudā kā farmān hai.

22

Yarūshalam kā Anjām

¹ Royā kī Wādī Yarūshalam ke bāre meñ Rab kā farmān:

Kyā huā hai? Sab chhatoñ par kyoñ chaṛh gae haiñ? ² Har taraf shor-sharābā mach rahā hai, pūrā shahr baḡhleñ bajā rahā hai. Yih kaisī bāt hai? Tere maqtūl na talwār se, na maidān-e-jang meñ mare. ³ Kyoñki tere tamām līdar mil kar farār hue aur phīr tīr chalāe baḡhair pakāre gae. Bāqī jitne log tujh meñ the wuh bhī dūr dūr bhāgnā chāhte the, lekin unheñ bhī qaid kiyā gayā.

⁴ Is lie maiñ ne kahā, “Apnā muñh mujh se pher kar mujhe zār zār rone do. Mujhe tasallī

---

† 21:13 Yā bayābān. § 21:16 Lafzī tarjumā: mazdūr ke-se ek sāl ke andar andar.

dene par bazid na raho jabki merī qaum tabāh ho rahī hai.” ⁵ Kyonki Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj royā kī Wādī par haulnāk din lāyā hai. Har taraf ghabrāhaṭ, kuchle hue log aur abtarī nazar ātī hai. Shahr kī chārdīwārī ṭūṭne lagī hai, pahāron meñ chīkheñ gūnj rahī haiñ.

⁶ Ailām ke faujī apne tarkash uṭhā kar rathoñ, ādmiyoñ aur ghoron ke sāth ā gae haiñ. Qīr ke mard bhī apnī dhāleñ ghilāf se nikāl kar tujh se laṛne ke lie nikal āe haiñ. ⁷ Yarūshalam ke gird-o-nawāh kī behtarīn wādiyāñ dushman ke rathoñ se bhar gai haiñ, aur us ke ghurṣawār shahr ke darwāze par hamlā karne ke lie us ke sāmne khare ho gae haiñ. ⁸ Jo bhī band-o-bast Yahūdāh ne apne tahaffuz ke lie kar liyā thā wuh khatm ho gayā hai.

Us din tum logoñ ne kyā kiyā? Tum ‘Janglaghar’ nāmī silāhkhāne meñ jā kar aslāh kā muāynā karne lage. ⁹⁻¹¹ Tum ne un muta’addid darāron kā jāyzā liyā jo Dāūd ke shahr kī fasīl meñ par gai thīñ. Use mazbūt karne ke lie tum ne Yarūshalam ke makānoñ ko gin kar un meñ se kuchh girā die. Sāth sāth tum ne nichle tālāb kā pānī jamā kiyā. Ūpar ke purāne tālāb se nikalne wālā pānī jamā karne ke lie tum ne andarūnī aur bairūnī fasīl ke darmiyān ek aur tālāb banā liyā. Lekin afsos, tum us kī parwā nahīñ karte jo yih sārā silsilā amal meñ lāyā. Us par tum tawajjuh hī nahīñ dete jis ne barī der pahle ise tashkīl diyā thā.

¹² Us waqt Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj ne hukm diyā ki giryā-o-zārī karo, apne bāloñ ko

munḍwā kar ṭāt kā libās pahan lo. ¹³ Lekin kyā huā? Tamām log shādiyānā bajā kar ḵhushī manā rahe haiñ. Har taraf bailoñ aur bheḥ-bakriyoñ ko zabah kiyā jā rahā hai. Sab gosht aur mai se lutfandoz ho kar kah rahe haiñ, “Āo, ham khāeñ piēñ, kyoñki kal to mar hī jānā hai.”

¹⁴ Lekin Rabbul-afwāj ne merī maujūdagī meñ hī zāhir kiyā hai ki yaqīnan yih qusūr tumhāre marte dam tak muāf nahīn kiyā jāegā. * Yih Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj kā farmān hai.

Rab Shibnāh kī Jagah Iliyāqīm ko Mahal kā Nigarān Muqarrar Karegā

¹⁵ Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj farmātā hai, “Us nigarān Shibnāh ke pās chal jo mahal kā inchārj hai. Use paighām pahuñchā de, ¹⁶ ‘Tū yahān kyā kar rahā hai? Kis ne tujhe yahān apne lie maqbarā tarāshne kī ijāzat dī? Tū kaun hai ki bulandī par apne lie mazār banwāe, chaṭān meñ ārāmgāh khudwāe? ¹⁷ Ai mard, ḵhabardār! Rab tujhe zor se dūr dūr tak phaiñkne wālā hai. Wuh tujhe pakar legā ¹⁸ aur maroḥ maroḥ kar geñd kī tarah ek wasī mulk meñ phaiñk degā. Wahīn tū maregā, wahīn tere shāndār rath paḥe raheñge. Kyoñki tū apne mālik ke gharāne ke lie sharm kā bāis banā hai. ¹⁹ Maiñ tujhe bartaraf karūnga, aur tū zabardastī apne ohde aur mansab se fāriḡh kar diyā jāegā.

²⁰ Us din maiñ apne ḵhādim Iliyāqīm bin Ḵhilqiyāh ko bulāūngā. ²¹ Maiñ use terā hī sarkārī libās aur kamarband pahnā kar terā

---

* **22:14** Lafzī tarjumā: Yaqīnan is qusūr kā kaffārā tumhāre marte dam tak nahīn diyā jāegā.

ikh̄tiyār use de dūngā. Us waqt wuh Yahūdāh ke gharāne aur Yarūshalam ke tamām bāshindon̄ kā bāp banegā. ²² Main us ke kandhe par Dāūd ke gharāne kī chābī rakh dūngā. Jo darwāzā wuh kholegā use koī band nahīn kar sakegā, aur jo darwāzā wuh band karegā use koī khol nahīn sakegā. ²³ Wuh khūntī kī mānind hogā jis ko main zor se ṭhoṅk kar mazbūt dīwār meṅ lagā dūngā. Us se us ke bāp ke gharāne ko sharāfat kā ūnchā maqām hāsīl hogā.

²⁴ Lekin phir ābāi gharāne kā pūrā bojh us ke sāth laṭak jāegā. Tamām aulād aur rishtedār, tamām chhoṭe bartan pyālon̄ se le kar martabānon̄ tak us ke sāth laṭak jāenge. ²⁵ Rabbul-afwāj farmātā hai ki us waqt mazbūt dīwār meṅ lagī yih khūntī nīkal jāegī. Use torā jāegā to wuh gir jāegī, aur us ke sāth laṭkā sārā sāmān ṭuṭ jāegā.’ ” Yih Rab kā farmān hai.

23

Sūr aur Saidā kī Tabāhī

¹ Sūr ke bāre meṅ Allāh kā farmān:

Ai Tarsīs ke umdā jahāzo, * wāwailā karo! Kyon̄ki Sūr tabāh ho gayā hai, wahān ṭikne kī jagah tak nahīn rahī. Jazīrā-e-Qubrus se wāpas āte waqt unheṅ ittalā dī gaī. ² Ai sāhili ilāqe meṅ basne wālo, āh-o-zārī karo! Ai Saidā ke tājiro, mātām karo! Tere qāsīd samundar ko pār karte

---

* **23:1** ‘Tarsīs kā jahāz’ na sirf Mul̄k-e-Tarsīs ke jahāz ke lie balki har umdā qism ke tijāratī jahāz ke lie istemāl hotā thā. Dekhie āyat 14.

the, ³ wuh gahre pānī par safr karte hue Misr † kā ḡhallā tujh tak pahuñchāte the, kyonki tū hī Dariyā-e-Nīl kī fasal se nafā kamātā thā. Yoñ tū tamām qaumoñ kā tijāratī markaz banā.

⁴ Lekin ab sharmsār ho, ai Saidā, kyonki samundar kā qilāband shahr Sūr kahtā hai, “Hāy, sab kuchh tabāh ho gayā hai. Ab aisā lagtā hai ki maiñ ne na kabhī dard-e-zah meñ muḡtalā ho kar bachche janm die, na kabhī beṭe-beṭiyāñ pāle.”

⁵ Jab yih khabar Misr tak pahuñchegī to wahāñ ke bāshinde tarāp uṭheñge.

⁶ Chunāñche samundar ko pār karke Tarsīs tak pahuñcho! Ai sāhilī ilāqe ke bāshindo, giriyā-o-zārī karo! ⁷ Kyā yih wāqāī tumhārā wuh shahr hai jis kī rangraliyāñ mashhūr thīñ, wuh qadīm shahr jis ke pānw use dūr-darāz ilāqoñ tak le gae tāki wahāñ naī ābādiyāñ qāym kare? ⁸ Kis ne Sūr ke khalāf yih mansūbā bāndhā? Yih shahr to pahle bādshāhoñ ko taḡht par biṭhāyā kartā thā, aur us ke saudāgar ra'īs the, us ke tājir duniyā ke shurafā meñ gine jāte the. ⁹ Rabbul-afwāj ne yih mansūbā bāndhā tāki tamām shān-o-shaukat kā ḡhamanḡ past aur duniyā ke tamām ohdedār zer ho jāeñ.

¹⁰ Ai Tarsīs Beṭī, ab se apnī zamīn kī khetībārī kar, un kisānoñ kī tarah kāshtkārī kar jo Dariyā-e-Nīl ke kināre apnī fasleñ lagāte haiñ, kyonki terī bandargāh jāṭī rahī hai. ¹¹ Rab ne apne hāth ko samundar ke ūpar uṭhā kar mamālik ko hilā

---

† 23:3 Ibrānī meñ ‘Saiḡūr’ mustāmal hai jo Dariyā-e-Nīl kī ek shākh hai.

diyā. Us ne hukm diyā hai ki Kanān † ke qile barbād ho jāēn. ¹² Us ne farmāyā, “Ai Saidā Beṭī, ab se terī rangraliyān band rahēngī. Ai kuṅwārī jis kī ismatdarī huī hai, uṭh aur samundar ko pār karke Qubrus meṅ panāh le. Lekin wahān bhī tū ārām nahīn kar pāegī.”

¹³ Mulk-e-Bābal par nazar ḍālo. Yih qaum to nest-o-nābūd ho gaī, us kā mulk janglī jānwaroṅ kā ghar ban gayā hai. Asūriyoṅ ne burj banā kar use gher liyā aur us ke qiloṅ ko ḍhā diyā. Malbe kā ḍher hī rah gayā hai.

¹⁴ Ai Tarsīs ke umdā jahāzo, hāy hāy karo, kyonki tumhārā qilā tabāh ho gayā hai!

¹⁵ Tab Sūr insān kī yād se utar jāegā. Lekin 70 sāl yānī ek bādshāh kī muddatul-umr ke bād Sūr us tarah bahāl ho jāegā jis tarah gīt meṅ kasbī ke bāre meṅ gāyā jātā hai,

¹⁶ “Ai farāmosh kasbī, chal! Apnā sarod pakar kar galiyoṅ meṅ phir! Sarod ko kḥūb bajā, kāī ek gīt gā tāki log tujhe yād karen.”

¹⁷ Kyonki 70 sāl ke bād Rab Sūr ko bahāl karegā. Kasbī dubārā paise kamāegī, duniyā ke tamām mamālik us ke gāhak baneṅge. ¹⁸ Lekin jo paise wuh kamāegī wuh Rab ke lie maḥsūs hoṅge. Wuh zaḥhīrā karne ke lie jamā nahīn hoṅge balki Rab ke huzūr ṭhaharne wāloṅ ko die jāēnge tāki jī bhar kar khā sakeṅ aur shāndār kapre pahan sakeṅ.

---

† **23:11** Kanān se murād Lubnān yānī qadīm zamāne kā Phoenicia hai.

24

Rab Tamām Duniyā kī Adālat Kartā Hai

¹ Dekho, Rab duniyā ko wīrān-o-sunsān kar degā, rū-e-zamīn ko ulaṭ-palaṭ karke us ke bāshindoñ ko muntashir kar degā. ² Kisī ko bhī chhoṛā nahīn jāegā, ḳhāh imām ho yā ām shakhs, mālik yā naukar, mālikan yā naukarānī, bechne wālā yā ḳharīdār, udhār lene yā dene wālā, qarzdār yā qarzḳhāh. ³ Zamīn mukammal taur par ujaṛ jāegī, use sarāsar lūṭā jāegā. Rab hī ne yih sab kuchh farmāyā hai. ⁴ Zamīn sūkh sūkh kar sukaṛ jāegī, duniyā ḳhushk ho kar murjhā jāegī. Us ke baṛe baṛe log bhī niḍhāl ho jāenge. ⁵ Zamīn ke apne bāshindoñ ne us kī behurmatī kī hai, kyoñki wuh sharīat ke tābe na rahe balki us ke ahkām ko tabdīl karke Allāh ke sāth kā abadī ahd toṛ diyā hai.

⁶ Isī lie zamīn lānat kā luqmā ban gaī hai, us par basne wāle apnī sazā bhugat rahe haiñ. Isī lie duniyā ke bāshinde bhasm ho rahe haiñ aur kam hī bāqī rah gae haiñ. ⁷ Angūr kā tāzā ras sūkh kar ḳhatm ho rahā, angūr kī beleñ murjhā rahī haiñ. Jo pahle ḳhushbāsh the wuh āheñ bharne lage haiñ. ⁸ Dahoñ kī ḳhushkun āwāzeñ band, rangraliyāñ manāne wāloñ kā shor band, sarodoñ ke surīle naḡhme band ho gae haiñ. ⁹ Ab log gīt gā gā kar mai nahīn pīte balki sharāb unheñ kaṛwī hī lagtī hai. ¹⁰ Wīrān-o-sunsān shahr tabāh ho gayā hai, har ghar ke darwāze par kundī lagī hai tāki andar ghusne wāloñ se mahfūz rahe. ¹¹ Galiyoñ meñ log giryā-o-zārī kar rahe haiñ ki mai ḳhatm hai. Har ḳhushī dūr

ho gaī hai, har shādmānī zamīn se ghāyb hai. ¹² Shahr meñ malbe ke dher hī rah gae haiñ, us ke darwāze tukre tukre ho gae haiñ.

¹³ Kyoñki mulk ke darmiyān aur aqwām ke bīch meñ yihī sūrat-e-hāl hogī ki chand ek hī bach pāenge, bilkul un do chār zaitūnoñ kī mānind jo daraḡht ko jhārne ke bāwujūd us par rah jāte haiñ, yā un do chār angūroñ kī tarah jo fasal chunane ke bāwujūd beloñ par lage rahte haiñ. ¹⁴ Lekin yih chand ek hī pukār kar khushī ke nāre lagāenge. Maḡhrib se wuh Rab kī azmat kī satāish karenge. ¹⁵ Chunānche mashriq meñ Rab ko jalāl do, jazīroñ meñ Isrāīl ke Ḳhudā ke nām kī tāzīm karo. ¹⁶ Hameñ duniyā kī intahā se gīt sunāi de rahe haiñ, “Rāst Ḳhudā kī tārif ho!”

Lekin maiñ bol uṡhā, “Hāy, maiñ ghul ghul kar mar rahā hūñ, maiñ ghul ghul kar mar rahā hūñ! Mujh par afsos, kyoñki bewafā apnī bewafāi dikhā rahe haiñ, bewafā khule taur par apnī bewafāi dikhā rahe haiñ!” ¹⁷ Ai duniyā ke bāshindo, tum dahshatnāk musībat, gaṡhoñ aur phandoñ meñ phañs jāoge. ¹⁸ Tab jo haulnāk āwāzoñ se bhāḡ kar bach jāe wuh gaṡhe meñ gir jāegā, aur jo gaṡhe se nikal jāe wuh phande meñ phañs jāegā. Kyoñki āsmān ke darīche khul rahe aur zamīn kī buniyādeñ hil rahī haiñ. ¹⁹ Zamīn kaṡak se phaṡ rahī hai. Wuh ḡagmagā rahī, jhūm rahī, ²⁰ nashe meñ āe sharābī kī tarah laṡkhaṡā rahī aur kachchī jhoñṡrī kī tarah jhūl rahī hai. Ākhirkār wuh apnī bewafāi ke bojh tale itne dhaṡām se giregī ki āindā kabhī nahīn uṡhne kī.

21 Us din Rab āsmān ke lashkar aur zamīn ke bādshāhoñ se jawāb talab karegā. 22 Tab wuh giriftār ho kar garhe meñ jamā hoñge, unheñ qaidkhāne meñ dāl kar muta'addid dinoñ ke bād sazā milegī. 23 Us waqt chānd nādim hogā aur sūraj sharm khāegā, kyoñki Rabbul-afwāj Koh-e-Siyyūn par takhtnashīn hogā. Wahāñ Yarūshalam meñ wuh baṛī shān-o-shaukat ke sāth apne buzurgoñ ke sāmne hukūmat karegā.

25

Najāt ke lie Allāh kī Tārīf

1 Ai Rab, tū merā Khudā hai, main terī tazīm aur tere nām kī tārīf karūñga. Kyoñki tū ne baṛī wafādārī se anokhā kām karke qadīm zamāne meñ bandhe hue mansūboñ ko pūrā kiyā hai.

2 Tū ne shahr ko malbe kā dher banā kar hamloñ se mahfūz ābādī ko khandarāt meñ tabdīl kar diyā. Ghairmulkiyoñ kā qilāband mahal yoñ khāk meñ milāyā gayā ki āindā kabhī shahr nahīn kahlāegā, kabhī az sar-e-nau tāmīr nahīn hogā.

3 Yih dekh kar ek zorāwar qaum terī tazīm karegī, zabardast aqwām ke shahr terā khauf māneñge. 4 Kyoñki tū pasthāloñ ke lie qilā aur musibatādā gharīboñ ke lie panāhgāh sābit huā hai. Terī aṛ meñ insān tūfān aur garmī kī shiddat se mahfūz rahtā hai. Go zabardastoñ kī phūñkeñ bārish kī bauchhāṛ 5 yā registān meñ tapish jaisī kyoñ na hoñ, tāham tū ghairmulkiyoñ kī garaj ko rok detā hai. Jis tarah bādāl ke sāy se jhulastī garmī jāti rahti hai, usī

tarah zabardastōñ kī sheḡhī ko tū band kar detā hai.

Yarūshalam meñ Bainul-aqwāmī Ziyāfat

⁶ Yihīñ Koh-e-Siyyūn par Rabbul-afwāj tamām aqwām kī zabardast ziyāfat karegā. Behtarīn qism kī qadīm aur sāf-shaffāf mai pī jāegī, umdā aur lazīztarīn khānā khāyā jāegā.

⁷ Isī pahāḡ par wuh tamām ummatoñ par kā niqāb utāregā aur tamām aqwām par kā pardā haṡā degā. ⁸ Maut ilāhī fatah kā luqmā ho kar abad tak nest-o-nābūd rahegī. Tab Rab Qādir-e-mutlaq har chehre ke ānsū poñchh kar tamām duniyā meñ se apnī qaum kī ruswāī dūr karegā. Rab hī ne yih sab kuchh farmāyā hai. ⁹ Us din log kaheṅge, “Yihī hamārā Ḳhudā hai jis kī najāt ke intazār meñ ham rahe. Yihī hai Rab jis se ham ummīd rakhte rahe. Āo, ham shādiyānā bajā kar us kī najāt kī ḡhushī manāēñ.”

Rab Moāb ke Qiloñ ko Ḍhā Degā

¹⁰ Rab kā hāth is pahāḡ par ṡhahrā rahegā. Lekin Moāb ko wuh yoñ raundegā jis tarah bhūsā gobar meñ milāne ke lie raundā jātā hai. ¹¹ Aur go Moāb hāth phailā kar us meñ tairne kī koshish kare to bhī Rab us kā ḡhurūr gobar meñ dabāe rakhegā, chāhe wuh kitnī mahārat se hāth-pāñw mārne kī koshish kyoñ na kare. ¹² Ai Moāb, wuh terī buland aur qilāband dīwāroñ ko girāegā, unheñ ḡhā kar ḡhāk meñ milāegā.

¹ Us din Mulk-e-Yahūdāh meñ gīt gāyā jāegā,
 “Hamārā shahr mazbūt hai, kyoñki ham Allāh
 kī najāt dene wālī chārdīwārī aur pushton se
 ghire hue haiñ.

² Shahr ke darwāzon ko kholo tāki rāst qaum
 dākhil ho, wuh qaum jo wafādār rahī hai.

³ Ai Rab, jis kā irādā mazbūt hai use tū mahfūz
 rakhtā hai. Use pūrī salāmatī hāsil hai, kyoñki
 wuh tujh par bharosā rakhtā hai.

⁴ Rab par abad tak etamād rakho! Kyoñki Rab
 Ḳhudā abadī chaṭān hai.

⁵ Wuh bulandiyon par rahne wālon ko zer aur
 ūnche shahr ko nīchā karke ḳhāk meñ milā detā
 hai.

⁶ Zarūratmand aur pasthāl use pānwoñ tale
 kuchal dete haiñ.”

Duā

⁷ Ai Allāh, rāstbāz kī rāh hamwār hai, kyoñki
 tū us kā rāstā chalne ke qābil banā detā hai.

⁸ Ai Rab, ham tere intazār meñ rahte haiñ, us
 waqt bhī jab tū hamārī adālat kartā hai. Ham
 tere nām aur terī tamjīd ke ārzūmand rahte
 haiñ.

⁹ Rāt ke waqt merī rūh tere lie taraptī, merā dil
 terā tālib rahtā hai. Kyoñki duniyā ke bāshinde
 us waqt insāf kā matlab sīkhte haiñ jab tū duniyā
 kī adālat kartā hai.

¹⁰ Afsos, jab bedīn par rahm kiyā jātā hai to
 wuh insāf kā matlab nahīn sīkhtā balki insāf ke
 mulk meñ bhī ḡhalat kām karne se bāz nahīn
 rahtā, wahān bhī Rab kī azmat kā lihāz nahīn
 kartā.

11 Ai Rab, go terā hāth unheñ mārne ke lie uṭhā huā hai to bhī wuh dhyān nahīn dete. Lekin ek din un kī ānkheñ khul jāēngī, aur wuh terī apnī qaum ke lie ḡhairat ko dekh kar sharmindā ho jāēnge. Tab tū apnī bhasm karne wālī āg un par nāzil karegā.

12 Ai Rab, tū hameñ amn-o-amān muhaiyā kartā hai balki hamārī tamām kāmyābiyāñ tere hī hāth se hāsīl huī haiñ.

13 Ai Rab hamāre Ḳhudā, go tere siwā dīgar mālik ham par hukūmat karte āe haiñ to bhī ham tere hī fazl se tere nām ko yād kar pāe.

14 Ab yih log mar gae haiñ aur āindā kabhī zindā nahīn hoñge, un kī rūh kūch kar gaī haiñ aur āindā kabhī wāpas nahīn āēngī. Kyoñki tū ne unheñ sazā de kar halāk kar diyā, un kā nām-o-nishān miṭā ḍālā hai.

15 Ai Rab, tū ne apnī qaum ko faroḡh diyā hai. Tū ne apnī qaum ko baṛā banā kar apne jalāl kā izhār kiyā hai. Tere hāth se us kī sarhaddeñ chāroñ taraf baṛh gaī haiñ.

16 Ai Rab, wuh musībat meñ phañs kar tujhe talāsh karne lage, terī tādīb ke bāis mantar phūnkne lage.

17 Ai Rab, tere huzūr ham dard-e-zah meñ mubtalā aurat kī tarah tarapte aur chīkhte-chillāte rahe. 18 Janane kā dard mahsūs karke ham pech-o-tāb khā rahe the. Lekin afsos, hawā hī paidā huī. Na ham ne mulk ko najāt dī, na duniyā ke nae bāshinde paidā hue.

¹⁹ Lekin tere murde dubārā zindā hoṅge, un kī lāsheṅ ek din jī uṭheṅgī. Ai ḳhāk meṅ basne wālo, jāg uṭho aur ḳhushī ke nāre lagāo! Kyoṅki terī os nūroṅ kī shabnam hai, aur zamīn murdā rūhoṅ ko janm degī.

Rab Isrāīl ke Dushmanoṅ se Badlā Legā

²⁰ Ai merī qaum, jā aur thoṛī der ke lie apne kamroṅ meṅ chhup kar kundī lagā le. Jab tak Rab kā ḡhazab ṭhandā na ho wahān ṭhahrī rah. ²¹ Kyoṅki dekh, Rab apnī sukūnatgāh se nikalne ko hai tāki duniyā ke bāshindoṅ ko sazā de. Tab zamīn apne āp par bahāyā huā ḳhūn fāsh karegī aur apne maqtūloṅ ko mazīd chhupāe nahīn rakhegī.

27

¹ Us din Rab us bhāgne aur pech-o-tāb khāne wāle sānp ko sazā degā jo Liwiyātān kahlātā hai. Apnī saḳht, azīm aur tāqatwar talwār se wuh samundar ke azhdahe ko mār ḍālegā.

Angūr ke Bāgh kā Nayā Gīt

² Us din kahā jāegā,
 “Angūr kā kitnā ḳhūbsūrat bāgh hai! Us kī tārif meṅ gīt gāo! ³ Maiṅ, Rab ḳhud hī use saṅbhāltā, use musalsal pānī detā rahtā hūn. Din rāt maiṅ us kī pahrādārī kartā hūn tāki koī use nuqsān na pahuṅchāe.

⁴ Ab merā ḡhussā ṭhandā ho gayā hai. Lekin agar bāgh meṅ uṅṭkaṭāre aur ḳhārdār jhāriyān mil jāeṅ to maiṅ un se nīpaṭ lūṅgā, maiṅ un se jang karke sab ko jalā dūṅgā. ⁵ Lekin agar wuh mān jāeṅ to mere pās ā kar panāh leṅ. Wuh

mere sāth sulah karen, hān mere sāth sulah karen.”

Sazā ke Bāwujūd Isrāil par Rahm

⁶ Ek waqt āegā ki Yāqūb jaṛ pakaregā. Isrāil ko phūl lag jāenge, us kī koṅpleṅ nikleṅgī aur duniyā us ke phal se bhar jāegī. ⁷ Kyā Rab ne apnī qaum ko yoṅ mārā jis tarah us ne Isrāil ko mārne wāloṅ ko mārā hai? Hargiz nahīn! Yā kyā Isrāil ko yoṅ qatl kiyā gayā jis tarah us ke qātiloṅ ko qatl kiyā gayā hai? ⁸ Nahīn, balki tū ne use ḍarā kar aur bhagā kar us se jawāb talab kiyā, tū ne us ke kḥilāf mashriq se tez āndhī bhej kar use apne huzūr se nikāl diyā.

⁹ Is tarah Yāqūb ke qusūr kā kaffārā diyā jāegā. Aur jab Isrāil kā guṅāh dūr ho jāegā to natīje meṅ wuh tamām ḡhalat qurbāṅāhoṅ ko chūne ke pattharoṅ kī tarah chaknāchūr karegā. Na Yasīrat Dewī ke khambe, na baḡhūr jalāne kī ḡhalat qurbāṅāheṅ khaṛī raheṅgī. ¹⁰ Kyōṅki qilāband shahr tanhā rah gayā hai. Logoṅ ne use wīrān chhoṛ kar registān kī tarah tark kar diyā hai. Ab se us meṅ bachhṛe hī chareṅge. Wuhī us kī galiyoṅ meṅ ārām karke us kī ṭahniyoṅ ko chabā leṅge. ¹¹ Tab us kī shāḡheṅ sūkh jāeṅgī aur aurateṅ unheṅ toṛ toṛ kar jalāeṅgī. Kyōṅki yih qaum samajh se kḡhālī hai, lihāzā us kā Kḡhāliq us par tars nahīn khāegā, jis ne use tashkīl diyā wuh us par mehrbānī nahīn karegā.

¹² Us din tum Isrāilī ḡhallā jaise hoge, aur Rab tumhārī bāliyoṅ ko Dariyā-e-Furāt se le kar Misr kī shimālī sarhad par wāḡe Wādī-e-Misr tak kāṭegā. Phir wuh tumheṅ ḡāh kar dānā badānā

tamām ḡhallā ikatṭhā karegā. ¹³ Us din narsingā buland āwāz se bajegā. Tab Asūr meñ tabāh hone wāle aur Misr meñ bhagāe hue log wāpas ā kar Yarūshalam ke muqaddas pahār par Rab ko sijdā kareñge.

28

Maḡhrūr Shahr Sāmariya Murjhāne Wālā Phūl Hai

¹ Sāmariya par afsos jo Isrāīlī sharābiyon kā shāndār tāj hai. Us shahr par afsos jo Isrāīl kī shān-o-shaukat thā lekin ab murjhāne wālā phūl hai. Us ābādī par afsos jo nashe meñ dhut logon kī zarkhez wādī ke ūpar taḡhtnashīn hai.

² Dekho, Rab ek zabardast sūrmā bhejegā jo oloñ ke tūfān, tabāhkun āndhī aur sailāb paidā karne wālī mūslādhār bārish kī tarah Sāmariya par ṭūṭ paṛegā aur zor se use zamīn par paṭaḡh degā.

³ Tab Isrāīlī sharābiyon kā shāndār tāj Sāmariya pāñwoñ tale raundā jāegā. ⁴ Tab yih murjhāne wālā phūl jo zarkhez wādī ke ūpar taḡhtnashīn hai aur us kī shān-o-shaukat ḡhatm ho jāegī. Us kā hāl fasal se pahle pakne wāle anjīr jaisā hogā. Kyonki jyon hī koī use dekhe wuh use toṛ kar haṛap kar legā.

⁵ Us din Rabbul-afwāj ḡhud Isrāīl kā shāndār tāj hogā, wuh apnī qaum ke bache huon kā jalālī sehrā hogā. ⁶ Wuh adālat karne wāle ko insāf kī rūh dilāegā aur shahr ke darwāze par dushman ko pīchhe dhakelne wālon ke lie tāqat kā bāis hogā.

Yarūshalam ke Matwāle Nabī

⁷ Lekin yih log bhī mai ke asar se ḍagmagā rahe aur sharāb pī pī kar laṛkhaṛā rahe haiñ. Imām aur nabī nashe meñ jhūm rahe haiñ. Mai pīne se un ke dimāghoñ meñ ḳhalal ā gayā hai, sharāb pī pī kar wuh chakkar khā rahe haiñ. Royā deḳhte waqt wuh jhūmte, faisle karte waqt jhūlte haiñ. ⁸ Tamām mezeñ un kī qai se gandī haiñ, un kī ghilāzat har taraf nazar ātī hai.

⁹ Wuh āpas meñ kahte haiñ, “Yih shakhs hamāre sāth is qism kī bāteñ kyoñ kartā hai? Hameñ tālīm dete aur ilāhī paiḡhām kā matlab sunāte waqt wuh hameñ yoñ samjhātā hai goyā ham chhoṭe bachche hoñ jin kā dūdh abhī abhī chhurāyā gayā ho. ¹⁰ Kyoñki yih kahtā hai, ‘Saw lāsaw saw lāsaw, qaw lāqaw qaw lāqaw, thoṛā-sā is taraf thoṛā-sā us taraf.’”

¹¹ Chunānche ab Allāh haktāte hue hoñtoñ aur ḡhairzabānoñ kī mārifat is qaum se bāt karegā. ¹² Go us ne un se farmāyā thā, “Yih ārām kī jagah hai. Thakemāndoñ ko ārām do, kyoñki yihīñ wuh sukūn pāeñge.” Lekin wuh sunane ke lie taiyār nahīñ the. ¹³ Is lie āindā Rab un se inhīñ alfāz se hamkalām hogā, “Saw lāsaw saw lāsaw, qaw lāqaw kaw lāqaw, thoṛā-sā is taraf, thoṛā-sā us taraf.” Kyoñki lāzim hai ki wuh chal kar ṭhokar khāeñ, aur dharām se apnī pusht par gir jāeñ, ki wuh zaḳhmī ho jāeñ aur phande meñ phañs kar giriftār ho jāeñ.

Allāh kā Wāzih Paiḡhām

¹⁴ Chunānche ab Rab kā kalām sun lo, ai mazāq urāne wālo, jo Yarūshalam meñ basne wālī is qaum par hukūmat karte ho. ¹⁵ Tum

shekhī mār kar kahte ho, “Ham ne maut se ahd bāndhā aur Pātāl se muāhadā kiyā hai. Is lie jab sazā kā sailāb ham par se guzare to hamēñ nuqsān nahīñ pahuñchāegā. Kyoñki ham ne jhūṭ meñ panāh lī aur dhoke meñ chhup gae haiñ.” ¹⁶ Is ke jawāb meñ Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, “Dekho, main Siyyūn meñ ek patthar rakh detā hūñ, kone kā ek āzmūdā aur qīmtī patthar jo mazbūt buniyād par lagā hai. Jo imān lāegā wuh kabhī nahīñ hilegā. ¹⁷ Insāf merā fitā aur rāstī merī sāhul kī ḍorī hogī. In se main sab kuchh parkhūngā.

Ole us jhūṭ kā safāyā kareñge jis meñ tum ne panāh lī hai, aur sailāb tumhārī chhupne kī jagah uṛā kar apne sāth bahā le jāegā. ¹⁸ Tab tumhārā maut ke sāth ahd mansūkh ho jāegā, aur tumhārā Pātāl ke sāth muāhadā qāym nahīñ rahegā. Sazā kā sailāb tum par se guzar kar tumheñ pāmāl karegā. ¹⁹ Wuh subah basubah aur din rāt guzaregā, aur jab bhī guzaregā to tumheñ apne sāth bahā le jāegā. Us waqt log dahshatzadā ho kar kalām kā matlab samjheñge.” ²⁰ Chārpāi itnī chhoṭī hogī ki tum pāñw phailā kar so nahīñ sakoge. Bistar kī chauṛāi itnī kam hogī ki tum use lapeṭ kar āram nahīñ kar sakoge.

²¹ Kyoñki Rab uṭh kar yoñ tum par jhapaṭ paṛegā jis tarah Parāzīm Pahār ke pās Filistiyon par jhapaṭ paṛā. Jis tarah Wādī-e-Jibaūn meñ Amoriyon par ṭūṭ paṛā usī tarah wuh tum par ṭūṭ paṛegā. Aur jo kām wuh karegā wuh ajīb hogā, jo qadam wuh uṭhāegā wuh māmūl se haṭ kar hogā. ²² Chunāñche apnī tñāzanī se bāz

āo, warnā tumhārī zanjīreñ mazīd zor se kas dī jāēngī. Kyoñki mujhe Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj se paighām milā hai ki tamām duniyā kī tabāhī muta'ayyin hai.

Māhir Kisān kī Tamsīl

²³ Ġhaur se merī bāt suno! Dhyān se us par kān dharo jo main kah rahā hūñ! ²⁴ Jab kisān khet ko bīj bone ke lie taiyār kartā hai to kyā wuh pūrā din hal chalātā rahtā hai? Kyā wuh apnā pūrā waqt zamīn khodne aur d̄hele torne meñ sarf kartā hai? ²⁵ Hargiz nahīñ! Jab pūre khet kī satah hamwār aur taiyār hai to wuh apnī apnī jagah par siyāh zīrā aur safed zīrā, gandum, bājrā aur jo kā bīj botā hai. Aḳhir meñ wuh kināre par chāre kā bīj botā hai. ²⁶ Kisān ko ḳhūb mālūm hai ki kyā kyā karnā hotā hai, kyoñki us ke Ḳhudā ne use tālīm de kar sahīh tariqā sikhāyā. ²⁷ Chunāñche siyāh zīrā aur safed zīrā ko anāj kī tarah gāhā nahīñ jātā. Dāne nikālne ke lie un par waznī chīz nahīñ chalāī jātī balki unheñ d̄andē se mārā jātā hai. ²⁸ Aur kyā anāj ko gāh gāh kar pīsā jātā hai? Hargiz nahīñ! Kisān use had se zyādā nahīñ gāhtā. Go us ke ghoṛe koī waznī chīz khīnchte hue bāliyoñ par se guzarte haiñ tāki dāne nikleñ tāham kisān dhyān detā hai ki dāne pis na jāēñ. ²⁹ Use yih ilm bhī Rabbul-afwāj se milā hai jo zabardast mashwaroñ aur kāmil hikmat kā mambā hai.

29

Yarūshalam Ḳhabardār Rahe

¹ Ai Ariyel, Ariyel, * tujh par afsos! Ai shahr jis meñ Dāūd khaimāzan thā, tujh par afsos! Chalo, sāl basāl apne tahwār manāte raho. ² Lekin maiñ Ariyel ko yoñ gher kar tang karūnga ki us meñ āh-o-zārī sunāī degī. Tab Yarūshalam mere nazdīk sahīh mānoñ meñ Ariyel sābit hogā. ³ Kyoñki maiñ tujhe har taraf se pushtābandī se gher kar band rakhūngā, tere muhāsare kā pūrā band-o-bast karūnga. ⁴ Tab tū itnā past hogā ki khāk meñ se bolegā, terī dabī dabī āwāz gard meñ se niklegī. Jis tarah murdā rūh zamīn ke andar se sargoshī kartī hai usī tarah terī dhīmī dhīmī āwāz zamīn meñ se niklegī.

⁵ Lekin achānak tere muta'addid dushman bārīk dhūl kī tarah uṛ jāenge, zālīmoñ kā ghōl hawā meñ bhūse kī tarah titar-bitar ho jāegā. Kyoñki achānak, ek hī lamhe meñ ⁶ Rabbul-afwāj un par tūṭ paṛegā. Wuh bijlī kī karaktī āwāzeñ, zalzalā, baṛā shor, tez āndhī, tūfān aur bhasm karne wālī āg ke shole apne sāth le kar shahr kī madad karne āegā. ⁷ Tab Ariyel se laṛne wālī tamām qaumoñ ke ghōl khāb jaise lageñge. Jo Yarūshalam par hamlā karke us kā muhāsarā kar rahe aur use tang kar rahe the wuh rāt meñ royā jaise ghairhaqīqī lageñge. ⁸ Tumhāre dushman us bhūke ādmī kī mānind hoñge jo khāb meñ dekhtā hai ki maiñ khānā khā rahā hūñ, lekin phīr jāg kar jān letā hai ki maiñ waise kā waisā bhūkā hūñ. Tumhāre muḳhālīf us pyāse ādmī kī mānind hoñge jo khāb meñ

---

* **29:1** Murād hai Yarūshalam. Ariyel kā ek matlab 'Allāh kā Sherbabar' aur dūsrā 'Bhasm Hone Wālī Qurbāniyoñ kī Qurbāngāh' hai. Yahān donoñ matlab mumkin haiñ.

deḡhtā hai ki maiñ pānī pī rahā hūñ, lekin phir jāg kar jān letā hai ki maiñ waise kā waisā niḡhāl aur pyāsā hūñ. Yihī un tamām bainul-aqwāmī ḡholoñ kā hāl hogā jo Koh-e-Siyyūn se jang kareñge.

Allāh kā Kalām Qaum kī Samajh se Bāhar Hai

⁹ Hairatzadā ho kar hakkā-bakkā rah jāo! Andhe ho kar nābīnā ho jāo! Matwāle ho jāo, lekin mai se nahīñ. Laḡkhaḡāte jāo, lekin sharāb se nahīñ. ¹⁰ Kyoñki Rab ne tumheñ gahrī nīnd sulā diyā hai, us ne tumhārī āñkhoñ yāñī nabiyōñ ko band kiyā aur tumhāre saroñ yāñī royā deḡhne wāloñ par pardā ḡāl diyā hai.

¹¹ Is lie jo bhī kalām nāzil huā hai wuh tumhāre lie sar bamuhr kitāb hī hai. Agar use kisī paḡhe-likhe ādmī ko diyā jāe tāki paḡhe to wuh jawāb degā, “Yih paḡhā nahīñ jā saktā, kyoñki is par muhr hai.” ¹² Aur agar use kisī anpaḡh ādmī ko diyā jāe to wuh kahegā, “Maiñ anpaḡh hūñ.”

¹³ Rab farmātā hai, “Yih qaum mere huzūr ā kar apñī zabān aur hoñṡoñ se to merā ehtirām kartī hai, lekin us kā dil mujh se dūr hai. Un kī ḡhudātarsī sirf insān hī ke raṡe-raṡāe ahkām par mabñī hai. ¹⁴ Is lie āindā bhī merā is qaum ke sāth sulūk hairatangez hogā. Hāñ, merā sulūk ajīb-o-ḡharīb hogā. Tab us ke dānishmādoñ kī dānish jāṡī rahegī, aur us ke samajhdāroñ kī samajh ḡhāyb ho jāegī.”

¹⁵ Un par afsos jo apñā mansūbā zamīn kī gahrāiyōñ meñ dabā kar Rab se chhupāne kī koshish karte haiñ, jo tārikī meñ apne kām

karke kahte haiñ, “Kaun hamen dekh legā, kaun hamen pahchān legā?” ¹⁶ Tumhārī kajrawī par lānat! Kyā kumhār ko us ke gare ke barābar samjhā jātā hai? Kyā banī huī chīz banāne wāle ke bāre men kahtī hai, “Us ne mujhe nahīn banāyā”? Yā kyā jis ko tashkīl diyā gayā hai wuh tashkīl dene wāle ke bāre men kahtā hai, “Wuh kuchh nahīn samajhtā”? Hargiz nahīn!

Barī Tabdīliyān Āne Wālī Haiñ

¹⁷ Thoṛī hī der ke bād Lubnān kā jangal phalte-phūlte bāgh men tabdīl hogā jabki phaltā-phūltā bāgh jangal-sā lagegā. ¹⁸ Us din bahre kitāb kī tilāwat suneñge, aur andhoñ kī ānkheñ andhere aur tārīkī men se nikal kar dekh sakeñgī. ¹⁹ Ek bār phir farotan Rab kī khushī manāeñge, aur muhtāj Isrāīl ke Quddūs ke bāis shādiyānā bajāeñge. ²⁰ Zālim kā nām-o-nishān nahīn rahegā, tānāzan khātīm ho jāeñge, aur dūsroñ kī tāk men baiṭhne wāle sab ke sab rū-e-zamīn par se miṭ jāeñge. ²¹ Yihī un kā anjām hogā jo adālat men dūsroñ ko qusūrwār ṭhahrāte, shahr ke darwāze men adālat karne wāle qāzī ko phaṁsāne kī koshish karte aur jhūṭī gawāhiyoñ se bequsūr kā haq māрте haiñ.

²² Chunāñche Rab jis ne pahle Ibrāhīm kā bhī fidyā de kar use chhuṛāyā thā Yāqūb ke gharāne se farmātā hai, “Ab se Yāqūb sharmindā nahīn hogā, ab se Isrāīliyoñ kā rang faq nahīn paṛ jāegā. ²³ Jab wuh apne darmiyān apne bachchoñ ko jo mere hāthoñ kā kām haiñ dekheñge to wuh mere nām ko muqaddas māneñge. Wuh Yāqūb ke Quddūs ko muqaddas jāneñge aur Isrāīl ke

Ḳhudā kā ḵhauf māneṅge. ²⁴ Us waqt jin kī rūh āwārā hai wuh samajh hāsil kareṅge, aur buṛburāne wāle tālīm qabūl kareṅge.”

30

Misr ke Wāde Bekār Haiṅ

¹ Rab farmātā hai, “Ai ziddī bachcho, tum par afsos! Kyoṅki tum mere baḡhair mansūbe bāndhte aur mere Rūh ke baḡhair muāhade kar lete ho. Gunāhoṅ meṅ izāfā karte karte ² tum ne mujh se mashwarā lie baḡhair Misr kī taraf rujū kiyā tāki Firaun kī āṛ meṅ panāh lo aur Misr ke sāy meṅ hifāzat pāo. ³ Lekin ḵhabardār! Firaun kā tahaffuz tumhāre lie sharm kā bāis banegā, Misr ke sāy meṅ panāh lene se tumhārī ruswāi ho jāegī. ⁴ Kyoṅki go us ke afsar Zuan meṅ haiṅ aur us ke elchī hanīs tak pahuṅch gae haiṅ ⁵ to bhī sab is qaum se sharmindā ho jāeṅge, kyoṅki is ke sāth muāhadā bekār hogā. Is se na madad aur na fāydā hāsil hogā balki yih sharm aur ḵhajālat kā bāis hī hogī.”

⁶ Dasht-e-Najab ke jānwaroṅ ke bāre meṅ Rab kā farmān:

Yahūdāh ke safīr ek taklīfdeh aur pareshānkun mulk meṅ se guzar rahe haiṅ jis meṅ sherbabar, shernī, zahrile aur uṛansānp baste haiṅ. Un ke gadhe aur ūṅṅ Yahūdāh kī daulat aur ḵhazānoṅ se lade hue haiṅ, aur wuh sab kuchh Misr ke pās pahuṅchā rahe haiṅ, go is qaum kā koī fāydā nahīṅ. ⁷ Misr kī madad fuzūl hī hai! Is lie maiṅ ne Misr kā nām ‘Rahab azhdahā jis kā muṅh band kar diyā gayā hai’ rakhā hai.

⁸ Ab dūsron ke pās jā kar sab kuchh takhte par likh. Use kitāb kī sūrat meñ qalamband kar tāki mere alfāz āne wāle dinon meñ hameshā tak gawāhī deñ. ⁹ Kyoñki yih qaum sarkash hai, yih log dhokebāz bachche haiñ jo Rab kī hidāyāt ko mānane ke lie taiyār hī nahīñ. ¹⁰ Ġhaibbīnon ko wuh kahte haiñ, “Royā se bāz āo.” Aur royā dekhne wālon ko wuh hukm dete haiñ, “Hameñ sachchī royā mat batānā balki hamārī khushāmad karne wālī bāteñ. Farebdeh royā dekh kar hamāre āge bayān karo! ¹¹ Sahīh rāste se haṭ jāo, sīdhī rāh ko chhoṛ do. Hamāre sāmne Isrāīl ke Quddūs kā zikr karne se bāz āo!”

¹² Jawāb meñ Isrāīl kā Quddūs farmātā hai, “Tum ne yih kalām radd karke zulm aur chālākī par bharosā balki pūrā etamād kiyā hai. ¹³ Ab yih gunāh tumhare lie us ūñchī dīwār kī mānind hogā jis meñ darāreñ paṛ gaī haiñ. Darāreñ phailtī haiñ aur dīwār baiṭhī jātī hai. Phir achānak ek hī lamhe meñ wuh dharām se zamīnbos ho jātī hai. ¹⁴ Wuh ṭukre ṭukre ho jātī hai, bilkul miṭṭī ke us bartan kī tarah jo berahmī se chaknāchūr kiyā jātā hai aur jis kā ek ṭukrā bhī āg se koele uṭhā kar le jāne yā hauz se thoṛā-bahut pānī nikālne ke qābil nahīñ rah jātā.”

Sabar ke sāth Rab par Bharosā Rakho

¹⁵ Rab Qādir-e-mutlaq jo Isrāīl kā Quddūs hai farmātā hai, “Wāpas ā kar sukūn pāo, tab hī tumheñ najāt milegī. Khāmosh rah kar mujh par bharosā rakho, tab hī tumheñ taqwiyat milegī. Lekin tum is ke lie taiyār hī nahīñ the.

16 Chūnki tum jawāb meñ bole, ‘Hargiz nahīn, ham apne ghoṛoñ par sawār ho kar bhāgeñge’ is lie tum bhāg jāoge. Chūnki tum ne kahā, ‘Ham tez ghoṛoñ par sawār ho kar bach nikleñge’ is lie tumhārā tāqqub karne wāle kahīn zyādā tez hoñge. 17 Tumhāre hazār mard ek hī ādmī kī dhamkī par bhāg jāeñge. Aur jab dushman ke pānch afrād tumheñ dhamkāeñge to tum sab ke sab farār ho jāoge. Āḡhirkār jo bacheñge wuh pahār kī choṭī par parcham ke ḍaṇḍe kī tarah tanhā rah jāeñge, pahārī par jhande kī tarah akele hoñge.”

18 Lekin Rab tumheñ mehrbānī dikhāne ke intazār meñ hai, wuh tum par rahm karne ke lie uṭh khaṛā huā hai. Kyoñki Rab insāf kā Ḳhudā hai. Mubārak haiñ wuh jo us ke intazār meñ rahte haiñ.

19 Ai Siyyūn ke bāshindo jo Yarūshalam meñ rahte ho, āindā tum nahīn ro'oge. Jab tum fariyād karoge to wuh zarūr tum par mehrbānī karegā. Tumhārī sunte hī wuh jawāb degā. 20 Go māzī meñ Rab ne tumheñ tangī kī roṭī khilāi aur zulm kā pānī pilāyā, lekin ab terā ustād chhupā nahīn rahegā balki terī apnī hī ānkheñ use dekheñgī. 21 Agar dāin yā bāin taraf muṛnā hai to tumheñ pīchhe se hidāyat milegī, “Yihī rāstā sahīh hai, isī par chalo!” Tumhāre apne kān yih suneñge. 22 Us waqt tum chāndī aur sone se saje hue apne butoñ kī behurmatī karoge. Tum “Uf, gandī chīz!” Kah kar unheñ nāpāk kachre kī tarah bāhar phaiñkoge.

23 Bīj bote waqt Rab tere khetoñ par bārish bhej kar behtarīn fasleñ pakne degā,

ghizāiyatbaḳhsh ḳhurāk muhaiyā karegā. Us din terī bheṛ-bakriyān aur gāy-bail wasī charāgāhoñ meñ chareñge. ²⁴ Khetībārī ke lie mustāmal bailoñ aur gadhoñ ko chhāj aur doshāḳhe ke zariye sāf kī gāi behtarīn ḳhurāk milegī. ²⁵ Us din jab dushman halāk ho jāegā aur us ke burj gir jāeñge to har ūñche pahār se nahreñ aur har bulandī se nāle baheñge. ²⁶ Chāñd sūraj kī mānind chamkegā jabki sūraj kī raushnī sāt gunā zyādā tez hogī. Ek din kī raushnī sāt ām dinon kī raushnī ke barābar hogī. Us din Rab apnī qaum ke zaḳhmoñ par marham-paṭṭī karke use shifā degā.

Rab Asūriyoñ kī Adālat Kartā Hai

²⁷ Wuh dekho, Rab kā nām dūr-darāz ilāqe se ā rahā hai. Wuh ḡhaiz-o-ḡhazab se aur baṛe rob ke sāth qarīb pahuñch rahā hai. Us ke hoñṭ qahr se hil rahe haiñ, us kī zabān ke āge āge sab kuchh rākh ho rahā hai. ²⁸ Us kā dam kināroñ se bāhar āne wālī nadī hai jo sab kuchh gale tak ḍubo detī hai. Wuh aqwām ko halākat kī chhalnī meñ chhān chhān kar un ke muñh meñ dahānā ḍāltā hai tāki wuh bhaṭak kar tabāhkun rāh par āeñ.

²⁹ Lekin tum gīt gāoge, aise gīt jaise muqaddas id kī rāt gāe jāte haiñ. Itnī raunaq hogī ki tumhāre dil phūle na samāeñge. Tumhāri ḳhushī un zāyrīn kī mānind hogī jo bānsrī bajāte hue Rab ke pahār par chaṛhte aur Isrāil kī Chaṭān ke huzūr āte haiñ.

³⁰ Tab Rab apnī bārob āwāz se logoñ par apnī qudrat kā izhār karegā. Us kā saḳht ḡhazab aur bhasm karne wālī āg nāzil hogī, sāth sāth bārish

kī tez bauchhār aur oloñ kā tūfān un par tūt paṛegā. ³¹ Rab kī āwāz Asūr ko pāsh pāsh kar degī, us kī lāṭhī use mārṭī rahegī. ³² Aur jyoñ jyoñ Rab sazā ke laṭh se Asūr ko zarb lagāegā tyoñ tyoñ daf aur sarod bajeṅge. Apne zorāwar bāzū se wuh Asūr se laṛegā. ³³ Kyoñki baṛī der se wuh gaṛhā taiyār hai jahān Asūrī bādshāh kī lāsh ko jalānā hai. Use gahrā aur chaurā banāyā gayā hai, aur us meñ lakaṛī kā baṛā ḍher hai. Rab kā dam hī use gandhak kī tarah jalāegā.

31

Misr kī Madad Bekār Hai

¹ Un par afsos jo madad ke lie Misr jāte haiñ. Un kī pūrī ummīd ghoṛoñ se hai, aur wuh apne muta'addid rathoñ aur tāqatwar ghurṣawāroñ par etamād rakhte haiñ. Afsos, na wuh Isrāīl ke Quddūs kī taraf nazar uṭhāte, na Rab kī marzī dariyāft karte haiñ. ² Lekin Allāh bhī dānā hai. Wuh tum par āfat lāegā aur apnā farmān mansūkh nahīn karegā balki sharīroñ ke ghar aur un ke muāwinoñ ke ḳhilāf uṭh khaṛā hogā. ³ Misrī to Ḳhudā nahīn balki insān haiñ. Aur un ke ghoṛe ālam-e-arwāh ke nahīn balki fānī duniyā ke haiñ. Jahān bhī Rab apnā hāth baṛhāe wahān madad karne wāle madad milne wāloñ samet ṭhokar khā kar gir jāte haiñ, sab mil kar halāk ho jāte haiñ.

⁴ Rab mujh se hamkalām huā, “Siyyūn par utarte waqt maiñ us jawān sherbabar kī tarah hūngā jo bakrī mār kar us ke ūpar khaṛā ghurrātā hai. Go muta'addid gallābānoñ ko use bhagāne ke lie bulāyā jāe to bhī wuh un kī

chīkḥoñ se dahshat nahīn khātā, na un ke shor-sharābā se ḍar kar dabak jātā hai. Rabbul-afwāj isī tarah hī Koh-e-Siyyūn par utar kar laṛegā. ⁵ Rabbul-afwāj par phailāe hue parinde kī tarah Yarūshalam ko panāh degā, wuh use mahfūz rakh kar chhuṭkārā degā, use sazā dene ke bajāe rihā karegā.”

⁶ Ai Isrāīliyo, jis se tum sarkash ho kar itne dūr ho gae ho us ke pās wāpas ā jāo. ⁷ Ab tak tum apne hāthoñ se bane hue sone-chāndī ke butoñ kī pūjā karte ho, ab tak tum is gunāh meñ mulawwas ho. Lekin wuh din āne wālā hai jab har ek apne butoñ ko radd karegā.

⁸ “Asūr talwār kī zad meñ ā kar gir jāegā. Lekin yih kisī mard kī talwār nahīn hogī. Jo talwār Asūr ko khā jāegī wuh fānī insān kī nahīn hogī. Asūr talwār ke āge āge bhāgegā, aur us ke jawānoñ ko begār meñ kām karnā paṛegā. ⁹ Us kī chaṭān ḍar ke māre jātī rahegī, us ke afsar lashkarī jhande ko dekh kar dahshat khāenge.” Yih Rab kā farmān hai jis kī āg Siyyūn meñ bhaṛaktī aur jis kā tanūr Yarūshalam meñ taptā hai.

32

Rāst Bādshāh kī Āmad

¹ Ek bādshāh āne wālā hai jo insāf se hukūmat karegā. Us ke afsar bhī sadāqat se hukmrānī kareñge. ² Har ek āndhī aur tūfān se panāh degā, har ek registān meñ nadiyoñ kī tarah taro-tāzā karegā, har ek taptī dhūp meñ baṛī chaṭān kā-sā sāyā degā.

³ Tab deḡhne wāloñ kī ānkheñ andhī nahīn raheṅgī, aur sunane wāloñ ke kān dhyān deṅge. ⁴ Jaldbāzoñ ke dil samajhdār ho jāeṅge, aur hakloñ kī zabān rawānī se sāf bāt karegī. ⁵ Us waqt na ahmaq sharīf kahlāegā, na badmāsh ko mumtāz qarār diyā jāegā. ⁶ Kyoñki ahmaq hamāqat bayān kartā hai, aur us kā zahan sharīr mansūbe bāndhtā hai. Wuh bedīn harkateñ karke Rab ke bāre meñ kufr baktā hai. Bhūke ko wuh bhūkā chhoṛtā aur pyāse ko pānī pīne se roktā hai. ⁷ Badmāsh ke tariq-e-kār sharīr haiñ. Wuh zarūratmand ko jhūṭ se tabāh karne ke mansūbe bāndhtā rahtā hai, ḡhāḡ ḡharīb haq par kyoñ na ho. ⁸ Us ke muqābale meñ sharīf ādmī sharīf mansūbe bāndhtā aur sharīf kām karne meñ sābitqadam rahtā hai.

Beparwā Zindagī Khatm Hone Wālī Hai

⁹ Ai beparwā aurato, uṭh kar merī bāt suno! Ai beṭiyo jo apne āp ko mahfūz samajhtī ho, mere alfāz par dhyān do! ¹⁰ Ek sāl aur chand ek dinoñ ke bād tum jo apne āp ko mahfūz samajhtī ho kāñp uṭhogī. Kyoñki angūr kī fasal zāe ho jāegī, aur phal kī fasal pakne nahīn pāegī. ¹¹ Ai beparwā aurato, laraz uṭho! Ai beṭiyo jo apne āp ko mahfūz samajhtī ho, thartharāo! Apne achche kaproñ ko utār kar ṭāṭ ke libās pahan lo. ¹² Apne sīnoñ ko piṭ piṭ kar apne ḡhushgawār khetoñ aur angūr ke phaldār bāḡhoñ par mātām karo. ¹³ Merī qaum kī zamīn par āh-o-zārī karo, kyoñki us par ḡhārdār jhāriyāñ chhā gaī haiñ. Rangraliyāñ manāne wāle shahr ke tamām ḡhushbāsh gharoñ par ḡham khāo. ¹⁴ Mahal wīrān hogā, raunaqdār

shahr sunsān hogā. Qilā aur burj hameshā ke lie ghār baneᅅge jahān janglī gadhe apne dil bahlāeᅅge aur bheᅇ-bakriyān chareᅅgī.

Allāh ke Rūh se Bahālī

¹⁵ Jab tak Allāh apnā Rūh ham par nāzil na kare us waqt tak hālāt aise hī raheᅅge. Lekin phir registān bāgh meᅅ tabdīl ho jāegā, aur bāgh ke phaldār daraᅇht jangal jaise ghane ho jāeᅅge.

¹⁶ Tab insāf registān meᅅ basegā, aur sadāqat phalte-phulte bāgh meᅅ sukūnat kareᅅgī. ¹⁷ Insāf kā phal amn-o-amān hogā, aur sadāqat kā asar abadī sukūn aur hifāzat hogī.

¹⁸ Merī qaum pursukūn aur mahfūz ābādiyon meᅅ baseᅅgī, us ke ghar ārāmdeh aur puramn hoᅅge. ¹⁹ Go jangal tabāh aur shahr zamīnbos kyon na ho, ²⁰ lekin tum mubāarak ho jo har nadī ke pās bīj bo sakoge aur āzādī se apne gāy-bailoᅅn aur gadhoᅅn ko charā sakoge.

33

Yā Rab, Madad!

¹ Tujh par afsos, jo dūsroᅅn ko barbād karne ke bāwujūd barbād nahīn huā. Tujh par afsos, jo dūsroᅅn se bewafā thā, hālāᅅki tere sāth bewafāi nahīn huī. Lekin terī bārī bhī āegī. Barbādī kā kām takmīl tak pahuᅅchāne par tū khud barbād ho jāegā. Bewafāi kā kām takmīl tak pahuᅅchāne par tere sāth bhī bewafāi kī jāegī.

² Ai Rab, ham par mehrbānī kar! Ham tujh se ummīd rakhte haiᅅn. Har subah hamārī tāqat ban, musibat ke waqt hamārī rihāi kā bāis ho.

³ Terī garajtī āwāz sun kar qaumeñ bhāg jāti haiñ, tere uṭh khaṛe hone par wuh chāroñ taraf bikhar jāti haiñ. ⁴ Ai qaumo, jo māl tum ne lūṭ liyā wuh dūsre chhīn leñge. Jis tarah ṭiddiyōñ ke ḡhol fasloñ par jhapaṭ kar sab kuchh chaṭ kar jāte haiñ usī tarah dūsre tumhārī pūrī milkiyat par ṭuṭ paṛeñge.

⁵ Rab sarfarāz hai aur bulandiyōñ par sukūnat kartā hai. Wuhī Siyyūn ko insāf aur sadāqat se mālāmāl karegā. ⁶ Un dinōñ meñ wuh terī hifāzat kī zamānat hogā. Tujhe najāt, hikmat aur dānāī kā zaḡhirā hāsil hogā, aur Rab kā ḡhauf terā ḡhazānā hogā.

Dushman se Dhokā, Rab se Rihāī

⁷ Suno, un ke sūrme galiyōñ meñ chīḡh rahe haiñ, amn ke safīr talḡh āheñ bhar rahe haiñ. ⁸ Saṛakeñ wīrān-o-sunsān haiñ, aur musāfir un par nazar hī nahīñ āte. Muāhade ko toṛā gayā hai, logōñ ne us ke gawāhoñ ko radd karke insān ko haḡīr jānā hai. ⁹ Zamīn ḡhushk ho kar murjhā gaī hai, Lubnān kumlā kar sharmindā ho gayā hai. Shārūn kā maidān beshajar bayābān-sā ban gayā hai, Basan aur Karmil apne patte jhāṛ rahe haiñ.

¹⁰ Lekin Rab farmātā hai, “Ab maiñ uṭh khaṛā hūñgā, ab maiñ sarfarāz ho kar apnī quwwat kā izhār karūñga. ¹¹ Tum ummīd se ho, lekin peṭ meñ sūkhī ḡhās hī hai, aur janm dete waqt bhūsā hī paidā hogā. Jab tum phūñk māroge to tumhārā dam āḡ ban kar tumhīñ ko rākh kar degā. ¹² Aḡwām yoñ bhasm ho jāeñgī ki chūnā hī rah jāegā, wuh ḡhārdār jhāṛiyōñ kī tarah kaṭ kar

jal jāeᅅgī. ¹³ Ai dūr-darāz ilāqoᅅn ke bāshindo, wuh kuchh suno jo main ne kiyā hai. Ai qarīb ke basne wālo, merī qudrat jān lo.”

¹⁴ Siyyūn meᅅn gunāhgār ghabrā gae haiᅅn, bedīn pareshānī ke ālam meᅅn thartharāte hue chillā rahe haiᅅn, “Ham meᅅn se kaun bhasm karne wālī is āg ke sāmne zindā rah saktā hai? Ham meᅅn se kaun hameshā tak bhaᅅakne wālī is angīᅅhī ke qarīb qāym rah saktā hai?”

¹⁵ Lekin wuh shaᅅhs qāym rahegā jo rāst zindagī guzāre aur sachchāī bole, jo ᅅhairqānūnī nafā aur rishwat lene se inkār kare, jo qātilānā sāzishoᅅn aur ᅅhalat kām se gurez kare. ¹⁶ Wuhī bulandiyoᅅn par basegā aur pahār ke qile meᅅn mahfūz rahegā. Use roᅅī miltī rahegī, aur pānī kī kabhī kamī na hogī.

Purjalāl Bādshāh kā Mulk

¹⁷ Terī āᅅkheᅅn bādshāh aur us kī pūrī ᅅhūbsuratī kā mushāhadā kareᅅgī, wuh ek wasī aur dūr dūr tak phailā huā mulk dekheᅅgī.

¹⁸ Tab tū guzare hue haulnāk waqt par ᅅhaur-o-ᅅhauz karke pūchhegā, “Dushman ke baᅅe afsar kidhar haiᅅn? ᅅaiks lene wālā kahān ᅅhāyb huā? Wuh afsar kidhar hai jo burjoᅅn kā hisāb-kitāb kartā thā?” ¹⁹ Āindā tujhe yih gustāᅅh qaum nazar nahīn āegī, yih log jo nāqābil-e-fahm zabān bolte aur haklāte hue aisī bāteᅅn karte haiᅅn jo samāj meᅅn nahīn ātīᅅn.

²⁰ Hamārī īdoᅅn ke shahr Siyyūn par nazar ᅅāl! Terī āᅅkheᅅn Yarūshalam ko dekheᅅgī. Us waqt wuh mahfūz sukūnatgāh hogā, ek ᅅhaimā jo āindā kabhī nahīn haᅅegā, jis kī meᅅheᅅn kabhī

nahīn nikleṅgī, aur jis kā ek rassā bhī nahīn tūṭegā.

²¹ Wahān Rab hī hamārā zorāwar āqā hogā, aur shahr dariyāoñ kā maqām hogā, aisī chaurī nadiyoñ kā maqām jin par na chappū wālī kashtī, na shāndār jahāz chālegā. ²² Kyoñki Rab hī hamārā qāzī, Rab hī hamārā sardār aur Rab hī hamārā Bādshāh hai. Wuhī hameñ chhuṭkārā degā. ²³ Dushman kā beṛā gharq hone wālā hai. Bādbān ke rasse dhīle haiñ, aur na wuh mastūl ko mazbūt rakhne, na bādbān ko phailāe rakhne meñ madad dete haiñ. Us waqt kasrat kā lūṭā huā māl baṭegā, balki itnā māl hogā ki langare bhī lūṭne meñ shirkat karenge. ²⁴ Siyyūn kā koī bhī fard nahīn kahegā, “Maiñ kamzor hūñ,” kyoñki us ke bāshindoñ ke gunāh baḥshe gae hoñge.

34

Adom par Adālat kā Elān

¹ Ai qaumo, qarīb ā kar sun lo! Ai ummato, dhyān do! Duniyā aur jo bhī us meñ hai kān lagāe, zamīn aur jo kuchh us meñ se phūṭ niklā hai tawajjuh de! ² Kyoñki Rab ko tamām ummatoñ par ghussā ā gayā hai, aur us kā ghazab un ke tamām lashkaroñ par nāzil ho rahā hai. Wuh unheñ mukammal taur par tabāh karegā, inheñ saffāk ke hawāle karegā. ³ Un ke maqtūloñ ko bāhar phaiñkā jāegā, aur lāshoñ kī badbū chāroñ taraf phailegī. Pahāṛ un ke khūn se sharābor hoñge. ⁴ Tamām sitāre gal jāenge, aur āsmān ko tūmār kī tarah lapeṭā jāegā.

Sitāroñ kā pūrā lashkar angūr ke murjhāe hue pattoñ kī tarah jhar jāegā, wuh anjir ke daraḡht kī sūkhī hariyālī kī tarah gir jāegā.

⁵ Kyoñki āsmān par merī talwār ḡhūn pī pī kar mast ho gāi hai. Dekho, ab wuh Adom par nāzil ho rahī hai tāki us kī adālat kare, us ḡaum kī jis kī mukammal tabāhī kā faislā main kar chukā hūn. ⁶ Rab kī talwār ḡhūnālūdā ho gāi hai, aur us se charbī ṡapaktī hai. Bheṡ-bakriyoñ kā ḡhūn aur mendhoñ ke gurdoñ kī charbī us par lagī hai, kyoñki Rab Busrā Shahr meñ ḡurbānī kī id aur Mulk-e-Adom meñ ḡatle-ām kā tahwār manāegā. ⁷ Us waḡt janglī bail un ke sāth gir jāeṡge, aur bachhṡe tāḡatwar sāṡdoñ samet ḡhatm ho jāeṡge. Un kī zamīn ḡhūn se mast aur ḡhāk charbī se sharābor hogī.

⁸ Kyoñki wuh din ā gayā hai jab Rab badlā legā, wuh sāl jab wuh Adom se Isrāil kā intaqām legā. ⁹ Adom kī nadiyoñ meñ tārkol hī baheḡā, aur gandhak zamīn ko ḡhāṡpegī. Mulk bharaktī huī rāl se bhar jāegā, ¹⁰ jis kī āḡ na din aur na rāt bujheḡī balki hameshā tak dhuāñ chhoṡtī raheḡī. Mulk nasl-dar-nasl wīrān-o-sunsān raheḡā, yahāñ tak ki musāfir bhī hameshā tak us meñ se guzarne se gurez kareṡge. ¹¹ Dashtī ullū aur ḡhārpusht us par ḡabzā kareṡge, chinghāṡne wāle ullū aur kawwe us meñ baserā kareṡge. Kyoñki Rab fite aur sāhul se Adom kā pūrā mulk nāp nāp kar ujār aur wīrānī ke hawāle kareḡā. ¹² Us ke shurafā kā nām-o-nishān tak nahīñ raheḡā. Kuchh nahīñ raheḡā jo bādshāhī kahlāe, mulk ke tamām ra'is jāte

raheᅅge. ¹³ Kāñᅅedār paude us ke mahalon̄ par chhā jāeᅅge, ᅅhudrau paude aur ūñᅅkaᅅāre us ke qilāband shahron̄ meᅅ phail jāeᅅge. Mulk gīdar̄ aur uᅅābī ullū kā ghar banegā. ¹⁴ Wahāñ registān ke jānwar janglī kutton̄ se mileᅅge, aur bakrānumā jin ek dūsre se mulāqāt kareᅅge. Līlīt nāmī āseb bhī us meᅅ ᅅhahregā, wahāñ use bhī āramgāh milegī. ¹⁵ Mādā sānp us ke sāy meᅅ bil banā kar us meᅅ apne aᅅᅅe degī aur unheᅅ se kar pālegī. Shikārī parinde bhī do do ho kar wahāñ jamā hoᅅge.

¹⁶ Rab kī kitāb meᅅ paᅅh kar is kī tahqīq karo! Adom meᅅ yih tamām chīzeᅅn̄ mil jāeᅅgī. Mulk ek se bhī mahrūm nahīñ rahegā balki sab mil kar us meᅅ pāi jāeᅅgī. Kyoᅅki Rab hī ke muñh ne is kā hukm diyā hai, aur usī kā Rūh inheᅅ ikaᅅᅅhā karegā. ¹⁷ Wuhī sārī zamīn kī paimāish karegā aur phir qurā ᅅāl kar mazkūrā jāndāron̄ meᅅ taᅅsīm karegā. Tab mulk abad tak un kī milkiyat meᅅ āegā, aur wuh nasl-dar-nasl us meᅅ ābād hoᅅge.

35

Qaum kī Rihāi

¹ Registān aur pyāsī zamīn bāᅅh bāᅅh hoᅅge, bayābān ᅅhushī manā kar khil uᅅhegā. Us ke phūl sosan kī tarah ² phūᅅ nikleᅅge, aur wuh zor se shādiyānā bajā kar ᅅhushī ke nāre lagāegā. Use Lubnān kī shān, Karmil aur Shārūn kā pūrā husn-o-jamāl diyā jāegā. Log Rab kā jalāl aur hamāre ᅅhudā kī shān-o-shaukat dekheᅅge.

3 Nidhāl hāthoñ ko taqwiyat do, ḍānwāñdol ghuṭnoñ ko mazbūt karo! 4 Dhaṛakte hue diloñ se kaho, “Hauslā rakho, mat ḍaro. Dekho, tumhārā Ḳhudā intaqām lene ke lie ā rahā hai. Wuh har ek ko jazā-o-sazā de kar tumheñ bachāne ke lie ā rahā hai.”

5 Tab andhoñ kī āñkhoñ ko aur bahroñ ke kānoñ ko kholā jāegā.

6 Langare hiran kī-sī chhalāngeñ lagāenge, aur gūnge ḳhushī ke nāre lagāenge. Registān meñ chashme phūṭ nikleñge, aur bayābān meñ se nadiyāñ guzareñgī.

7 Jhulastī huī ret kī jagah johaṛ banegā, aur pyāsī zamīn kī jagah pāñi ke sote phūṭ nikleñge. Jahāñ pahle gīdaṛ āram karte the wahāñ harī ghās, sarkandē aur ābī narsal kī nasho-numā hogī.

8 Mulk meñ se shāhrāh guzaregī jo ‘Shāhrāh-e-Muqaddas’ kahlāegī. Nāpāk log us par safr nahīn kareñge, kyoñki wuh sahīh rāh par chalne wāloñ ke lie maḳhsūs hai. Ahmaq us par bhaṭakne nahīn pāenge.

9 Us par na sherbabar hogā, na koī aur wahshī jānwar āegā yā pāyā jāegā. Sirf wuh us par chaleñge jinheñ Allāh ne ewazānā de kar chhurā liyā hai.

10 Jitnoñ ko Rab ne fidyā de kar rihā kiyā hai wuh wāpas āenge aur gīt gāte hue Siyyūn meñ dāḳhil hoñge. Un ke sar par abadī ḳhushī kā tāj hogā, aur wuh itne masrūr aur shādmān hoñge

ki mātām aur giryā-o-zārī un ke āge āge bhāg jāegī.

36

Asūrī Yarūshalām kā Muhāsarā Karte Haiñ

¹ Hizqiyāh Bādshāh kī hukūmat ke 14weñ sāl meñ Asūr ke bādshāh Sanherib ne Yahūdāh ke tamām qilāband shahroñ par dhāwā bol kar un par qabzā kar liyā. ² Phir us ne apne ālā afsar Rabshāqī ko barī fauj ke sāth Lakīs se Yarūshalām ko bhejā. Yarūshalām pahuñch kar Rabshāqī us nāle ke pās ruk gayā jo pānī ko ūpar wāle tālāb tak pahuñchātā hai. (Yih tālāb us rāste par hai jo Dhobiyoñ ke Ghāṭ tak le jātā hai.) ³ Yih dekh kar mahal kā inchārj Iliyāqīm bin K̄hilqiyāh, mīrmunshī Shibnāh aur mushīr-e-khās Yuāk̄h bin Āsaf shahr se nikal kar us se milne āe. ⁴ Rabshāqī ne un ke hāth Hizqiyāh ko paighām bhejā,

“Asūr ke azīm bādshāh farmāte haiñ, tumhārā bharosā kis chīz par hai? ⁵ Tum samajhte ho ki k̄hālī bāteñ karnā faujī hikmat-e-amlī aur tāqat ke barābar hai. Yih kaisī bāt hai? Tum kis par etamād kar rahe ho ki mujh se sarkash ho gae ho? ⁶ Kyā tum Misr par bharosā karte ho? Wuh to tūtā huā sarkanḍā hī hai. Jo bhī us par ṭek lagāe us kā hāth wuh chīr kar zaḵhmī kar degā. Yihī kuchh un sab ke sāth ho jāegā jo Misr ke bādshāh Firaun par bharosā karen! ⁷ Shāyad tum kaho, ‘Ham Rab apne K̄hudā par tawakkul karte haiñ.’ Lekin yih kis tarah ho saktā hai? Hizqiyāh ne to us kī behurmatī kī hai. Kyoñki us ne ūñchī jaghoñ ke mandiroñ aur qurbāngāhoñ

ko dhā kar Yahūdāh aur Yarūshalam se kahā hai ki sirf Yarūshalam kī qurbāngāh ke sāmne parastish karen. ⁸ Āo, mere āqā Asūr ke bādshāh se saudā karo. Main tumhen 2,000 ghoṛe dūngā basharteki tum un ke lie sawār muhaiyā kar sako. Lekin afsos, tumhare pās itne ghurṣawār haiñ hī nahīñ! ⁹ Tum mere āqā Asūr ke bādshāh ke sab se choṭe afsar kā bhī muqābalā nahīñ kar sakte. Lihāzā Misr ke rathoñ par bharosā rakhne kā kyā fāydā? ¹⁰ Shāyad tum samajhte ho ki main Rab kī marzī ke baḡhair hī is mulk par hamlā karne āyā hūñ tāki sab kuchh barbād karūñ. Lekin aisā hargiz nahīñ hai! Rab ne khud mujhe kahā ki is mulk par dhāwā bol kar ise tabāh kar de.”

¹¹ Yih sun kar Iliyāqīm, Shibnāh aur Yuākḥ ne Rabshāqī kī taqrīr meñ daḡhl de kar kahā, “Barāh-e-karm Arāmī zabān meñ apne khādimoñ ke sāth guftgū kījīe, kyonki ham yih achchhī tarah bol lete haiñ. Ibrānī zabān istemāl na karen, warnā shahr kī fasīl par khaṛe log āp kī bāteñ sun leñge.” ¹² Lekin Rabshāqī ne jawāb diyā, “Kyā tum samajhte ho ki mere mālik ne yih paighām sirf tumhen aur tumhare mālik ko bhejā hai? Hargiz nahīñ! Wuh chāhte haiñ ki tamām log yih bāteñ sun leñ. Kyonki wuh bhī tumhārī tarah apnā fuzlā khāne aur apnā peshāb pīne par majbūr ho jāeñge.”

¹³ Phir wuh fasīl kī taraf muṛ kar buland āwāz se Ibrānī zabān meñ awām se muḡhātib huā, “Sunō! Shahanshāh, Asūr ke bādshāh ke farmān par dhyān do! ¹⁴ Bādshāh farmāte haiñ ki Hizqiyāh tumhen dhokā na de. Wuh tumhen

bachā nahīn saktā. ¹⁵ Beshak wuh tumheñ tasallī dilāne kī koshish karke kahtā hai, ‘Rab hameñ zarūr chhuṭkārā degā, yih shahr kabhī bhī Asūrī bādshāh ke qabze meñ nahīn āegā.’ Lekin is qism kī bāton se tasallī pā kar Rab par bharosā mat karnā. ¹⁶ Hizqiyāh kī bāteñ na māno balki Asūr ke bādshāh kī. Kyoñki wuh farmāte haiñ, mere sāth sulah karo aur shahr se nikal kar mere pās ā jāo. Phir tum meñ se har ek angūr kī apnī bel aur anjīr ke apne daraḳht kā phal khāegā aur apne hauz kā pānī piegā. ¹⁷ Phir kuchh der ke bād main tumheñ ek aise mulk meñ le jāūngā jo tumhāre apne mulk kī mānind hogā. Us meñ bhī anāj aur naī mai, roṭī aur angūr ke bāgh haiñ. ¹⁸ Hizqiyāh kī mat sunanā. Jab wuh kahtā hai, ‘Rab hameñ bachāegā’ to wuh tumheñ dhokā de rahā hai. Kyā dīgar aqwām ke dewatā apne mulkoñ ko Shāh-e-Asūr se bachāne ke qābil rahe haiñ? ¹⁹ Hamāt aur Arfād ke dewatā kahāñ rah gae haiñ? Sifarwāym ke dewatā kyā kar sake? Aur kyā kisī dewatā ne Sāmariya ko merī girift se bachāyā? ²⁰ Nahīn, koī bhī dewatā apnā mulk mujh se bachā na sakā. To phir Rab Yarūshalam ko kis tarah mujh se bachāegā?”

²¹ Fasīl par khare log khāmosh rahe. Unhoñ ne koī jawāb na diyā, kyoñki bādshāh ne hukm diyā thā ki jawāb meñ ek lafz bhī na kaheñ. ²² Phir mahal kā inchārj Iliyāqīm bin K̄hilqiyāh, mīrmunshī Shibnāh aur mushīr-e-ḳhās Yuāḳh bin Āsaf ranjish ke māre apne libās phar kar Hizqiyāh ke pās wāpas gae. Darbār meñ pahuñch kar unhoñ ne bādshāh ko sab kuchh kah sunāyā jo Rabshāqī ne unheñ kahā thā.

37

Rab Hizqiyāh ko Tasallī Detā Hai

¹ Yih bāteñ sun kar Hizqiyāh ne apne kapṛe phāre aur ṭāṭ kā mātāmī libās pahan kar Rāb ke ghar meñ gayā. ² Sāth sāth us ne mahal ke inchārj Iliyāqīm, mīrmunshī Shibnāh aur imāmoñ ke buzurgoñ ko Āmūs ke beṭe Yasāyāh Nabī ke pās bhejā. Sab ṭāṭ ke mātāmī libās pahne hue the. ³ Nabī ke pās pahuñch kar unhoñ ne Hizqiyāh kā paighām sunāyā, “Āj ham baṛī musibat meñ haiñ. Sazā ke is dīn Asūriyoñ ne hamārī saḡht be’izzatī kī hai. Hamārā hāl dard-e-zah meñ mubtalā us aurat kā-sā hai jis ke peṭ se bachchā nikalne ko hai, lekin jo is lie nahīñ nikal saktā ki māñ kī tāqat jāṭī rahī hai. ⁴ Lekin shāyad Rāb āp ke Ḳhudā ne Rābshāqī kī wuh bāteñ sunī hoñ jo us ke āqā Asūr ke bādshāh ne zindā Ḳhudā kī tauhīn meñ bheji haiñ. Ho saktā hai Rāb āp kā Ḳhudā us kī bāteñ sun kar use sazā de. Barāh-e-karm hamāre lie jo ab tak bache hue haiñ duā karen.”

⁵ Jab Hizqiyāh ke afsaroñ ne Yasāyāh ko bādshāh kā paighām pahuñchāyā ⁶ to nabī ne jawāb diyā, “Apne āqā ko batā denā ki Rāb farmātā hai, ‘Un dhamkiyoñ se ḡhauf mat khā jo Asūrī bādshāh ke mulāzimoñ ne merī ihānat karke dī haiñ. ⁷ Dekh, maiñ us kā irādā badal dūngā. Wuh afwāh sun kar itnā muztarīb ho jāegā ki apne hī mulk ko wāpas chalā jāegā. Wahāñ maiñ use talwār se marwā dūngā.’”

Sanherīb kī Dhamkiyāñ aur Hizqiyāh kī Duā

⁸ Rabshāqī Yarūshalam ko chhoṛ kar Asūr ke bādshāh ke pās wāpas chalā gayā jo us waqt Lakīs se rawānā ho kar Libnā par chaṛhāi kar rahā thā.

⁹ Phir Sanherib ko ittalā milī, “Ethopiyā kā bādshāh Tirhāqā āp se laṛne ā rahā hai.” Tab us ne apne qāsidoñ ko dubārā Yarūshalam bhej diyā tāki Hizqiyāh ko paighām pahuñchāeñ,
¹⁰ “Jis dewatā par tum bharosā rakhte ho us se fareb na khāo jab wuh kahtā hai ki Yarūshalam Asūrī bādshāh ke qabze meñ kabhī nahīn āegā.

¹¹ Tum to sun chuke ho ki Asūr ke bādshāhoñ ne jahān bhī gae kyā kuchh kiyā hai. Har mulk ko unhoñ ne mukammal taur par tabāh kar diyā hai. To phir tum kis tarah bach jāoge?

¹² Kyā Jauzān, Hārān aur Rasaf ke dewatā un kī hifāzat kar pāe? Kyā Mulk-e-Adan meñ Tilassār ke bāshinde bach sake? Nahīn, koī bhī dewatā un kī madad na kar sakā jab mere bāpdādā ne unheñ tabāh kiyā. ¹³ Dhyān do, ab Hamāt, Arfād, Sifarwāym Shahr, Henā aur Iwwā ke bādshāh kahān haiñ?”

¹⁴ Khat milne par Hizqiyāh ne use paṛh liyā aur phir Rab ke ghar ke sahan meñ gayā. Khat ko Rab ke sāmne bichhā kar ¹⁵ us ne Rab se duā kī,

¹⁶ “Ai Rabbul-afwāj Isrāīl ke Kḥudā jo karūbī farishtoñ ke darmiyān taḳhtnashīn hai, tū akelā hī duniyā ke tamām mamālik kā Kḥudā hai. Tū hī ne āsmān-o-zamīn ko kḥalaq kiyā hai. ¹⁷ Ai Rab, merī sun! Apnī ānkheñ khol kar deḳh! Sanherib kī un tamām bātoñ par dhyān de jo us ne is maqsad se ham tak pahuñchāi haiñ

ki zindā Ḳhudā kī ihānat kare. ¹⁸ Ai Rab, yih bāt sach hai ki Asūrī bādshāhoṅ ne in tamām qaumoṅ ko un ke mulkoṅ samet tabāh kar diyā hai. ¹⁹ Wuh to un ke butoṅ ko āg meṅ phaiṅk kar bhasm kar sakte the, kyoṅki wuh zindā nahīn balki sirf insān ke hāthoṅ se bane hue lakaṛī aur patthar ke but the. ²⁰ Ai Rab hamāre Ḳhudā, ab maiṅ tujh se iltamās kartā hūn ki hameṅ Asūrī bādshāh ke hāth se bachā tāki duniyā ke tamām mamālik jān leṅ ki tū ai Rab, wāhid Ḳhudā hai.”

Asūrī kī Lān-tān par Allāh kā Jawāb

²¹ Phir Yasāyāh bin Āmūs ne Hizqiyāh ko paighām bhejā, “Rab Isrāil kā Ḳhudā farmātā hai ki maiṅ ne Asūrī bādshāh Sanherib ke bāre meṅ terī duā sunī hai. ²² Ab Rab kā us ke ḳhilāf farmān sun,

Kuṅwārī Siyyūn Beṭī tujhe haqīr jāntī hai, hān Yarūshalam Beṭī apnā sar hilā hilā kar hiqāratāmez nazar se tere pīchhe deḳhtī hai. ²³ Kyā tū nahīn jāntā ki kis ko gāliyān dīn aur kis kī ihānat kī hai? Kyā tujhe nahīn mālūm ki tū ne kis ke ḳhilāf āwāz buland kī hai? Jis kī taraf tū ghurūr kī nazar se dekh rahā hai wuh Isrāil kā Quddūs hai!

²⁴ Apne qāsidoṅ ke zariye tū ne Rab kī ihānat kī hai. Tū dīngeṅ mār kar kahtā hai, ‘Maiṅ apne beshumār rathoṅ se pahāroṅ kī choṭiyōṅ aur Lubnān kī intahā tak chaṛh gayā hūn. Maiṅ deodār ke baṛe baṛe aur jūnīpar ke behtarīn daraḳhtoṅ ko kāṭ kar Lubnān kī dūrtarīn bu-landiyōṅ tak, us ke sab se ghane jangal tak pahuṅch gayā hūn. ²⁵ Maiṅ ne ghairmulkoṅ meṅ kueṅ khudwā kar un kā pānī pī liyā hai.

Mere talwoñ tale Misr kī tamām nadiyān ḵhushk ho gañ.’

²⁶ Ai Asūrī bādshāh, kyā tū ne nahīn sunā ki baṛī der se main ne yih sab kuchh muqarrar kiyā? Qadīm zamāne meñ hī main ne is kā mansūbā bāndh liyā, aur ab main ise wujūd meñ lāyā. Merī marzī thī ki tū qilāband shahroñ ko ḵhāk meñ milā kar patthar ke ḍheroñ meñ badal de. ²⁷ Isī lie un ke bāshindoñ kī tāqat jāti rahī, wuh ghabrāe aur sharmindā hue. Wuh ghās kī tarāh kamzor the, chhat par ugne wālī us hariyālī kī mānind jo thoṛī der ke lie phaltī-phūltī to hai, lekin lū chalte waqt ek dam murjhā jāti hai. ²⁸ Main to tujh se ḵhūb wāqif hūñ. Mujhe mālūm hai ki tū kahān ṭahrā huā hai, aur terā ānā jānā mujh se poshīdā nahīn rahtā. Mujhe patā hai ki tū mere ḵhilāf kitne taish meñ ā gayā hai. ²⁹ Terā taish aur ḡhurūr dekh kar main terī nāk meñ nakel aur tere muñh meñ lagām ḍāl kar tujhe us rāste par se wāpas ghasiṭ le jāūngā jis par se tū yahān ā pahuñchā hai.

³⁰ Ai Hizqiyāh, main tujhe is nishān se tasalli dilāūngā ki is sāl aur āne wāle sāl tum wuh kuchh khāoge jo khetoñ meñ ḵhud baḵhud ugegā. Lekin tīsre sāl tum bīj bo kar fasleñ kātoḡe aur angūr ke bāḡh lagā kar un kā phal khāoge. ³¹ Yahūdāh ke bache hue bāshinde ek bār phir jaṛ pakaṛ kar phal lāeṅge. ³² Kyonki Yarūshalam se qaum kā baqiyā nikal āegā, aur Koh-e-Siyyūn kā bachā-khuchā hissā dubārā mulk meñ phail jāegā. Rabbul-afwāj kī ḡhairat yih kuchh saranjām degī.

³³ Jahān tak Asūrī bādshāh kā tālluq hai Rab farmātā hai ki wuh is shahr meñ dākḥil nahīn hogā. Wuh ek tīr tak us meñ nahīn chālāegā. Na wuh ḍhāl le kar us par hamlā karegā, na shahr kī fasīl ke sāth miṭṭī kā ḍher lagāegā. ³⁴ Jis rāste se bādshāh yahān āyā usī rāste par se wuh apne mulk wāpas chālā jāegā. Is shahr meñ wuh ghusne nahīn pāegā. Yih Rab kā farmān hai. ³⁵ Kyoñki main apnī aur apne ḳhādim Dāūd kī ḳhātir is shahr kā difā karke use bachāūngā.”

³⁶ Usī rāt Rab kā farishtā nikal āyā aur Asūrī lashkargāh meñ se guzar kar 1,85,000 faujiyoñ ko mār ḍālā. Jab log subah-sawere uṭhe to chāroñ taraf lāsheñ hī lāsheñ nazar āīñ.

³⁷ Yih dekh kar Sanherib apne ḳhāime ukhār kar apne mulk wāpas chālā gayā. Nīnwā Shahr pahuñch kar wuh wahān ṭhahar gayā. ³⁸ Ek dīn jab wuh apne dewatā Nisrūk ke mandir meñ pūjā kar rahā thā to us ke beṭoñ Adrammalik aur Sharāzar ne use talwār se qatl kar diyā aur farār ho kar Mulk-e-Arārāt meñ panāh lī. Phir us kā beṭā Asarhaddon taḳhtnashīn huā.

38

Allāh Hizqiyāh ko Shifā Detā Hai

¹ Un dīnoñ meñ Hizqiyāh itnā bīmār huā ki marne kī naubat ā pahuñchī. Āmūs kā beṭā Yasāyāh Nabī us se milne āyā aur kahā, “Rab farmātā hai ki apne ghar kā band-o-bast kar le, kyoñki tujhe marnā hai. Tū is bīmārī se shifā nahīn pāegā.”

² Yih sun kar Hizqiyāh ne apnā muñh dīwār kī taraf pher kar duā kī, ³ “Ai Rab, yād kar ki main wafādārī aur khulūsdilī se tere sāmne chaltā rahā hūñ, ki main wuh kuchh kartā āyā hūñ jo tujhe pasand hai.” Phir wuh phūṭ phūṭ kar rone lagā.

⁴ Tab Yasāyāh Nabī ko Rab kā kalām milā, ⁵ “Hizqiyāh ke pās jā kar use batā denā ki Rab tere bāp Dāūd kā Khudā farmātā hai, ‘Main ne terī duā sun lī aur tere ānsū dekhe haiñ. Main terī zindagī meñ 15 sāl kā izāfā karūngā. ⁶ Sāth sāth main tujhe aur is shahr ko Asūr ke bādshāh se bachā lūngā. Main hī is shahr kā difā karūngā.’”

⁷ Yih paighām Hizqiyāh ko sunā kar Yasāyāh ne mazīd kahā, “Rab tujhe ek nishān degā jis se tū jān legā ki wuh apnā wādā pūrā karegā. ⁸ Mere kahne par Ākḥaz kī banāi huī dhūpgharī kā sāyā das darje pīchhe jāegā.” Aur aisā hī huā. Sāyā das darje pīchhe haṭ gayā.

Shifā Pāne par Hizqiyāh kā Gīt

⁹ Yahūdāh ke bādshāh Hizqiyāh ne shifā pāne par zail kā gīt qalamband kiyā,

¹⁰ “Main bolā, kyā mujhe zindagī ke urūj par Pātāl ke darwāzoñ meñ dākḥil honā hai? Bāqīmāndā sāl mujh se chhīn lie gae haiñ.

¹¹ Main bolā, āindā main Rab ko zindōñ ke mulk meñ nahīn dekhūngā. Ab se main Pātāl ke bāshindōñ ke sāth rah kar is duniyā ke logōñ par nazar nahīn ḍālūngā.

¹² Mere ghar ko gallābānoñ ke kḥaime kī tarah utārā gayā hai, wuh mere ūpar se chhīn liyā gayā

hai. Maiñ ne apnī zindagī ko jūlāhe kī tarah iḡhtitām tak bun liyā hai. Ab us ne mujhe kāt kar tānt ke dhāgoñ se alag kar diyā hai. Ek din ke andar andar tū ne mujhe ḡhatm kiyā.

¹³ Subah tak maiñ chīḡh kar fariyād kartā rahā, lekin us ne sherbabar kī tarah merī tamām haḡḡiyāñ toḡ dīñ. Ek din ke andar andar tū ne mujhe ḡhatm kiyā.

¹⁴ Maiñ bejān ho kar abābīl yā bulbul kī tarah chīñ chīñ karne lagā, ḡhūñ ḡhūñ karke kabūtar kī-sī āheñ bharne lagā. Merī āñkheñ niḡhāl ho kar āsmān kī taraf taktī rahīñ. Ai Rab, mujh par zulm ho rahā hai. Merī madad ke lie ā!

¹⁵ Lekin maiñ kyā kahūñ? Us ne ḡhud mujh se hamkalām ho kar yih kiyā hai. Maiñ talkhiyoñ se maḡhlūb ho kar zindagī ke āḡhir tak dabī huī hālat meñ phirūñga.

¹⁶ Ai Rab, inhīñ chīzoñ ke sabab se insān zindā rahtā hai, merī rūh kī zindagī bhī inhīñ par mabnī hai. Tū mujhe bahāl karke jīne degā.

¹⁷ Yaḡīnan yih talkh tajrabā merī barkat kā bāis ban gayā. Terī muhabbat ne merī jān ko ḡabr se mahfūz rakhā, tū ne mere tamām gunāhoñ ko apnī pīḡh ke pīchhe phaiñk diyā hai.

¹⁸ Kyoñki Pātāl terī hamd-o-sanā nahīñ kartā, aur maut terī satāish meñ ḡīt nahīñ ḡātī, zamīn kī gahrāiyoñ meñ utre hue terī wafādārī ke intazār meñ nahīñ rahte.

¹⁹ Nahīñ, jo zindā hai wuhī terī tārīf kartā, wuhī terī tamjīd kartā hai, jis tarah maiñ āj kar

rahā hūn. Pusht-dar-pusht bāp apne bachchoñ ko terī wafādārī ke bāre meñ batāte haiñ.

²⁰ Rab mujhe bachhāne ke lie taiyār thā. Āo, ham umr-bhar Rab ke ghar meñ tārđār sāz bajāeñ.”

Ilāj kā Tarīq-e-Kār

²¹ Yasāyāh ne hidāyat dī thī, “Anjir kī ṭikkī lā kar bādshāh ke nāsūr par bāndh do! Tab use shifā milegī.” ²² Pahle Hizqiyāh ne pūchhā thā, “Rab kaun-sā nishān degā jis se mujhe yaqīn āe ki mainī dubārā Rab ke ghar kī ibādat meñ sharīk hūngā?”

39

Hizqiyāh se Sangīn Ġhaltī Hotī Hai

¹ Thoṛī der ke bād Bābal ke bādshāh Marūdak-baladān bin Baladān ne Hizqiyāh kī bīmārī aur shifā kī khabar sun kar wafđ ke hāth khat aur tohfe bheje. ² Hizqiyāh ne khusī se wafđ kā istiqbāl karke use wuh tamām kḥazāne dikhāe jo zakḥirākḥāne meñ mahfūz rakhe gae the yānī tamām sonā-chāndī, balsān kā tel aur bāqī qīmtī tel. Us ne pūrā aslākḥānā aur bāqī sab kuchḥ bhī dikhāyā jo us ke kḥazānoñ meñ thā. Pūre mahal aur pūre mulk meñ koī kḥās chīz na rahī jo us ne unheñ na dikhāī.

³ Tab Yasāyāh Nabī Hizqiyāh Bādshāh ke pās āyā aur pūchhā, “In ādmiyoñ ne kyā kahā? Kahāñ se āe haiñ?” Hizqiyāh ne jawāb diyā, “Dūr-darāz mulk Bābal se mere pās āe haiñ.”

⁴ Yasāyāh bolā, “Unhoñ ne mahal meñ kyā kuchḥ dekhā?” Hizqiyāh ne kahā, “Unhoñ ne mahal

meñ sab kuchh dekh liyā hai. Mere k̄hazānoñ meñ koī chīz na rahī jo main ne unheñ nahīn dikhāi.”

⁵ Tab Yasāyāh ne kahā, “Rabbul-afwāj kā farmān suneñ! ⁶ Ek din āne wālā hai ki tere mahal kā tamām māl chhīn liyā jāegā. Jitne bhī k̄hazāne tū aur tere bāpdādā ne āj tak jamā kie haiñ un sab ko dushman Bābal le jāegā. Rab farmātā hai ki ek bhī chīz pīchhe nahīn rahegi.

⁷ Tere beṭoñ meñ se bhī bāz chhīn lie jāenge, aise jo ab tak paidā nahīn hue. Tab wuh k̄hwājāsarā ban kar Shāh-e-Bābal ke mahal meñ k̄hidmat kareñge.”

⁸ Hizqiyāh bolā, “Rab kā jo paighām āp ne mujhe diyā hai wuh thīk hai.” Kyoñki us ne sochā, “Baṛī bāt yih hai ki mere jīte-jī amn-o-amān hogā.”

40

Allāh kī Qaum ko Tasallī

¹ Tumhārā Rab farmātā hai, “Tasallī do, merī qaum ko tasallī do! ² Narmī se Yarūshalam se bāt karo, buland āwāz se use batāo ki terī ghulāmī ke din pūre ho gae haiñ, terā qusūr muāf ho gayā hai. Kyoñki tujhe Rab ke hāth se tamām gunāhoñ kī dugnī sazā mil gai hai.”

³ Ek āwāz pukār rahī hai, “Registān meñ Rab kī rāh taiyār karo! Bayābān meñ hamāre K̄hudā kā rāstā sīdhā banāo. ⁴ Lāzim hai ki har wādī bhar dī jāe, zarūrī hai ki har pahār aur buland jagah maidān ban jāe. Jo ṭeṛhā hai use sīdhā kiyā jāe, jo nāhamwār hai use hamwār kiyā jāe.

⁵ Tab Allāh kā jalāl zāhir ho jāegā, aur tamām

insān mil kar use dekheᅅge. Yih Rab ke apne muᅅh kā farmān hai.”

⁶ Ek āwāz ne kahā, “Zor se āwāz de!” Maiᅅn ne pūchhā, “Maiᅅn kyā kahūᅅn?” “Yih ki tamām insān ghās hī haiᅅn, un kī tamām shān-o-shaukat janglī phūl kī mānind hai. ⁷ Jab Rab kā sāᅅs un par se guzare to ghās murjhā jāᅅī aur phūl gir jāᅅā hai, kyoᅅki insān ghās hī hai. ⁸ Ghās to murjhā jāᅅī aur phūl gir jāᅅā hai, lekin hamāre ᅅhudā kā kalām abad tak qāym rahtā hai.”

⁹ Ai Siyyūn, ai ᅅhushᅅhabrī ke paighambar, bulandiyōᅅn par chaᅅh jā! Ai Yarūshalam, ai ᅅhushᅅhabrī ke paighambar, zor se āwāz de! Pukār kar kah aur ᅅhauf mat khā. Yahūdāh ke shahroᅅn ko batā, “Wuh dekho, tumhārā ᅅhudā!”

¹⁰ Dekho, Rab Qādir-e-mutlaq baᅅī quᅅdrat ke sāᅅh ā rahā hai, wuh baᅅī tāqat ke sāᅅh hukūmat karegā. Dekho, us kā ajr us ke pās hai, aur us kā inām us ke āge āge chaltā hai. ¹¹ Wuh charwāhe kī tarah apne galle kī gallābānī karegā. Wuh bheᅅ ke bachchoᅅn ko apne bāzuoᅅn meᅅn mahfūz rakh kar sīne ke sāᅅh lagāe phiregā aur un kī māoᅅn ko baᅅe dhyān se apne sāᅅh le chalegā.

Allāh kī Nāqābil-e-Bayān Azmat

¹² Kis ne apne hāᅅh se duniyā kā pānī nāp liyā hai? Kis ne apne hāᅅh se āsmān kī paimāish kī hai? Kis ne zamīn kī miᅅᅅᅅī kī miᅅᅅār mālūm kī yā tarāzū se pahāroᅅn kā kul wazn muta'ayyin kiyā hai? ¹³ Kis ne Rab ke Rūh kī tahqīq kar pāī? Kyā us kā koī mushīr hai jo use tālīm de? ¹⁴ Kyā use kisī se mashwarā lene kī zarūrat hai tāki use samajh ā kar rāst rāh kī tālīm mil jāe? Hargiz nahīn! Kyā kisī ne kabhī use ilm-o-irfān

yā samajhdār zindagī guzārne kā fan sikhāyā hai? Hargiz nahīn!

¹⁵ Yaqīnan tamām aqwām Rab ke nazdīk bālṭi ke ek qatre yā tarāzū meñ gard kī mānind haiñ. Jazīroñ ko wuh ret ke zarroñ kī tarah uṭhā letā hai. ¹⁶ Kḥāh Lubnān ke tamām daraḳht aur jānwar Rab ke lie qurbān kyoñ na hotē to bhī munāsib qurbānī ke lie kāfī na hote. ¹⁷ Us ke sāmne tamām aqwām kuchh bhī nahīn haiñ. Us kī nazar meñ wuh hech aur nāchīz haiñ.

¹⁸ Allāh kā muwāzanā kis se ho saktā hai? Us kā muqābalā kis taswīr yā mujassame se ho saktā hai? ¹⁹ But to yoñ bantā hai ki pahle dastkār use ḍhāl detā hai, phir sunār us par sonā charḥā kar use chāndī kī zanjīroñ se sajā detā hai. ²⁰ Jo ḡhurbat ke bāis yih nahīn karwā saktā wuh kam az kam koī aisī lakaṛī chun letā hai jo gal saṛ nahīn jātī. Phir wuh kisī māhir dastkār se but ko yoñ banwātā hai ki wuh apnī jagah se na hile.

²¹ Kyā tum ko mālūm nahīn? Kyā tum ne bāt nahīn sunī? Kyā tumheñ ibtidā se sunāyā nahīn gayā? Kyā tumheñ duniyā ke qiyām se le kar āj tak samajh nahīn āī? ²² Rab rū-e-zamīn ke ūpar bulandiyōñ par taḳhtnashīn hai jahāñ se insān ṭiḍḍiyōñ jaise lagte haiñ. Wuh āsmān ko parde kī tarah tān kar aur har taraf khīnch kar rahne ke qābil kḥaimā banā detā hai. ²³ Wuh sardāroñ ko nāchīz aur duniyā ke qāziyōñ ko hech banā detā hai. ²⁴ Wuh nae padoñ kī mānind haiñ jin kī panīrī abhī abhī lagī hai, bīj abhī abhī boe gae haiñ, padoñ ne abhī abhī jaṛ pakaṛī hai ki Rab un par phūnk mārṭā hai aur wuh murjhā jāte

haiñ. Tab āndhī unheñ bhūse kī tarah uṛā le jāti hai.

²⁵ Quddūs Ḳhudā farmātā hai, “Tum merā muwāzanā kis se karnā chāhte ho? Kaun mere barābar hai?” ²⁶ Apnī nazar uṭhā kar āsmān kī taraf dekho. Kis ne yih sab kuchh ḳhalaq kiyā? Wuh jo āsmānī lashkar kī pūrī tādād bāhar lā kar har ek ko nām le kar bulātā hai. Us kī qudrat aur zabardast tāqat itnī azīm hai ki ek bhī dūr nahīñ rahtā.

²⁷ Ai Yāqūb kī qaum, tū kyoñ kahtī hai ki merī rāh Rab kī nazar se chhupī rahtī hai? Ai Isrāīl, tū kyoñ shikāyat kartā hai ki merā muāmālā mere Ḳhudā ke ilm meñ nahīñ ātā?

²⁸ Kyā tujhe mālūm nahīñ, kyā tū ne nahīñ sunā ki Rab lāzawāl Ḳhudā aur duniyā kī intahā tak kā Ḳhāliq hai? Wuh kabhī nahīñ thaktā, kabhī niḍhāl nahīñ hotā. Koī bhī us kī samajh kī gahrāiyōñ tak nahīñ pahuñch saktā. ²⁹ Wuh thakemāñdoñ ko tāzaḡī aur bebasoñ ko taqwiya detā hai. ³⁰ Go naujawān thak kar niḍhāl ho jāeñ aur jawān ādmī ṭhokar khā kar gir jāeñ, ³¹ lekin Rab se ummīd rakhne wāle naī tāqat pāeñge aur uqāb ke-se par phailā kar bulandiyōñ tak uṛeñge. Na wuh daurṭe hue thakeñge, na chalte hue niḍhāl ho jāeñge.

41

Dushman ke Hamle Rab hī kī Taraf se Haiñ

¹ “Ai jazīro, ḳhāmosh rah kar merī bāt suno! Aqwām az sar-e-nau taqwiya pāeñ aur mere huzūr āeñ, phir bāt kareñ. Āo, ham ek dūsre se mil kar adālat meñ hāzir ho jāeñ!

² Kaun us ādmī ko jagā kar mashriq se lāyā hai jis ke dāman meñ insāf hai? Kaun dīgar qaumon ko is shaḡhs ke hawāle karke bādshāhon ko ḡhāk meñ milātā hai? Us kī talwār se wuh gard ho jāte haiñ, us kī kamān se log hawā meñ bhūse kī tarah uṛ kar bikhar jāte haiñ. ³ Wuh un kā tāqqub karke sahīh-salāmat āge nikaltā hai, bhāgte hue us ke pānw rāste ko nahīn chhūte. ⁴ Kis ne yih sab kuchh kiyā, kis ne yih anjām diyā? Usī ne jo ibtidā hī se naslon ko bulātā āyā hai. Maiñ, Rab awwal hūñ, aur āḡhir meñ āne wālon ke sāth bhī maiñ wuhī hūñ.”

⁵ Jazīre yih dekh kar ḡar gae. Duniyā ke dūr-darāz ilāqe kānp uṭhe haiñ. Wuh qarīb āte hue ⁶ ek dūsre ko sahārā de kar kahte haiñ, “Hauslā rakh!” ⁷ Dastkār sunār kī hauslā-afzāi kartā hai, aur jo but kī nāhamwāriyon ko hathaurē se ṭhīk kartā hai wuh ahran par kām karne wāle kī himmat baṛhātā aur ṭānke kā muāynā karke kahtā hai, “Ab ṭhīk hai!” Phir mil kar but ko kīlon se mazbūt karte haiñ tāki hile na.

Mat Darnā, Kyoñki Maiñ Terā Ḳhudā Hūñ

⁸ “Lekin tū mere ḡhādim Isrāīl, tū farq hai. Ai Yāqūb kī qaum, maiñ ne tujhe chun liyā, aur tū mere dost Ibrāhīm kī aulād hai. ⁹ Maiñ tujhe pakaṛ kar duniyā kī intahā se lāyā, us ke dūr-darāz konoñ se bulāyā. Maiñ ne farmāyā, ‘Tū merā ḡhādim hai.’ Maiñ ne tujhe radd nahīn kiyā balki tujhe chun liyā hai. ¹⁰ Chunāñche mat ḡar, kyoñki maiñ tere sāth hūñ. Dahshat mat khā, kyoñki maiñ terā Ḳhudā hūñ. Maiñ tujhe mazbūt kartā, terī mādad kartā, tujhe apne dahne hāth ke insāf se qāym rakhtā hūñ.

11 Dekh, jitne bhī tere k̄hilāf taish meñ ā gae haiñ wuh sab sharmindā ho jāeñge, un kā muñh kālā ho jāegā. Tujh se jhagaṛne wāle hech hī sābit ho kar halāk ho jāeñge. 12 Tab tū apne muḵhālifoñ kā patā karegā lekin un kā nām-onishān tak nahīñ milegā. Tujh se laṛne wāle k̄hatm hī hoñge, aisā hī lagegā ki wuh kabhī the nahīñ. 13 Kyonki maiñ Rab terā K̄hudā hūñ. Maiñ tere dahne hāth ko pakaṛ kar tujhe batātā hūñ, ‘Mat ḍarnā, maiñ hī terī madad kartā hūñ.’

14 Ai kīṛe Yāqūb mat ḍar, ai chhoṭī qaum Isrāil k̄hauf mat khā. Kyonki maiñ hī terī madad karūñga, aur jo ewazānā de kar tujhe chhuṛā rahā hai wuh Isrāil kā Quddūs hai.” Yih hai Rab kā farmān. 15 “Mere hāth se tū gāhne kā nayā aur muta'addid tez nokeñ rakhne wālā ālā banegā. Tab tū pahāron ko gāh kar rezā rezā kar degā, aur pahāriyāñ bhūse kī mānind ho jāeñgī. 16 Tū unheñ uchhāl uchhāl kar uṛāegā to hawā unheñ le jāegī, āndhī unheñ dūr tak bikher degī. Lekin tū Rab kī k̄hushī manāegā aur Isrāil ke Quddūs par faḵhr karegā.

Allāh Registān meñ Pānī Muhaiyā Kartā Hai

17 Ḡharīb aur zarūratmand pānī kī talāsh meñ haiñ, lekin befāydā, un kī zabāneñ pyās ke māre k̄hushk ho gāi haiñ. Lekin maiñ, Rab un kī sunūngā, maiñ jo Isrāil kā K̄hudā hūñ unheñ tark nahīñ karūngā. 18 Maiñ banjar bulandiyon par nadiyāñ jāri karūngā aur wādiyon meñ chashme phūṭne dūngā. Maiñ registān ko johaṛ meñ aur sūkhī sūkhī zamīn ko pānī ke soton meñ badal dūngā. 19 Mere hāth se registān meñ

deodār, kīkar, mehndī aur zaitūn ke daraḥt lageṅge, bayābān meṅ jūnīpar, sanobar aur saro ke daraḥt mil kar ugeṅge. ²⁰ Main yih is lie karūṅga ki log dhyān de kar jān leṅ ki Rab ke hāth ne yih sab kuchh kiya hai, ki Isrāil ke Quddūs ne yih paidā kiya hai.”

Dewatā Bekār Haiṅ

²¹ Rab jo Yāqūb kā Bādshāh hai farmātā hai, “Āo, adālat meṅ apnā muāmālā pesh karo, apne dalāyl bayān karo. ²² Āo, apne butoṅ ko le āo tāki wuh hameṅ batāeṅ ki kyā kyā pesh ānā hai. Māzī meṅ kyā kyā huā? Batāo, tāki ham dhyān deṅ. Yā hameṅ mustaqbil kī bāteṅ sunāo, ²³ wuh kuchh jo āne wāle dīnoṅ meṅ hogā, tāki hameṅ mālūm ho jāe ki tum dewatā ho. Kam az kam kuchh na kuchh karo, ḳhāh achchhā ho yā burā, tāki ham ghabrā kar ḍar jāeṅ. ²⁴ Tum to kuchh bhī nahīn ho, aur tumhārā kām bhī bekār hai. Jo tumheṅ chun letā hai wuh qābil-e-ghin hai.

²⁵ Ab main ne shimāl se ek ādmī ko jagā diyā hai, aur wuh merā nām le kar mashriq se ā rahā hai. Yih shaḳhs hukmrānoṅ ko miṭṭī kī tarah kuchal detā hai, unheṅ gāre ko narm karne wāle kumhār kī tarah raund detā hai. ²⁶ Kis ne ibtidā se is kā elān kiya tāki hameṅ ilm ho? Kis ne pahle se is kī peshgoī kī tāki ham kaheṅ, ‘Us ne bilkul sahīh kahā hai?’ Koī nahīn thā jis ne pahle se is kā elān karke is kī peshgoī kī. Koī nahīn thā jis ne tumhāre muṅh se is ke bāre meṅ ek lafz bhī sunā. ²⁷ Kis ne Siyyūn ko pahle batā diyā, ‘Wuh dekho, terā sahārā āne ko hai!’ Main

hī ne yih farmāyā, main hī ne Yarūshalam ko ḡhushḡhabrī kā paighambar atā kiyā.

²⁸ Lekin jab main apne irdgird deḡhtā hūn to koī nahīn hai jo mujhe mashwarā de, koī nahīn jo mere sawāl kā jawāb de. ²⁹ Dekho, yih sab dhokā hī dhokā haiñ. Un ke kām hech aur un ke ḡhāle hue mujassame ḡhālī hawā hī haiñ.

42

Allāh kā Paighambar Aqwām ke lie Mashāl-e-Rāh Hai

¹ Dekho, merā ḡhādīm jise main qāym rakhtā hūn, merā barguzīdā jo mujhe pasand hai. Main apne Rūh ko us par ḡālūngā, aur wuh aqwām meñ insāf qāym karegā. ² Wuh na to chikhegā, na chillāegā, galiyon meñ us kī āwāz sunāi nahīn degī. ³ Na wuh kuchle hue sarkandē ko toṛegā, na bujhtī huī battī ko bujhāegā. Wafādārī se wuh insāf qāym karegā. ⁴ Aur jab tak us ne duniyā meñ insāf qāym na kar liyā ho tab tak na us kī battī bujhegī, na use kuchlā jāegā. Jazīre us kī hidāyat se ummīd rakheñge.”

⁵ Rab ḡhudā ne āsmān ko ḡhalaḡ karke ḡhaime kī tarah zamīn ke ūpar tān liyā. Usī ne zamīn ko aur jo kuchh us meñ se phūṡ nikaltā hai tashkīl diyā, aur usī ne rū-e-zamīn par basne aur chalne wālon meñ dam phūnk kar jān ḡālī. Ab yihī ḡhudā apne ḡhādīm se farmātā hai, ⁶ “Main, Rab ne insāf se tujhe bulāyā hai. Main tere hāth ko pakar kar tujhe mahfūz rakhūngā. Kyoñki main tujhe qaum kā ahd aur dīgar aqwām kī raushnī banā dūngā ⁷ tāki tū andhoñ kī ānkheñ khole, qaidiyon ko koṡharī se rihā kare aur

tārīkī kī qaid meñ basne wāloñ ko chhuṭkārā de. ⁸ Maiñ Rab hūñ, yihī merā nām hai! Maiñ bardāsht nahīn karūnga ki jo jalāl mujhe milnā hai wuh kisī aur ko de diyā jāe, ki log butoñ kī tamjīd karen jabki unheñ merī tamjīd karnī chāhie. ⁹ Dekho, jis kī bhī peshgoī maiñ ne kī thī wuh wuqū meñ āyā hai. Ab maiñ naī bātoñ kā elān kartā hūñ. Is se pahle ki wuh wujūd meñ āeñ maiñ unheñ tumheñ sunā detā hūñ.”

Rab kī Tamjīd meñ Gīt Gāo!

¹⁰ Rab kī tamjīd meñ gīt gāo, duniyā kī intahā tak us kī madahsarāī karo! Ai samundar ke musāfiro aur jo kuchh us meñ hai, us kī satāish karo! Ai jazīro, apne bāshindoñ samet us kī tārif karo! ¹¹ Bayābān aur us ke qasbe khushī ke nāre lagāeñ, jin ābādiyoñ meñ Qīdār bastā hai wuh shādmān hoñ. Silā ke bāshinde bāgh bāgh ho kar pahāroñ kī choṭiyoñ par zor se shādiyānā bajāeñ. ¹² Sab Rab ko jalāl deñ aur jazīroñ tak us kī tārif phailāeñ.

¹³ Rab sūrme kī tarah laṛne ke lie niklegā, fauji kī tarah josh meñ āegā aur jang ke nāre lagā lagā kar apne dushmanoñ par ghālib āegā.

¹⁴ Wuh farmātā hai, “Maiñ baṛī der se khāmosh rahā hūñ. Maiñ chup rahā aur apne āp ko roktā rahā. Lekin ab maiñ dard-e-zah meñ mubtalā aurat kī tarah karāhtā hūñ. Merā sāns phūl jātā aur maiñ betābī se hānptā rahtā hūñ. ¹⁵ Maiñ pahāroñ aur pahāriyoñ ko tabāh karke un kī tamām hariyālī jhulsā dūngā. Dariyā khushk zamīn ban jāeñge, aur johaṛ sūkh jāeñge. ¹⁶ Maiñ andhoñ ko aisī rāhoñ par le chalūngā jin se wuh wāqif nahīn

hoñge, ḡhairmānūs rāston par un kī rāhnumāi karūnga. Un ke āge main andhere ko raushan aur nāhamwār zamīn ko hamwār karūnga. Yih sab kuchh main saranjām dūngā, ek bāt bhī adhūrī nahīn rah jāegī.

¹⁷ Lekin jo buton par bharosā rakh kar un se kahte haiñ, ‘Tum hamāre dewatā ho’ wuh saḡht sharm khā kar pīchhe haṭ jāenge.

Sazā kā Sabab Andhāpan Hai

¹⁸ Ai bahro, suno! Ai andho, nazar uṭhāo tāki dekh sako! ¹⁹ Kaun mere ḡhādīm jaisā andhā hai? Kaun mere paīghambar jaisā bahrā hai, us jaisā jise main bhej rahā hūñ? Go main ne us ke sāth ahd bāndhā to bhī Rab ke ḡhādīm jaisā andhā aur nābīnā koī nahīn hai. ²⁰ Go tū ne bahut kuchh dekhā hai tū ne tawajjuh nahīn dī, go tere kān har bāt sun lete haiñ tū suntā nahīn.” ²¹ Rab ne apnī rāstī kī ḡhātīr apnī shariāt kī azmat aur jalāl ko baṛhāyā hai, kyonki yih us kī marzī thī. ²² Lekin ab us kī qaum ko ḡhārat kiyā gayā, sab kuchh lūṭ liyā gayā hai. Sab ke sab gaṛhoñ meñ jakare yā jeloñ meñ chhupāe hue haiñ. Wuh lūṭ kā māl ban gae haiñ, aur koī nahīn hai jo unheñ bachāe. Unheñ chhīn liyā gayā hai, aur koī nahīn hai jo kahe, “Unheñ wāpas karo!”

²³ Kāsh tum meñ se koī dhyān de, koī āindā ke lie tawajjuh de. ²⁴ Soch lo! Kis ne ijāzat dī ki Yāqūb kī aulād ko ḡhārat kiyā jāe? Kis ne Isrāīl ko luṭeroñ ke hawāle kar diyā? Kyā yih Rab kī taraf se nahīn huā, jis ke ḡhilāf ham ne gunāh kiyā hai? Log to us kī rāhoñ par chalnā hī nahīn

chāhte the, wuh us kī shariāt ke tābe rahne ke lie taiyār hī na the. ²⁵ Isī wajah se us ne un par apnā saḡht ḡhazab nāzil kiyā, unheñ shadīd jang kī zad meñ āne diyā. Lekin afsos, go āg ne qaum ko gher kar jhulsā diyā tāham use samajh nahīñ āī, go wuh bhasm huī to bhī us ne dil se sabaq nahīñ sīkhā.

43

Rab Qaum ko Watan meñ Wāpas Lāegā

¹ Lekin ab Rab jis ne tujhe ai Yāqūb ḡhalaq kiyā aur tujhe ai Isrāīl tashkīl diyā farmātā hai, “Ḳhauf mat khā, kyonki main ne ewazānā de kar tujhe chhurāyā hai, main ne terā nām le kar tujhe bulāyā hai, tū merā hī hai. ² Pānī kī gahrāiyōñ meñ se guzarte waqt main tere sāth hūngā, dariyāōñ ko pār karte waqt tū nahīñ ḡḡbegā. Āg meñ se guzarte waqt na tū jhulas jāegā, na sholoñ se bhasm ho jāegā. ³ Kyonki main Rab terā Ḳhudā hūñ, main Isrāīl kā Quddūs aur terā Najātdahindā hūñ. Tujhe chhurāne ke lie main ewazānā ke taur par Misr detā, terī jagah Ethopiya aur Sibā adā kartā hūñ. ⁴ Tū merī nazar meñ qīmtī aur azīz hai, tū mujhe pyārā hai, is lie main tere badle meñ log aur terī jān ke ewaz qaumeñ adā kartā hūñ.

⁵ Chunāñche mat ḡarnā, kyonki main tere sāth hūñ. Main terī aulād ko mashriq aur maḡhrib se jamā karke wāpas lāūngā. ⁶ Shimāl ko main hukm ḡūngā, ‘Mujhe do!’ Aur junūb ko, ‘Unheñ mat roknā!’ Mere beḡe-beḡiyōñ ko duniyā kī intahā se wāpas le āo, ⁷ un sab ko jo merā nām

rakhte haiñ aur jinheñ main ne apne jalāl kī ḵhātir ḵhalaq kiyā, jinheñ main ne tashkīl de kar banāyā hai.”

⁸ Us qaum ko nikāl lāo jo ānkheñ rakhne ke bāwujūd dekh nahīñ saktī, jo kān rakhne ke bāwujūd sun nahīñ saktī. ⁹ Tamām ḡhairqaumeñ jamā ho jāeñ, tamām ummateñ ikatṭhī ho jāeñ. Un meñ se kaun is kī peshgoī kar saktā, kaun māzī kī bāteñ sunā saktā hai? Wuh apne gawāhoñ ko pesh kareñ jo unheñ durust sābit kareñ, tāki log sun kar kaheñ, “Un kī bāt bilkul sahīh hai.” ¹⁰ Lekin Rab farmātā hai, “Ai Isrāīlī qaum, tum hī mere gawāh ho, tum hī mere ḵhādīm ho jise main ne chun liyā tāki tum jān lo, mujh par īmān lāo aur pahchān lo ki main hī hūñ. Na mujh se pahle koī Ḵhudā wujūd meñ āyā, na mere bād koī āegā. ¹¹ Main, sirf main Rab hūñ, aur mere siwā koī aur najātdahindā nahīñ hai. ¹² Main hī ne is kā elān karke tumheñ chhuṭkārā diyā, main hī tumheñ apnā kalām pahuñchātā rahā. Aur yih tumhāre darmiyān ke kisī ajnabī mābūd se kabhī nahīñ huā balki sirf mujh hī se. Tum hī mere gawāh ho ki main hī Ḵhudā hūñ.” Yih Rab kā farmān hai. ¹³ “Azal se main wuhī hūñ. Koī nahīñ hai jo mere hāth se chhuṛā sake. Jab main kuchh amal meñ lātā hūñ to kaun ise badal saktā hai?”

¹⁴ Rab jo tumhārā Chhuṛāne Wālā aur Isrāīl kā Quddūs hai farmātā hai, “Tumhārī ḵhātir main Bābal ke ḵhilāf fauj bhej kar tamām kunde tuṛwā dūngā. Tab Bābal kī shādmānī giryā-o-zārī meñ badal jāegī. ¹⁵ Main Rab hūñ, tumhārā Quddūs jo Isrāīl kā Ḵhāliq aur tumhārā Bādshāh

hai.”

¹⁶ Rab farmātā hai, “Main hī ne samundar meñ se guzarne kī rāh aur gahre pānī meñ se rāstā banā diyā. ¹⁷ Mere kahne par Misr kī fauj apne sūrmāoñ, rathoñ aur ghoṛoñ samet laṛne ke lie nikal āī. Ab wuh mil kar samundar kī tah meñ paṛe hue haiñ aur dubārā kabhī nahīñ uṭheñge. Wuh battī kī tarah bujh gae. ¹⁸ Lekin māzī kī bāteñ chhoṛ do, jo kuchh guzar gayā hai us par dhyān na do. ¹⁹ Kyoñki dekho, main ek nayā kām wujūd meñ lā rahā hūñ jo abhī phūṭ nikalne ko hai. Kyā yih tumheñ nazar nahīñ ā rahā? Main registān meñ rāstā aur bayābān meñ nahreñ banā rahā hūñ. ²⁰ Janglī jānwar, gīdaṛ aur uqābī ullū merā ehtirām kareñge, kyoñki main registān meñ pānī muhaiyā karūnga, bayābān meñ nahreñ banāūngā tāki apnī barguzīdā qaum ko pānī pilāūñ. ²¹ Jo qaum main ne apne lie tashkīl dī hai wuh mere kām sunā kar merī tamjīd kare.

Rab Isrāīl ke Gunāhoñ se Tang Ā Gayā Hai

²² Ai Yāqūb kī aulād, ai Isrāīl, bāt yih nahīñ ki tū ne mujh se fariyād kī, ki tū merī marzī dariyāft karne ke lie koshāñ rahā. ²³ Kyoñki na tū ne mere lie apnī bheṛ-bakriyāñ bhasm kiñ, na apnī zabah kī qurbāniyoñ se merā ehtirām kiyā. Na main ne ḡhallā kī nazonoñ se tujh par bojh ḡālā, na baḡhūr kī qurbānī se tang kiyā. ²⁴ Tū ne na mere lie qīmtī masālā ḡharīdā, na mujhe apnī qurbāniyoñ kī charbī se ḡhush kiyā. Is ke baraks tū ne apne gunāhoñ se mujh par bojh ḡālā aur apnī burī harkatoñ se mujhe tang kiyā. ²⁵ Tāham main, hāñ main hī apnī ḡhātīr

tere jarāym ko miṭā detā aur tere gunāhoñ ko zahan se nikāl detā hūn.

²⁶ Jā, kachahrī meñ mere ḳhilāf muḳaddamā dāyr kar! Ā, ham donoñ adālat meñ hāzir ho jāeñ! Apnā muāmālā pesh kar tāki tū bequsūr sābit ho. ²⁷ Shurū meñ tere ḳhāndān ke bānī ne gunāh kiyā, aur us waqt se le kar āj tak tere numāinde mujh se bewafā hote āe haiñ. ²⁸ Is lie main maqdis ke buzurgoñ ko yoñ ruswā karūnga ki un kī muḳaddas hālat jātī rahegī, main Yāqūb kī aulād Isrāīl ko mukammal tabāhī aur lān-tān ke lie maḳhsūs karūnga.

44

Rab kī Qaum ke lie Naī Zindagī

¹ Lekin ab sun, ai Yāqūb mere ḳhādim! Merī bāt par tawajjuh de, ai Isrāīl jise main ne chun liyā hai. ² Rab jis ne tujhe banāyā aur mān ke peṭ se hī tashkīl de kar terī madad kartā āyā hai wuh farmātā hai, ‘Ai Yāqūb mere ḳhādim, mat ḍar! Ai Yasūrūn jise main ne chun liyā hai, ḳhauf na khā. ³ Kyonki main pyāsī zamīn par pānī ḍālūngā aur ḳhushkī par nadiyān bahne dūngā. Main apnā Rūh terī aulād par nāzil karūnga, apnī barkat tere bachchoñ ko baḳhshūngā. ⁴ Tab wuh pānī ke darmiyān kī hariyālī kī tarah phūṭ nikleṅge, nahroñ par safedā ke darakhtoñ kī tarah phaleñ-phūleṅge.’

⁵ Ek kahegā, ‘Main Rab kā hūn,’ dūsrā Yāqūb kā nām le kar pukāregā aur tīsrā apne hāth par ‘Rab kā bandā’ likh kar Isrāīl kā ezāzī nām rakhegā.”

⁶ Rabbul-afwāj jo Isrāīl kā Bādshāh aur Chhuṛāne Wālā hai farmātā hai, “Main Awwal aur Ākhir hūn. Mere siwā koī aur Ḳhudā nahīn hai. ⁷ Kaun merī mānind hai? Wuh āwāz de kar batāe aur apne dalāyl pesh kare. Wuh tartīb se sab kuchh sunāe jo us qadīm waqt se huā hai jab main ne apnī qaum ko qāym kiyā. Wuh āne wālī bātoñ kā elān karke batāe ki āindā kyā kuchh pesh āegā.

⁸ Ghabrā kar dahshatzadā na ho. Kyā main ne bahut der pahle tujhe ittalā nahīn dī thī ki yih kuchh pesh āegā? Tum ḳhud mere gawāh ho. Kyā mere siwā koī aur Ḳhudā hai? Hargiz nahīn! Aur koī Chaṭān nahīn hai, main kisī aur ko nahīn jāntā.”

Ḳhudsāḳhtā Dewatā

⁹ But banāne wāle sab hech hī haiñ, aur jo chīzeñ unheñ pyārī lagtī haiñ wuh befāydā haiñ. Un ke gawāh na dekh aur na jān sakte haiñ, lihāzā āḳhirkār sharmindā ho jāeñge.

¹⁰ Yih kis tarah ke log haiñ jo apne lie dewatā banāte aur befāydā but ḍhāl lete haiñ? ¹¹ Un ke tamām sāthī sharmindā ho jāeñge. Ākhir but banāne wāle insān hī to haiñ. Āo, wuh sab jamā ho kar Ḳhudā ke huzūr khare ho jāeñ. Kyonki wuh dahshat khā kar saḳht sharmindā ho jāeñge.

¹² Lohār auzār le kar use jalte hue koelon meñ istemāl kartā hai. Phir wuh apne hathaure se ṭhonk ṭhonk kar but ko tashkīl detā hai. Pūre zor se kām karte karte wuh tāqat ke jawāb dene tak bhūkā ho jātā, pānī na pīne kī wajah se niḍhāl

ho jātā hai. ¹³ Jab but ko lakaṛī se banānā hai to kāriḡar fite se nāp kar pensil se lakaṛī par ḡhākā khīnchtā hai. Parkār bhī kām ā jātā hai. Phir kāriḡar lakaṛī ko chhurī se tarāsh tarāsh kar ādmī kī shakl banātā hai. Yoñ shāndār ādmī kā mujassamā kisī ke ghar meñ lagne ke lie taiyār ho jātā hai.

¹⁴ Kāriḡar but banāne ke lie deodār kā daraḡht kāṭ letā hai. Kabhī kabhī wuh balūt yā kisī aur ḡism kā daraḡht chun kar use jangal ke dīgar daraḡhton ke bīch meñ ugne detā hai. Yā wuh sanobar * kā daraḡht lagātā hai, aur bārish use phalne-phūlne detī hai. ¹⁵ Dhyān do ki insān lakaṛī ko īndhan ke lie bhī istemāl kartā, kuchh le kar āḡ tāptā, kuchh jalā kar roṭī pakātā hai. Bāqī hisse se wuh but banā kar use sijdā kartā, dewatā kā mujassamā taiyār karke us ke sāmne jhuk jātā hai. ¹⁶ Wuh lakaṛī kā ādhā hissā jalā kar us par apnā gosht bhūntā, phir jī bhar kar khānā khātā hai. Sāth sāth wuh āḡ seṅk kar kahtā hai, “Wāh, āḡ kī garmī kitnī achchhī lag rahī hai, ab garmī mahsūs ho rahī hai.” ¹⁷ Lekin bāqī lakaṛī se wuh apne lie dewatā kā but banātā hai jis ke sāmne wuh jhuk kar pūjā kartā hai. Us se wuh iltamās kartā hai, “Mujhe bachā, kyōnki tū merā dewatā hai.”

¹⁸ Yīh log kuchh nahīn jānte, kuchh nahīn samajhte. Un kī ānkhoñ aur diloñ par pardā paṛā hai, is lie na wuh dekh sakte, na samajh sakte haiñ. ¹⁹ Wuh is par ḡhaur nahīn karte, unheñ fahm aur samajh tak nahīn ki socheñ,

---

* **44:14** Shāyad Ibrānī lafz se murād sanobar nahīn balki laurel ho, ek chhoṭā sadābahār kāfūrī daraḡht.

“Maiñ ne lakaṛī kā ādhā hissā āg meñ jhonk kar us ke koeloñ par roṭī pakāī aur gosht bhūn liyā. Yih chīzeñ khāne ke bād maiñ bāqī lakaṛī se qābil-e-ghin but kyoñ banāūñ, lakaṛī ke ṭukṛe ke sāmne kyoñ jhuk jāūñ?” ²⁰ Jo yoñ rākh meñ mulawwas ho jāe us ne dhokā khāyā, us ke dil ne use fareb diyā hai. Wuh apñī jāñ chhuṛā kar nahīñ mān saktā ki jo but maiñ dahne hāth meñ thāme hue hūñ wuh jhūṭ hai.

Rab Apñī Qaum ko Āzād Kartā Hai

²¹ “Ai Yāqūb kī aulād, ai Isrāīl, yād rakh ki tū merā kḥādīm hai. Maiñ ne tujhe tashkīl diyā, tū merā hī kḥādīm hai. Ai Isrāīl, maiñ tujhe kabhī nahīñ bhūlūngā. ²² Maiñ ne tere jarāym aur gunāhoñ ko miṭā ḍālā hai, wuh dhūp meñ dhund yā tez hawā se bikhre bādaloñ kī tarah ojhal ho gae haiñ. Ab mere pās wāpas ā, kyoñki maiñ ne ewazānā de kar tujhe chhuṛāyā hai.”

²³ Ai āsmān, kḥushī ke nāre lagā, kyoñki Rab ne sab kuchh kiyā hai. Ai zamīn kī gahrāiyo, shādiyānā bajāo! Ai pahāro aur janglo, apne tamām daraḥtoñ samet kḥushī ke gīt gāo, kyoñki Rab ne ewazānā de kar Yāqūb ko chhuṛāyā hai, Isrāīl meñ us ne apnā jalāl zāhir kiyā hai.

²⁴ Rab terā Chhuṛāne Wālā jis ne tujhe māñ ke peṭ se hī tashkīl diyā farmātā hai, “Maiñ Rab hūñ. Maiñ hī sab kuchh wujūd meñ layā, maiñ ne akele hī āsmān ko zamīn ke ūpar tān liyā aur zamīn ko bichhāyā. ²⁵ Maiñ hī qīsmat kā hāl batāne wāloñ ke ajīb-o-gharīb nishān nākām hone detā, fāl kholne wāloñ ko

ahmaq sābit kartā aur dānāon ko pīchhe haṭā kar un ke ilm kī hamāqat zāhir kartā hūn. ²⁶ Maiñ hī apne ḵhādīm kā kalām pūrā hone detā aur apne paighambaron kā mansūbā takmīl tak pahuñchātā hūn, maiñ hī Yarūshalam ke bāre meñ farmātā hūn, ‘Wuh dubārā ābād ho jāegā,’ aur Yahūdāh ke shahron ke bāre meñ, ‘Wuh nae sire se tāmīr ho jāenge, maiñ un ke khandarāt dubārā ḵhaṛe karūnga.’ ²⁷ Maiñ hī gahre samundar ko hukm detā hūn, ‘Sūkh jā, maiñ terī gahrāiyon ko ḵhushk kartā hūn.’ ²⁸ Aur maiñ hī ne Ḵhoras ke bāre meñ farmāyā, ‘Yih merā gallābān hai! Yihī merī marzī pūrī karke kahegā ki Yarūshalam dubārā tāmīr kiyā jāe, Rab ke ghar kī buniyād nae sire se rakhī jāe!’”

45

Ḵhoras Rab kā Ālā-e-Kār Hai

¹ Rab apne masah kie hue ḵhādīm Ḵhoras se farmātā hai, “Maiñ ne tere dahne hāth ko pakar liyā hai, is lie jahān bhī tū jāe wahān qaumeñ tere tābe ho jāengī, bādshāhon kī tāqat jāti rahegī, darwāze khul jāenge aur shahr ke darwāze band nahīn raheñge. ² Maiñ ḵhud tere āge āge jā kar qilābandiyon ko zamīnbos kar dūngā. Maiñ pital ke darwāze ṭukre ṭukre karke tamām kunde tuṛwā dūngā. ³ Maiñ tujhe andhere meñ chhupe ḵhazāne aur poshidā māl-o-daulat atā karūnga tāki tū jān le ki maiñ Rab hūn jo terā nām le kar tujhe bulātā hai, ki maiñ Isrāīl kā Ḵhudā hūn. ⁴ Go tū mujhe nahīn jāntā thā, lekin apne ḵhādīm Yāqūb kī ḵhātir maiñ ne

terā nām le kar tujhe bulāyā, apne barguzīdā Isrāīl ke wāste tujhe ezāzī nām se nawāzā hai.

⁵ Maiñ hī Rab hūñ, aur mere siwā koī aur Ḳhudā nahīñ hai. Go tū mujhe nahīñ jāntā thā to bhī maiñ tujhe kamarbastā kartā hūñ ⁶ tāki mashriq se maḡhrib tak insān jān leñ ki mere siwā koī aur nahīñ hai. Maiñ hī Rab hūñ, aur mere siwā koī aur nahīñ hai. ⁷ Maiñ hī raushnī ko tashkīl detā aur andhere ko wujūd meñ lātā hūñ, maiñ hī achchhe aur bure hālāt paidā kartā, maiñ Rab hī yih sab kuchh kartā hūñ. ⁸ Ai āsmān, rāstī kī būndā-bāndī se zamīn ko tar-o-tāzā kar! Ai bādalo, sadāqat barsāo! Zamīn khul kar najāt kā phal lāe aur rāstī kā paidā phūṭne de. Maiñ Rab hī use wujūd meñ lāyā hūñ.”

Apne Ḳhāliq par Ilzām Lagāne Wāle par Afsos

⁹ Us par afsos jo apne Ḳhāliq se jhagarā kartā hai, go wuh miṭṭī ke ṭūṭe-phūṭe bartanoñ kā ṭhīkrā hī hai. Kyā gārā kumhār se pūchhṭā hai, “Tū kyā banā rahā hai?” Kyā terī banāī huī koī chīz tere bāre meñ shikāyat kartī hai, “Us kī koī tāqat nahīñ”? ¹⁰ Us par afsos jo bāp se sawāl kare, “Tū kyoñ bāp ban rahā hai?” yā aurat se, “Tū kyoñ bachchā janm de rahī hai?”

¹¹ Rab jo Isrāīl kā Quddūs aur use tashkīl dene wālā hai farmātā hai, “Tum kis tarah mere bachchoñ ke bāre meñ merī pūchh-gachh kar sakte ho? Jo kuchh mere hāthoñ ne banāyā us ke bāre meñ tum kaise mujhe hukm de sakte ho? ¹² Maiñ hī ne zamīn ko banā kar insān ko us par Ḳhalaq kiyā. Mere apne hāthoñ ne āsmān ko Ḳhaime kī tarah us ke ūpar tān liyā aur maiñ hī ne us ke sitāroñ ke pūre lashkar ko tartīb diyā.

13 Maiñ hī ne Ḳhoras ko insāf se jagā diyā, aur maiñ hī us ke tamām rāste sīdhe banā detā hūñ. Wuh mere shahr ko nae sire se tāmīr karegā aur mere jilāwatanon ko āzād karegā. Aur yih sab kuchh muft meñ hogā, na wuh paise legā, na tohfe.” Yih Rabbul-afwāj kā farmān hai.

Rab Wāhid Ḳhudā Hai

14 Rab farmātā hai, “Misr kī daulat, Ethiopiya kā tijāratī māl aur Sibā ke darāzqad afrād tere mātāht ho kar terī milkiyat ban jāenge. Wuh tere pīchhe chalenge, zanjīron meñ jakare tere tābe ho jāenge. Tere sāmne jhuk kar wuh iltamās karke kaheenge, ‘Yaqīnan Allāh tere sāth hai. Us ke siwā koī aur Ḳhudā hai nahīn.’ ” 15 Ai Isrāil ke Ḳhudā aur Najātdahindā, yaqīnan tū apne āp ko chhupāe rakhne wālā Ḳhudā hai. 16 But banāne wāle sab sharmindā ho jāenge. Un ke muñh kāle ho jāenge, aur wuh mil kar sharmsār hālat meñ chale jāenge. 17 Lekin Isrāil ko chhuṭkārā milegā, Rab use abadī najāt degā. Tab tumhārī ruswāī kabhī nahīn hogī, tum hameshā tak sharmindā hone se mahfūz rahoge.

18 Kyonki Rab farmātā hai, “Maiñ hī Rab hūñ, aur mere siwā koī aur nahīn hai! Jo yih farmātā hai wuh Ḳhudā hai, jis ne āsmān ko ḳhalaq kiya aur zamīn ko tashkīl de kar mahfūz buniyād par rakhā. Aur zamīn sunsān bayābān na rahī balki us ne use basne ke qābil banā diyā tāki jāndār us meñ rah sakeñ. 19 Maiñ ne poshīdagī meñ yā duniyā ke kisī tārīk kone se bāt nahīn kī. Maiñ ne Yāqūb kī aulād se yih bhī nahīn kahā, ‘Beshak mujhe talāsh karo, lekin tum mujhe

nahīn pāoge.’ Nahīn, main Rab hī hūn, jo insāf bayān kartā, sachchāī kā elān kartā hai.

²⁰ Tum jo dīgar aqwām se bach nikle ho āo, jamā ho jāo. Mil kar mere huzūr hāzir ho jāo! Jo lakarī ke but uṭhā kar apne sāth lie phirte haiñ wuh kuchh nahīn jānte! Jo dewatā chhuṭkārā nahīn de sakte un se wuh kyon iltijā karte haiñ?

²¹ Āo, apnā muāmalā sunāo, apne dalāyl pesh karo! Beshak pahle ek dūsre se mashwarā karo. Kis ne barī der pahle yih kuchh sunāyā thā? Kyā main, Rab ne tawīl arsā pahle is kā elān nahīn kiyā thā? Kyonki mere siwā koī aur Ḳhudā nahīn hai. Main rāst Ḳhudā aur Najātdahindā hūn. Mere siwā koī aur nahīn hai.

²² Ai zamīn kī intahāo, sab merī taraf rujū karke najāt pāo! Kyonki main hī Ḳhudā hūn, mere siwā koī aur nahīn hai. ²³ Main ne apne nām kī qasam khā kar farmāyā hai, aur merā farmān rāst hai, wuh kabhī mansūkh nahīn hogā. Farmān yih hai ki mere sāmne har ghuṭnā jhukegā aur har zabān merī qasam khā kar ²⁴ kahegī, ‘Rab hī rāstī aur quwwat kā mambā hai!’”

Jo pahle taish meñ ā kar Rab kī muḳhālafat karte the wuh bhī sab sharmindā ho kar us ke huzūr āenge. ²⁵ Lekin Isrāīl kī tamām aulād Rab meñ rāstbāz ṭhahar kar us par faḳhr karegī.

46

Dewatā Madad Nahīn Kar Sakte

¹ Bābal ke dewatā Bel aur Nabū jhuk kar gir gae haiñ, aur lādū jānwar un ke butoñ ko uṭhāe phir rahe haiñ. Tumhāre jo but uṭhāe jā sakte

haiñ thakehāre jānwaroñ kā bojh ban gae haiñ.
² Kyoñki donoñ dewatā jhuk kar gir gae haiñ.
 Wuh bojh banane se bach na sake, aur ab k̄hud
 jilāwatanī meñ jā rahe haiñ.

³ “Ai Yāqūb ke gharāne, suno! Ai Isrāīl ke
 gharāne ke bache hue afrād, dhyān do! Māñ ke
 peṭ se hī tum mere lie bojh rahe ho, paidāish
 se pahle hī maiñ tumheñ uṭhāe phir rahā hūñ.

⁴ Tumhāre būrhe hone tak maiñ wuhī rahūngā,
 tumhāre bāl ke safed ho jāne tak tumheñ uṭhāe
 phirūngā. Yih ibtidā se merā hī kām rahā hai,
 aur āindā bhī maiñ tujhe uṭhāe phirūngā, āindā
 bhī terā sahārā ban kar tujhe bachāe rakhūngā.

⁵ Tum merā muqābalā kis se karoge, mujhe kis
 ke barābar ṭhahrāoge? Tum merā muwāzanā
 kis se karoge jo merī mānind ho? ⁶ Log but
 banwāne ke lie baṭwe se kasrat kā sonā nikālte
 aur chāndī tarāzū meñ tolte haiñ. Phir wuh
 sunār ko but banāne kā ṭhekā dete haiñ. Jab
 taiyār ho jāe to wuh jhuk kar muñh ke bal us kī
 pūjā karte haiñ. ⁷ Wuh use apne kandhoñ par
 rakh kar idhar-udhar lie phirte haiñ, phir use
 dubārā us kī jagah par rakh dete haiñ. Wahāñ
 wuh kharā rahtā hai aur zarā bhī nahīñ hiltā.
 Log chillā kar us se fariyād karte haiñ, lekin wuh
 jawāb nahīñ detā, duāgo ko musibat se nahīñ
 bachātā.

⁸ Ai bewafā logo, is kā k̄hayāl rakho!
 Mardānagī dikhā kar sanjīdagī se is par dhyān
 do! ⁹ Jo kuchh azal se pesh āyā hai use yād rakho.
 Kyoñki maiñ hī Rab hūñ, aur mere siwā koī aur
 nahīñ. Maiñ hī Rab hūñ, aur merī mānind koī
 nahīñ.

¹⁰ Maiñ ibtidā se anjām kā elān, qadīm zamāne se āne wālī bātoñ kī peshgoī kartā āyā hūñ. Ab maiñ farmātā hūñ ki merā mansūbā aṭal hai, maiñ apnī marzī har lihāz se pūrī karūṅga.

¹¹ Mashriq se maiñ shikārī parindā bulā rahā hūñ, dūr-darāz mulk se ek aisā ādmī jo merā mansūbā pūrā kare. Dhyān do, jo kuchh maiñ ne farmāyā wuh takmīl tak pahuñchāūṅgā, jo mansūbā maiñ ne bāndhā wuh pūrā karūṅga.

¹² Ai ziddī logo jo rāstī se kahīn dūr ho, merī suno! ¹³ Maiñ apnī rāstī qarīb hī lāyā hūñ, wuh dūr nahīn hai. Merī najāt ke āne meñ der nahīn hogī. Maiñ Siyyūn ko najāt dūṅgā, Isrāīl ko apnī shān-o-shaukat se nawāzūṅgā.

47

Rab Bābal ko Sazā Degā

¹ Ai kuñwārī Bābal Beṭī, utar jā! Kḥāk meñ baiṭh jā! Ai Bābliyoñ kī beṭī, zamīn par baiṭh jā jahān taḥt nahīn hai! Ab se log tujh se nahīn kaheṅge, ‘Ai merī nāz-parwardā, ai merī lāḍlī!’

² Ab chakkī le kar āṭā pīs! Apnā niqāb haṭā, apne libās kā dāman uṭhā, apnī ṭāngoñ ko uriyān karke nadiyān pār kar. ³ Terī barahnagī sab par zāhir hogī, sab terī sharmsār hālat dekheṅge. Kyoñki maiñ badlā le kar kisī ko nahīn chhoṛūṅgā.”

⁴ Jis ne ewazānā de kar hameñ chhuṛāyā hai wuhī yih farmātā hai, wuh jis kā nām Rabbul-afwāj hai aur jo Isrāīl kā Quddūs hai.

5 “Ai Bābliyon kī beṭī, chupke se baiṭh jā! Tārīkī meñ chhup jā! Āindā tū ‘Mamālik kī Malikā’ nahīn kahlāegī.

6 Jab mujhe apnī qaum par ḡhussā āyā to main ne use yon ruswā kiyā ki us kī muqaddas hālat jāṭī rahī, go wuh merā maurūsī hissā thī. Us waqt main ne unheñ tere hawāle kar diyā, lekin tū ne un par rahm na kiyā balki būrhoñ kī gardan par bhī apnā bhārī juā rakh diyā. ⁷ Tū bolī, ‘Main abad tak malikā hī rahūngī!’ Tū ne sanjīdagī se dhyān na diyā, na is ke anjām par ḡhaur kiyā.

⁸ Ab sun, ai aiyāsh, tū jo apne āp ko mahfūz samajh kar kahtī hai, ‘Main hī hūñ, mere siwā koī aur nahīn hai. Main na kabhī bewā, na kabhī beaulād hūngī.’ ⁹ Main farmātā hūñ ki ek hī din aur ek hī lamhe meñ tū beaulād bhī banegī aur bewā bhī. Tere sāre zabardast jādūmantar ke bāwujūd yih āfat pūre zor se tujh par āegī.

¹⁰ Tū ne apnī badkārī par etamād karke sochā, ‘Koī nahīn mujhe dekhtā.’ Lekin terī ‘hikmat’ aur ‘ilm’ tujhe ḡhalat rāh par lāyā hai. Un kī binā par tū ne dīl meñ kahā, ‘Main hī hūñ, mere siwā koī aur nahīn hai.’ ¹¹ Ab tujh par aisī āfat āegī jise tere jādūmantar dūr karne nahīn pāeñge, tū aisī musibat meñ phañs jāegī jis se nipaṭ nahīn sakegī. Achānak hī tujh par tabāhī nāzil hogī, aur tū us ke lie taiyār hī nahīn hogī. ¹² Ab kharī ho jā, apne jādū-ṭone kā pūrā khazānā khol kar sab kuchh istemāl meñ lā jo tū ne jawānī se baṛī mehnat-mashaqqat ke sāth apnā liyā hai. Shāyad fāydā ho, shāyad tū logon ko ḡarā kar bhagā sake.

¹³ Lekin dūsroñ ke beshumār mashware bekār haiñ, unhoñ ne tujhe sirf thakā diyā hai. Ab tere najūmī khare ho jāeñ, jo sitāroñ ko dekh dekh kar har mahīne peshgoiyān karte haiñ wuh sāmne ā kar tujhe us se bachāeñ jo tujh par āne wālā hai. ¹⁴ Yaqīnan wuh āg meñ jalne wālā bhūsā hī haiñ jo apnī jān ko sholoñ se bachā nahīn sakte. Aur yih koeloñ kī āg nahīn hogī jis ke sāmne insān baiṭh kar āg tāp sake.

¹⁵ Yihī un sab kā hāl hai jin par tū ne mehnat kī hai aur jo terī jawānī se tere sāth tijārat karte rahe haiñ. Har ek laṛkharāte hue apnī apnī rāh iḳhtiyār karegā, aur ek bhī nahīn hogā jo tujhe bachāe.

48

Rab Apne Nām kī ḳhātir Isrāīl ko Bachāegā

¹ Ai Yāqūb ke gharāne, suno! Tum jo Isrāīl kahlāte aur Yahūdāh ke qabīle ke ho, dhyān do! Tum jo Rab ke nām kī qasam khā kar Isrāīl ke Ḳhudā ko yād karte ho, agarche tumhārī bāt na sachchāī, na insāf par mabnī hai, ḡhaur karo!

² Hāñ tawajjuh do, tum jo muḡaddas shahr ke log kahlāte aur Isrāīl ke Ḳhudā par etamād karte ho, suno ki Allāh jis kā nām Rabbul-afwāj hai kyā farmātā hai.

³ Jo kuchh pesh āyā hai us kā elān main ne baṛī der pahle kiyā. Mere hī muñh se us kī peshgoī sādīr huī, main hī ne us kī ittalā dī. Phir achānak hī main use amal meñ lāyā aur wuh wuḡūpazīr huā. ⁴ Main jāntā thā ki tū kitnā ziddī hai. Tere gale kī naseñ lohe jaisī belachak aur terī peshānī pītal jaisī saḳht hai. ⁵ Yih jān kar main ne baṛī

der pahle in bātoñ kī peshgoī kī. Un ke pesh āne se pahle maiñ ne tujhe un kī khabar dī tāki tū dāwā na kar sake, ‘Mere but ne yih kuchh kiyā, mere tarāshe aur dhāle gae dewatā ne is kā hukm diyā.’ ⁶ Ab jab tū ne yih sun liyā hai to sab kuchh par ghaur kar. Tū kyon in bātoñ ko mānane ke lie taiyār nahīn?

Ab se maiñ tujhe naī naī bāteñ batāūngā, aisi poshīdā bāteñ jo tujhe ab tak mālūm na thiñ. ⁷ Yih kisī qadīm zamāne meñ wujūd meñ nahīn āīn balki abhī abhī āj hī tere ilm meñ āī haiñ. Kyonki maiñ nahīn chāhtā thā ki tū kahe, ‘Mujhe pahle se is kā ilm thā.’ ⁸ Chunāñche na yih bāteñ tere kān tak pahuñchī haiñ, na tū in kā ilm rakhtā hai, balki qadīm zamāne se hī terā kān yih sun nahīn saktā thā. Kyonki maiñ jāntā thā ki tū sarāsar bewafā hai, ki paidāish se hī namak-harām kahlātā hai. ⁹ To bhī maiñ apne nām kī khātir apnā ghazab nāzil karne se bāz rahtā, apnī tamjīd kī khātir apne āp ko tujhe nest-o-nābūd karne se roke rakhtā hūn. ¹⁰ Dekh, maiñ ne tujhe pāk-sāf kar diyā hai, lekin chāñdī ko sāf karne kī kuṭhālī meñ nahīn balki musībat kī bhaṭṭī meñ. Usī meñ maiñ ne tujhe āzmāyā hai. ¹¹ Apnī khātir, hāñ apnī hī khātir maiñ yih sab kuchh kārtā hūn, aisā na ho ki mere nām kī behurmatī ho jāe. Kyonki maiñ ijāzat nahīn dūngā ki kisī aur ko wuh jalāl diyā jāe jis kā sirf maiñ haqdār hūn.

Rab Isrāīl kā Najātdahindā Hai

¹² Ai Yāqūb kī aulād, merī sun! Ai mere barguzīdā Isrāīl, dhyān de! Maiñ hī wuhī hūn.

Maiñ hī awwal-o-ākhir hūñ. ¹³ Mere hī hāth ne zamīn kī buniyād rākhī, mere hī dahne hāth ne āsmān ko khāime kī tarah tān liyā. Jab maiñ āwāz detā hūñ to sab mil kar khare ho jāte haiñ. ¹⁴ Āo, sab jamā ho kar suno! Butoñ meñ se kis ne is kī peshgoī kī? Kisī ne nahīñ! Jis ādmī ko Rab pyār kartā hai wuh Bābal ke khilāf us kī marzī pūrī karegā, Bābliyon par us kī quwwat kā izhār karegā. ¹⁵ Maiñ, hāñ maiñ hī ne yih farmāyā. Maiñ hī use bulā kar yahāñ lāyā hūñ, is lie wuh zarūr kāmyāb hogā. ¹⁶ Mere qarīb ā kar suno! Shurū se maiñ ne alāniyā bāt kī, jab se yih pesh āyā maiñ hāzir hūñ.”

Aur ab Rab Qādir-e-mutlaq aur us ke Rūh ne mujhe bhejā hai.

¹⁷ Rab jo terā Chhurāne Wālā aur Isrāil kā Quddūs hai farmātā hai, “Maiñ Rab terā Khudā hūñ. Maiñ tujhe wuh kuchh sikhātā hūñ jo mufīd hai aur tujhe un rāhoñ par chalne detā hūñ jin par tujhe chalnā hai. ¹⁸ Kāsh tū mere ahkām par dhyān detā! Tab terī salāmatī bahte dariyā jaisī aur terī rāstbāzī samundar kī maujoñ jaisī hotī. ¹⁹ Terī aulād ret kī mānind hotī, tere peṭ kā phal ret ke zarroñ jaisā anginat hotā. Is kā imkān hī na hotā ki terā nām-onishān mere sāmne se miṭ jāe.”

²⁰ Bābal se nikal jāo! Bābliyon ke bīch meñ se hijrat karo! Khushī ke nāre lagā lagā kar elān karo, duniyā kī intahā tak khushkhabrī phailāte jāo ki Rab ne ewazānā de kar apne khādim Yāqūb ko chhurāyā hai. ²¹ Unheñ pyās na lagī jab us ne unheñ registān meñ se guzarne diyā.

Us ke hukm par patthar meñ se pānī bah niklā. Jab us ne chaṭān ko chīr ḍālā to pānī phūṭ niklā.

²² Lekin Rab farmātā hai ki bedīn salāmatī nahīn pāenge.

49

Rab kā Paiḡhambar Aqwām kā Nūr Hai

¹ Ai jazīro, suno! Ai dūr-darāz qaumo, dhyān do! Rab ne mujhe paidāish se pahle hī bulāyā, merī māñ ke peṭ se hī mere nām ko yād kartā āyā hai. ² Us ne mere muñh ko tez talwār banā kar mujhe apne hāth ke sāy meñ chhupāe rakhā, mujhe tez tīr banā kar apne tarkash meñ poshīdā rakhā hai. ³ Wuh mujh se hamkalām huā, “Tū merā khādīm Isrāīl hai, jis ke zariye main apnā jalāl zāhir karūngā.”

⁴ Maiñ to bolā thā, “Merī mehnat-mashaqqat besūd thī, main ne apnī tāqat befāydā aur bemaqsad zāe kar dī hai. Tāham merā haq Allāh ke hāth meñ hai, merā Khudā hī mujhe ajr degā.”

⁵ Lekin ab Rab mujh se hamkalām huā hai, wuh jo māñ ke peṭ se hī mujhe is maqsad se tashkīl detā āyā hai ki main us kī khidmat karke Yāqūb kī aulād ko us ke pās wāpas lāūñ aur Isrāīl ko us ke huzūr jamā karūñ. Rab hī ke huzūr merā ehtirām kiyā jāegā, merā Khudā hī merī quwwat hogā. ⁶ Wuhī farmātā hai, “Tū merī khidmat karke na sirf Yāqūb ke qabile bahāl karegā aur unheñ wāpas lāegā jinheñ main ne mahfūz rakhā hai balki tū is se kahīn baṛh kar karegā. Kyoñki main tujhe dīgar aqwām kī raushnī banā dūngā tāki tū merī najāt ko duniyā kī intahā tak pahuñchāe.”

⁷ Rab jo Isrāīl kā Chhuṛāne Wālā aur us kā Quddūs hai us se hamkalām huā hai jise log haqīr jānte haiñ, jis se dīgar aqwām ghin khāte haiñ aur jo hukmrānoñ kā ḡhulām hai. Us se Rab farmātā hai, “Tujhe deḡhte hī bādshāh khaṛe ho jāenge aur ra’īs muñh ke bal jhuk jāenge. Yih Rab kī ḡhātīr hī pesh āegā jo wafādār hai aur Isrāīl ke Quddūs ke bāis hī wuqūpazīr hogā jis ne tujhe chun liyā hai.”

⁸ Rab farmātā hai, “Qabūliyat ke waqt main terī sunūngā, najāt ke dīn terī madad karūngā. Tab main tujhe mahfūz rakh kar muqarrar karūngā ki tū mere aur qaum ke darmiyān ahd bane, ki tū mulk bahāl karke tabāhshudā maurūsī zamīn ko nae sire se taqsīm kare, ⁹ ki tū qaidiyon ko kahe, ‘Nikal āo’ aur tārikī meñ basne wālon ko, ‘Raushnī meñ ā jāo!’ Tab merī bhereñ rāston ke kināre kināre charengī, aur tamām banjar bulandiyon par bhī un kī harī harī charāgāheñ hongī. ¹⁰ Na unheñ bhūk satāegī na pyās. Na taptī garmī, na dhūp unheñ jhulsāegī. Kyonki jo un par tars khātā hai wuh un kī qiyādat karke unheñ chashmon ke pās le jāegā. ¹¹ Main pahāron ko hamwār rāston meñ tabdīl kar dūngā jabki merī shāhrāheñ ūnchī ho jāengī. ¹² Tab wuh dūr-darāz ilāqon se āenge, kuchh shimāl se, kuchh maḡhrib se, aur kuchh Misr ke junūbī shahr Aswān se bhī.”

¹³ Ai āsmān, ḡhushī ke nāre lagā! Ai zamīn, bāḡh bāḡh ho jā! Ai pahāro, shādmānī ke gīt gāo! Kyonki Rab ne apnī qaum ko tasallī dī hai, use apne musībatzadā logon par tars āyā hai.

Rab Apnī Qaum ko Kabhī Nahīn Bhūlegā

14 Lekin Siyyūn kahtī hai, “Rab ne mujhe tark kar diyā hai, Qādir-e-mutlaq mujhe bhūl gayā hai.”

15 “Yih kaise ho saktā hai? Kyā mān apne shīrkḥār ko bhūl saktī hai? Jis bachche ko us ne janm diyā, kyā wuh us par tars nahīn khāegī? Shāyad wuh bhūl jāe, lekin maiñ tujhe kabhī nahīn bhūlūngā! 16 Dekh, maiñ ne tujhe apnī donoñ hatheliyoñ meñ kandā kar diyā hai, terī zamīnbos dīwāreñ hameshā mere sāmne haiñ.

17 Jo tujhe nae sire se tāmīr karnā chāhte haiñ wuh dauḍ kar wāpas ā rahe haiñ jabki jin logoñ ne tujhe dhā kar tabāh kiyā wuh tujh se nikal rahe haiñ. 18 Ai Siyyūn Beṭī, nazar uṭhā kar chāroñ taraf deḳh! Yih sab jamā ho kar tere pās ā rahe haiñ. Merī hayāt kī qasam, yih sab tere zewarāt baneñge jin se tū apne āp ko dulhan kī tarah ārāstā karegī.” Yih Rab kā farmān hai.

19 “Fīlhāl tere mulk meñ chāroñ taraf khandarāt, ujār aur tabāhī nazar ātī hai, lekin āindā wuh apne bāshindoñ kī kasrat ke bāis chhoṭā hogā. Aur jinhoñ ne tujhe harap kar liyā thā wuh dūr raheñge. 20 Pahle tū beaulād thī, lekin ab tere itne bachche hoñge ki wuh tere pās ā kar kaheñge, ‘Mere lie jagah kam hai, mujhe aur zamīn deñ tāki maiñ ārām se zindagī guzār sakūñ.’ Tū apne kānoñ se yih sunegī.

21 Tab tū hairān ho kar dil meñ sochegī, ‘Kis ne yih bachche mere lie paidā kie? Maiñ to bachchoñ se mahrūm aur beaulād thī, mujhe jīlāwatan karke haṭāyā gayā thā. Kis ne in ko

pālā? Mujhe to tanhā hī chhoṛ diyā gayā thā. To phir yih kahān se ā gae haiñ’?”

²² Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, “Dekh, main dīgar qaumoñ ko hāth se ishārā de kar un ke sāmne apnā jhandā gār dūngā. Tab wuh tere beṭoñ ko uṭhā kar apne bāzuoñ meñ wāpas le āenge aur terī beṭiyon ko kandhe par biṭhā kar tere pās pahuñchāenge. ²³ Bādshāh tere bachchoñ kī dekh-bhāl karenge, aur rāniyān un kī dāiyān hoñgī. Wuh muñh ke bal jhuk kar tere pānwoñ kī kḥāk chāṭenge. Tab tū jān legī ki main hī Rab hūñ, ki jo bhī mujh se ummīd rakhe wuh kabhī sharmindā nahīn hogā.”

²⁴ Kyā sūrme kā lūṭā huā māl us ke hāth se chhīnā jā saktā hai? Yā kyā zālīm ke qaidī us ke qabze se chhūṭ sakte haiñ? Mushkil hī se. ²⁵ Lekin Rab farmātā hai, “Yaqīnan sūrme kā qaidī us ke hāth se chhīn liyā jāegā aur zālīm kā lūṭā huā māl us ke qabze se chhūṭ jāegā. Jo tujh se jhagare us ke sāth main kḥud jhagarūngā, main hī tere bachchoñ ko najāt dūngā. ²⁶ Jinhoñ ne tujh par zulm kiyā unheñ main un kā apnā gosht khilāūngā, un kā apnā kḥūn yoñ pilāūngā ki wuh use naī mai kī tarah pī pī kar mast ho jāenge. Tab tamām insān jān leñge ki main Rab terā Najātdahindā, terā Chhuṛāne Wālā aur Yāqūb kā Zabardast Sūrmā hūñ.”

50

Tum Apne Zātī Gunāhoñ kī Sazā Bhugat Rahe Ho

¹ Rab farmātā hai, “Āo, mujhe wuh talāqnāmā dikhāo jo main ne de kar tumhārī mān ko chhoṛ diyā thā. Wuh kahān hai? Yā mujhe wuh qarzḳhāh dikhāo jis ke hawāle main ne tumheñ apnā qarz utārne ke lie kiyā. Wuh kahān hai? Dekho, tumheñ apne hī gunāhoñ ke sabab se faroḳht kiyā gayā, tumhāre apne hī gunāhoñ ke sabab se tumhārī mān ko fāriḡh kar diyā gayā.

² Jab main āyā to koī nahīn thā. Kyā wajah? Jab main ne āwāz dī to jawāb dene wālā koī nahīn thā. Kyon ? Kyā main fidyā de kar tumheñ chhuṛāne ke qābil na thā? Kyā merī itnī tāqat nahīn ki tumheñ bachā sakūn? Merī to ek hī dhamkī se samundar ḳhushk ho jātā aur dariyā registān ban jāte haiñ. Tab un kī machhliyāñ pānī se mahrūm ho kar gal jātī haiñ, aur un kī badbū chāroñ taraf phail jātī hai. ³ Main hī āsmān ko tārīkī kā jāmā pahnātā, main hī use ṭaṭ ke mātāmī libās meñ lapeṭ detā hūn.”

Rab ke Paighambar kī Ruswāī

⁴ Rab Qādir-e-mutlaq ne mujhe shāgird kī-sī zabān atā kī tāki main wuh kalām jān lūn jis se thakāmāndā taqwiyaat pāe. Subah basubah wuh mere kān ko jagā detā hai tāki main shāgird kī tarah sun sakūn. ⁵ Rab Qādir-e-mutlaq ne mere kān ko khol diyā, aur na main sarkash huā, na pīchhe haṭ gayā. ⁶ Main ne mārne wāloñ ko apnī pīṭh aur bāl nochne wāloñ ko apne gal pesh kie. Main ne apnā chehrā un kī gāliyoñ aur thūk se na chhupāyā.

⁷ Lekin Rab Qādir-e-mutlaq merī madad kartā hai, is lie merī ruswāī nahīn hogī. Chunāñche

main ne apnā muñh chaqmāq kī tarah saḡht kar liyā hai, kyonki main jāntā hūn ki main sharmindā nahīn ho jāūngā. ⁸ Jo mujhe rāst ṭhahrātā hai wuh qarīb hī hai. To phir kaun mere sāth jhagaregā? Āo, ham mil kar adālat meñ khare ho jāēn. Kaun mujh par ilzām lagāne kī jurrat karegā? Wuh ā kar merā sāmna kare! ⁹ Rab Qādir-e-mutlaq hī merī madad kartā hai. To phir kaun mujhe mujrim ṭhahrāegā? Yih to sab purāne kapre kī tarah ghis kar phateṅge, kīre unheñ khā jāēnge.

¹⁰ Tum meñ se kaun Rab kā khauf māntā aur us ke ḡhādīm kī suntā hai? Jab use raushnī ke baḡhair andhere meñ chalnā pare to wuh Rab ke nām par bharosā rakhe aur apne Ḳhudā par inhisār kare. ¹¹ Lekin tum baqī log jo āg lagā kar apne āp ko jalte hue tīroñ se lais karte ho, apnī hī āg ke sholoñ meñ chale jāo! Ḳhud un tīroñ kī zad meñ āo jo tum ne dūsroñ ke lie jalāe haiñ! Mere hāth se tumheñ yihī ajr milegā, tum saḡht aziyat kā shikār ho kar zamīn par tarapte rahoge.

51

Rab Apnī Qaum ko Tasallī Detā Hai

¹ “Tum jo rāstī ke pīchhe lage rahte, jo Rab ke tālib ho, merī bāt suno! Us chaṭān par dhyān do jis meñ se tumheñ tarāsh kar nikālā gayā hai, us kān par ḡhaur karo jis meñ se tumheñ khodā gayā hai. ² Yānī apne bāp Ibrāhīm aur apnī māñ Sārā par tawajjuh do, jis ne dard-e-zah kī taklīf uṭhā kar tumheñ janm diyā. Ibrāhīm beaulād

thā jab maiñ ne use bulāyā, lekin phir maiñ ne use barkat de kar bahut aulād baḡhshī.”

³ Yaqīnan Rab Siyyūn ko tasallī degā. Wuh us ke tamām khandarāt ko tashaffī de kar us ke registān ko Bāgh-e-Adan meñ aur us kī banjar zamīn ko Rab ke bāgh meñ badal degā. Tab us meñ ḡhushī-o-shādmānī pāī jāegī, har taraf shukrguzārī aur gītoñ kī āwāzeñ sunāī deñgī.

⁴ “Ai merī qaum, mujh par dhyān de! Ai merī ummat, mujh par ḡhaur kar! Kyoñki hidāyat mujh se sādīr hogī, aur merā insāf qaumoñ kī raushnī banegā. ⁵ Merī rāstī qarīb hī hai, merī najāt rāste meñ hai, aur merā zorāwar bāzū qaumoñ meñ insāf qāym karegā. Jazīre mujh se ummīd rakheñge, wuh merī qudrat deḡhne ke intazār meñ raheñge. ⁶ Apnī āñkheñ āsmān kī taraf uṡhāo! Nīche zamīn par nazar ḡḡalo! Āsmān dhueñ kī tarah bikhar jāegā, zamīn purāne kapre kī tarah ḡhise-phateḡī aur us ke bāshinde machchharoñ kī tarah mar jāeñge. Lekin merī najāt abad tak qāym raheḡī, aur merī rāstī kabhī ḡhatm nahīñ hogī.

⁷ Ai sahīh rāh ko jānane wālo, ai qaum jis ke dil meñ merī shariāt hai, merī bāt suno! Jab log tumhārī be’izzatī karte haiñ to un se mat ḡḡarnā, jab wuh tumheñ ḡāliyān dete haiñ to mat ḡhabrānā. ⁸ Kyoñki kirm unheñ kapre kī tarah khā jāegā, kiṡā unheñ ūn kī tarah hazm karegā. Lekin merī rāstī abad tak qāym raheḡī, merī najāt pusht-dar-pusht barqarār raheḡī.”

Rab kī Rihāī

⁹ Ai Rab ke bāzū, uṭh. Jāg uṭh aur quwwat kā jāmā pahan le! Yoñ amal meñ ā jis tarah qadīm zamāne meñ āyā thā, jab tū ne muta'addid nasloñ pahle Rahab ko ṭukre ṭukre kar diyā, samundarī azhdahe ko chhed ḍālā. ¹⁰ Kyoñki tū hī ne samundar ko ḡhushk kiyā, tū hī ne gahrāiyōñ kī tah par rāstā banāyā tāki wuh jinheñ tū ne ewazānā de kar chhurāyā thā us meñ se guzar sakeñ.

¹¹ Jinheñ Rab ne fidyā de kar chhurāyā hai wuh wāpas āeñge. Wuh shādiyānā bajā kar Siyyūn meñ dākḡhil hoñge, aur har ek kā sar abadī ḡhushī ke tāj se ārāstā hogā. Kyoñki ḡhushī aur shādmānī un par ḡhālib ā kar tamām ḡham aur āh-o-zārī bhagā degī.

¹² “Main, sirf main hī tujhe tasallī detā hūñ. To phir tū fānī insān se kyoñ dartī hai, jo ḡhās kī tarah murjhā kar ḡhatm ho jātā hai? ¹³ Tū Rab apne ḡhāliq ko kyoñ bhūl gaī hai, jis ne āsmān ko ḡhaime kī tarah tān liyā aur zamīn kī buniyād rakhī? Jab zālīm tujhe tabāh karne par tulā rahtā hai to tū us ke taish se pūre din kyoñ ḡhauf khātī rahtī hai? Ab us kā taish kahān rahā? ¹⁴ Jo zanjīroñ meñ jakarā huā hai wuh jald hī āzād ho jāegā. Na wuh mar kar qabr meñ utregā, na roṭī se mahrūm rahegā. ¹⁵ Kyoñki main Rab terā ḡhudā hūñ jo samundar ko yoñ harkat meñ lātā hai ki wuh mutalātim ho kar garajne lagtā hai. Rabbul-afwāj merā nām hai. ¹⁶ Main ne apne alfāz tere muñh meñ ḍāl kar tujhe apne hāth ke sāy meñ chhupāe rakhā hai tāki nae sire se āsmān ko tānūñ, zamīn kī buniyādeñ rakhūñ aur Siyyūn ko batāūñ, ‘Tū merī qaum hai.’ ”

Ai Yarūshalam, Jāg Uṭh!

¹⁷ Ai Yarūshalam, uṭh. Jāg uṭh. Ai shahr jis ne Rab ke hāth se us kā ḡhazab bharā pyālā pī liyā hai, kharī ho jā! Ab tū ne laṛkharā dene wāle pyāle ko āḡhirī qatre tak chāṭ liyā hai. ¹⁸ Jitne bhī beṭe tū ne janm die un meñ se ek bhī nahīn rahā jo terī rāhnumāi kare. Jitne bhī beṭe tū ne pāle un meñ se ek bhī nahīn jo terā hāth pakaṛ kar tere sāth chale. ¹⁹ Tujh par do āfateñ āīn yānī barbādī-o-tabāhī, kāl aur talwār. Lekin kis ne hamdardī kā izhār kiyā? Kis ne tujhe tasallī dī? ²⁰ Tere beṭe ḡhash khā kar gir gae haiñ. Har galī meñ wuh jāl meñ phañse hue ḡhazāl * kī tarah zamīn par tarap rahe haiñ. Kyoñki Rab kā ḡhazab un par nāzil huā hai, wuh ilāhī ḡānt-ḡapaṭ kā nishānā ban gae haiñ.

²¹ Chunāñche merī bāt sun, ai musibat zadā qaum, ai nashe meñ matwālī ummat, go tū mai ke asar se nahīn ḡagmagā rahī. ²² Rab terā āqā jo terā Ḳhudā hai aur apnī qaum ke lie laṛtā hai wuh farmātā hai, “Dekh, main ne tere hāth se wuh pyālā dūr kar diyā jo tere laṛkharāne kā sabab banā. Āindā tū merā ḡhazab bharā pyālā nahīn piegī. ²³ Ab main ise un ko pakaṛā dūngā jinhoñ ne tujhe aziyat pahuñchāi hai, jinhoñ ne tujh se kahā, ‘Aundhe muñh jhuk jā tāki ham tujh par se guzareñ.’ Us waqt terī pīṭh ḡhāk meñ dhañs kar dūsroñ ke lie rāstā ban gai thī.”

52

Zanjīroñ ko Tor!

* **51:20** ḡhazāl-e-Afrīqā, oryx

¹ Ai Siyyūn, uṭh, jāg uṭh. Apnī tāqat se mu-labbas ho jā! Ai muqaddas shahr Yarūshalam, apne shāndār kapṛe se ārāstā ho jā! Āindā kabhī bhī ghairmaḥtūn yā nāpāk shaḥs tujh meñ dākḥil nahīn hogā. ² Ai Yarūshalam, apne āp se gard jhār kar kharī ho jā aur taḥt par baiṭh jā. Ai giriftār kī huī Siyyūn Beṭī, apnī gardan kī zanjirōn ko khol kar un se āzād ho jā! ³ Kyoṅki Rab farmātā hai, “Tumheñ muft meñ bechā gayā, aur ab tumheñ paise die baḡhair chhurāyā jāegā.”

⁴ Kyoṅki Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, “Qadīm zamāne meñ merī qaum Misr chalī gāī tāki wahān pardes meñ rahe. Bād meñ Asūr ne bilāwajah us par zulm kiyā hai.” ⁵ Rab farmātā hai, “Ab jo ziyādatī merī qaum se ho rahī hai us kā mere sāth kyā wāstā hai?” Rab farmātā hai, “Merī qaum to muft meñ chhīn lī gāī hai, aur us par hukūmat karne wāle sheḥhī mār kar pūrā dīn mere nām par kufr bakte haiñ. ⁶ Chunāñche merī qaum mere nām ko jān legī, us dīn wuh pahchān legī ki maiñ hī wuhī hūñ jo farmātā hai, ‘Maiñ hāzir hūñ!’”

⁷ Us ke qadam kitne pyāre haiñ jo pahāron par chalte hue ḡhushḡhabrī sunātā hai. Kyoṅki wuh amn-o-amān, ḡhushī kā paighām aur najāt kā elān karegā, wuh Siyyūn se kahegā, “Terā ḡhudā Bādshāh hai!” ⁸ Sun! Tere pahredār āwāz buland kar rahe haiñ, wuh mil kar ḡhushī ke nāre lagā rahe haiñ. Kyoṅki jab Rab Koh-e-Siyyūn par wāpas āegā to wuh apnī āñkhoñ se is kā mushāhadā kareḡe.

⁹ Ai Yarūshalam ke khandarāt, shādiyānā bajāo, khushī ke gīt gāo! Kyoñki Rab ne apnī qaum ko tasallī dī hai, us ne ewazānā de kar Yarūshalam ko chhurāyā hai. ¹⁰ Rab apnī muqaddas qudrat tamām aqwām par zāhir karegā, duniyā kī intahā tak sab hamāre Ḳhudā kī najāt dekheñge.

¹¹ Jāo, chale jāo! Wahāñ se nikal jāo! Kisī bhī nāpāk chīz ko na chhūnā. Jo Rab kā sāmān uṭhāe chal rahe haiñ wuh wahāñ se nikal kar pāk-sāf raheñ. ¹² Lekin lāzim nahīñ ki tum bhāg kar rawānā ho jāo. Tumheñ achānak farār hone kī zarūrat nahīñ hogī, kyoñki Rab tumhāre āge bhī chalegā aur tumhāre pīchhe bhī. Yoñ Isrāīl kā Ḳhudā donoñ taraf se tumhārī hifāzat karegā.

Rab kā Paighambar Hamāre Gunāhoñ ko Uṭhāegā

¹³ Dekho, merā khādīm kāmyāb hogā. Wuh sarbuland, mumtāz aur bahut sarfarāz hogā. ¹⁴ Tujhe dekh kar bahutoñ ke roñgṭe khare ho gae. Kyoñki us kī shakl itnī kharāb thī, us kī sūrat kisī bhī insān se kahīñ zyādā bigarī huī thī. ¹⁵ Lekin ab bahut-sī qaumeñ use dekh kar hakkā-bakkā ho jāeñgī, bādshāh dam baḳhud rah jāeñge. Kyoñki jo kuchh unheñ nahīñ batāyā gayā use wuh dekheñge, aur jo kuchh unhoñ ne nahīñ sunā us kī unheñ samajh āegī.

53

¹ Lekin kaun hamāre paighām par imān lāyā? Aur Rab kī qudrat kis par zāhir huī? ² Us ke sāmne wuh koñpal kī tarah phūṭ niklā, us tāzā

aur mulāym shigūphe kī tarah jo ḡhushk zamīn meñ chhupī huī jaṛ se nikal kar phalne-phūlne lagtī hai. Na wuh ḡhūbsūrat thā, na shāndār. Ham ne use dekhā to us kī shakl-o-sūrat meñ kuchh nahīn thā jo hameñ pasand ātā. ³ Use haqīr aur mardūd samjhā jātā thā. Dukh aur bīmāriyāñ us kī sāthī rahīñ, aur log yahāñ tak us kī taḡqīr karte the ki use dekh kar apnā muñh pher lete the. Ham us kī kuchh qadar nahīn karte the.

⁴ Lekin us ne hamārī hī bīmāriyāñ uṡhā liñ, hamārā hī dukh bhugat liyā. To bhī ham samjhe ki yih us kī munāsib sazā hai, ki Allāh ne ḡhud use mār kar ḡhāk meñ milā diyā hai. ⁵ Lekin use hamāre hī jarāym ke sabab se chhedā gayā, hamāre hī gunāhoñ kī ḡhātir kuchlā gayā. Use sazā milī tāki hameñ salāmatī hāsil ho, aur usī ke zaḡhmoñ se hameñ shifā milī. ⁶ Ham sab bheṛ-bakriyoñ kī tarah āwārā phir rahe the, har ek ne apnī apnī rāh iḡhtiyār kī. Lekin Rab ne use ham sab ke qusūr kā nishānā banāyā.

⁷ Us par zulm huā, lekin us ne sab kuchh bardāsht kiyā aur apnā muñh na kholā, us bheṛ kī tarah jise zabah karne ke lie le jāte haiñ. Jis tarah lelā bāl katarne wāloñ ke sāmne ḡhāmosh rahtā hai usī tarah us ne apnā muñh na kholā. ⁸ Use zulm aur adālat ke hāth se chhīn liyā gayā. Us ke daur ke log—kis ne dhyān diyā ki us kā zindoñ ke mulk se tālluq kaṡ gayā, ki wuh merī qaum ke jurm ke sabab se sazā kā nishānā ban gayā? ⁹ Muḡarrar yih huā ki us kī qabr bedīnoñ ke pās ho, ki wuh marte waqt ek amīr ke pās dafnāyā jāe, go na us ne tashaddud kiyā, na us

ke muñh meñ fareb thā.

¹⁰ Rab hī kī marzī thī ki use kuchle, use dukh pahuñchāe. Lekin jab wuh apnī jān ko qusūr kī qurbānī ke taur par degā to wuh apne farzandōñ ko dekhegā, apne dinōñ meñ izāfā karegā, wuh Rab kī marzī ko pūrā karne meñ kāmyāb hogā.

¹¹ Itnī taklīf bardāsht karne ke bād use phal nazar āegā, aur wuh ser ho jāegā. Apne ilm se merā rāst khādīm bahutoñ kā insāf qāym karegā, kyoñki wuh un ke gunāhoñ ko apne ūpar uṭhā kar dūr kar degā.

¹² Is lie main use baṛoñ meñ hissā dūngā, aur wuh zorāwaroñ ke sāth lūṭ kā māl taqsim karegā. Kyoñki us ne apnī jān ko maut ke hawāle kar diyā, aur use mujrimoñ meñ shumār kiyā gayā. Hāñ, us ne bahutoñ kā gunāh uṭhā kar dūr kar diyā aur mujrimoñ kī shafā'at kī.

54

Rab ne Yarūshalam ko Dubārā Qabūl Kar Liyā Hai

¹ Rab farmātā hai, “Khushī ke nāre lagā, tū jo beaulād hai, jo bachche ko janm hī nahīn de saktī. Buland āwāz se shādiyānā bajā, tū jise paidāish kā dard na huā. Kyoñki ab tark kī huī aurat ke bachche shādīshudā aurat ke bachchoñ se zyādā haiñ. ² Apne khaime ko baṛā banā, us ke parde har taraf bichhā! Bachat mat karnā! Khaime ke rasse lambe lambe karke mekheñ mazbūtī se zamīn meñ ṭhoñk de. ³ Kyoñki tū tezī se dāīñ aur bāīñ taraf phail jāegī, aur terī aulād dīgar qaumoñ par qabzā

karke tabāhshudā shahroñ ko az sar-e-nau ābād karegī.

⁴ Mat ḍarnā, terī ruswāī nahīñ hogī. Sharmsār na ho, terī behurmatī nahīñ hogī. Ab tū apnī jawānī kī sharmindagī bhūl jāegī, tere zahan se bewā hone kī zillat utar jāegī. ⁵ Kyoñki terā Ḳhāliq terā shauhar hai, Rabbul-afwāj us kā nām hai, aur terā Chhuṛāne Wālā Isrāīl kā Quddūs hai, jo pūrī duniyā kā Ḳhudā kahlātā hai.”

⁶ Terā Ḳhudā farmātā hai, “Tū matrūkā aur dil se majrūh bīwī kī mānind hai, us aurat kī mānind jis ke shauhar ne use radd kiyā, go us kī shādī us waqt huī jab kuñwārī hī thī. Lekin ab main, Rab ne tujhe bulāyā hai. ⁷ Ek hī lamhe ke lie main ne tujhe tark kiyā, lekin ab baṛe rahm se tujhe jamā karūnga. ⁸ Main ne apne ḡhazab kā pūrā zor tujh par nāzil karke pal-bhar ke lie apnā chehrā tujh se chhupā liyā, lekin ab abadī shafqat se tujh par rahm karūnga.” Rab terā Chhuṛāne Wālā yih farmātā hai.

⁹ “Baṛe sailāb ke bād main ne Nūh se qasam khāī thī ki āindā sailāb kabhī pūrī zamīn par nahīñ āegā. Isī tarah ab main qasam khā kar wādā kartā hūñ ki āindā na main kabhī tujh se nārāz hūngā, na tujhe malāmat karūnga. ¹⁰ Go pahār haṭ jāeñ aur pahāriyāñ jumbish khāeñ, lekin merī shafqat tujh par se kabhī nahīñ haṭegī, merā salāmatī kā ahd kabhī nahīñ hilegā.” Yih Rab kā farmān hai jo tujh par tars khātā hai.

Nayā Shahr Yarūshalam

11 “Bechārī beṭī Yarūshalam! Shadīd tūfān tujh par se guzar gae haiñ, aur koī nahīn hai jo tujhe tasallī de. Dekh, maiñ terī dīwāroñ ke patthar mazbūt chūne se joṛ dūngā aur terī buniyādoñ ko sang-e-lājaward * se rakh dūngā. 12 Maiñ terī dīwāroñ ko yāqūt, tere darwāzoñ ko āb-e-bahr † aur terī tamām fasīl ko qīmī jawāhar se tāmīr karūngā. 13 Tere tamām farzand Rab se tālīm pāeñge, aur terī aulād kī salāmātī azīm hogī. 14 Tujhe insāf kī mazbūt buniyād par rakhā jāegā, chunāñche dūsroñ ke zulm se dūr rah, kyoñki ḍarne kī zarūrat nahīn hogī. Dahshatzadā na ho, kyoñki dahshat khāne kā sabab tere qarīb nahīn āegā. 15 Agar koī tujh par hamlā kare bhī to yih merī taraf se nahīn hogā, is lie har hamlā-āwar shikast khāegā.

16 Dekh, maiñ hī us lohār kā Ḳhāliq hūñ jo hawā de kar koeloñ ko dahkā detā hai tāki kām ke lie mauzūñ hathiyār banā le. Aur maiñ hī ne tabāh karne wāle ko ḳhalaq kiyā tāki wuh barbādī kā kām anjām de. 17 Chunāñche jo bhī hathiyār tujh par hamlā karne ke lie taiyār ho jāe wuh nākām hogā, aur jo bhī zabān tujh par ilzām lagāe use tū mujrim sābit karegī. Yihī Rab ke ḳhādimoñ kā maurūsī hissā hai, maiñ hī un kī rāstbāzī barqarār rakhūngā.” Rab ḳhud yih farmātā hai.

55

Rab ke pās Āo Tāki Zindagī Pāo

---

* 54:11 lapis lazuli † 54:12 beryl

¹ “Kyā tum pyāse ho? Āo, sab pānī ke pās āo! Kyā tumhāre pās paise nahīn? Idhar āo, saudā ḵharīd kar khānā khāo. Yahān kī mai aur dūdh muft hai. Āo, use paise die baḡhair ḵharīdo. ² Us par paise kyon ḵharch karte ho jo roṭī nahīn hai? Jo ser nahīn kartā us ke lie mehnat-mashaqqat kyon karte ho? Suno, suno merī bāt! Phir tum achchhī ḵhurāk khāoge, behtarīn khāne se lutfandoz hoge. ³ Kān lagā kar mere pās āo! Suno to jīte rahoge.

Main tumhāre sāth abadī ahd bāndhūngā, tumheñ un anmiṭ mehrbāniyon se nawāzūngā jin kā wādā Dāūd se kiyā thā. ⁴ Dekh, main ne muqarrar kiyā ki wuh aqwām ke sāmne merā gawāh ho, ki aqwām kā ra’īs aur hukmrān ho. ⁵ Dekh, tū aisī qaum ko bulāegā jise tū nahīn jāntā, aur tujh se nāwāqif qaum Rab tere Ḵhudā kī ḵhātir tere pās dauṛī chalī aegī. Kyonki jo Isrāīl kā Quddūs hai us ne tujhe shān-o-shaukat atā kī hai.”

Merā Kalām Betāsīr Nahīn Rahtā

⁶ Abhī Rab ko talāsh karo jabki use pāyā jā saktā hai. Abhī use pukāro jabki wuh qarīb hī hai. ⁷ Bedīn apnī burī rāh aur sharīr apne bure ḵhayālāt chhore. Wuh Rab ke pās wāpas āe to wuh us par rahm karegā. Wuh hamāre Ḵhudā ke pās wāpas āe, kyonki wuh farāḵhdilī se muāf kar detā hai.

⁸ Kyonki Rab farmātā hai, “Mere ḵhayālāt aur tumhāre ḵhayālāt meñ aur merī rāhoñ aur tumhārī rāhoñ meñ baṛā farq hai. ⁹ Jitnā āsmān zamīn se ūnchā hai utnī hī merī rāheñ tumhārī

rāhoñ aur mere ḵhayālāt tumhāre ḵhayālāt se buland haiñ.

¹⁰ Bārish aur barf par ḡhaur karo! Zamīn par paṛne ke bād yih ḵhālī hāth wāpas nahīn ātī balki zamīn ko yoñ serāb kartī hai ki paude phūṭne aur phalne-phūlne lagte haiñ balki pakte pakte bīj bone wāle ko bīj aur bhūke ko roṭī muhaiyā karte haiñ. ¹¹ Mere muñh se niklā huā kalām bhī aisā hī hai. Wuh ḵhālī hāth wāpas nahīn āegā balki merī marzī pūrī karegā aur us meñ kāmyāb hogā jis ke lie maiñ ne use bhejā thā.

¹² Kyonki tum ḵhushī se nikloge, tumheñ salāmatī se lāyā jāegā. Pahār aur pahāriyāñ tumhāre āne par bāgh bāgh ho kar shādiyānā bajāeñgī, aur maidān ke tamām darakht tāliyāñ bajāeñge. ¹³ Kāñṭedār jhārī kī bajāe jūñipar kā darakht ugegā, aur bichchhūbūṭī kī bajāe mehndī phale phūlegī. Yoñ Rab ke nām ko jalāl milegā, aur us kī qudrat kā abadī aur anmiṭ nishān qāym hogā.”

56

Har Shaḵhs Allāh kī Qaum meñ Shāmil Ho Saktā Hai

¹ Rab farmātā hai, “Insāf ko qāym rakho aur wuh kuchh kiyā karo jo rāst hai, kyonki merī najāt qarīb hī hai, aur merī rāstī zāhir hone ko hai. ² Mubārak hai wuh jo yoñ rāstī se liṭṭā rahe. Mubārak hai wuh jo Sabat ke din kī behurmatī na kare balki use manāe, jo har bure kām se gurez kare.”

³ Jo pardesī Rab kā pairokār ho gayā hai wuh na kahe ki beshak Rab mujhe apnī qaum se alag kar rakhegā. Kḥwājāsarā bhī na soche ki hāy, main sūkhā huā daraḳht hī hūn!

⁴ Kyoṅki Rab farmātā hai, “Jo kḥwājāsarā mere Sabat ke din manāen, aise qaum uṭhāen jo mujhe pasand hon aur mere ahd ke sāth lipṭe raheṅ wuh befikr raheṅ. ⁵ Kyoṅki main unheṅ apne ghar aur us kī chārdīwārī meṅ aisī yādgār aur aisā nām atā karūṅga jo beṭe-beṭiyān milne se kahīn behtar hogā. Aur jo nām main unheṅ dūṅgā wuh abadī hogā, wuh kabhī nahīn miṭne kā.

⁶ Wuh pardesī bhī befikr raheṅ jo Rab ke pairokār ban kar us kī kḥidmat karnā chāhte, jo Rab kā nām azīz rakh kar us kī ibādat karte, jo Sabat ke din kī behurmatī nahīn karte balki use manāte aur jo mere ahd ke sāth lipṭe rahte haiṅ. ⁷ Kyoṅki main unheṅ apne muqaddas pahār ke pās lā kar apne duā ke ghar meṅ kḥushī dilāūṅgā. Jab wuh merī qurbāṅgāh par apnī bhasm hone wālī aur zabah kī qurbāniyān chaṛhāeṅge to wuh mujhe pasand āeṅgī. Kyoṅki merā ghar tamām qaumon ke lie duā kā ghar kahlāegā.”

⁸ Rab Qādir-e-mutlaq jo Isrāil kī bikhrī huī qaum jamā kar rahā hai farmātā hai, “Un meṅ jo ikaṭṭhe ho chuke haiṅ main aur bhī jamā kar dūṅgā.”

Qaum ke Rāhnumā Sust aur Lālchī Kutte Haiṅ

⁹ Ai maidān ke tamām haiwāno, āo! Ai jangal ke tamām jānwaro, ā kar khāo! ¹⁰ Isrāil ke

pahredār andhe haiñ, sab ke sab kuchh bhī nahīñ jānte. Sab ke sab bahre kutte haiñ jo bhaunk hī nahīñ sakte. Farsh par leṭe hue wuh achchhe achchhe ḳhāb deḳhte rahte haiñ. Ūñghnā unheñ kitnā pasand hai! ¹¹ Lekin yih kutte lālchī bhī haiñ aur kabhī ser nahīñ hote, hālāñki gallābān kahlāte haiñ. Wuh samajh se ḳhālī haiñ, aur har ek apñī apñī rāh par dhyān de kar apne hī nafā kī talāsh meñ rahtā hai. ¹² Har ek āwāz detā hai, “Āo, maiñ mai le ātā hūñ! Āo, ham jī bhar kar sharāb pī leñ. Aur kal bhī āj kī tarah ho balki is se bhī zyādā raunaq ho!”

57

Rab Bedīnoñ kī Adālat Kartā Hai

¹ Rāstbāz halāk ho jātā hai, lekin kisī ko parwā nahīñ. Diyānatdār duniyā se chhīñ lie jāte haiñ, lekin koī dhyān nahīñ detā. Koī nahīñ samajhtā ki rāstbāz ko burāī se bachne ke lie chhīñ liyā jātā hai. ² Kyonki us kī manzil-e-maqsūd salāmatī hai. Sīdhī rāh par chalne wāle marte waqt pāñw phailā kar ārām karte haiñ.

³ “Lekin ai jādūgarnī kī aulād, zinākār aur fahhāshī ke bachcho, idhar āo! ⁴ Tum kis kā mazāq uṛā rahe ho, kis par zabān chalā kar muñh chirāte ho? Tum mujrimoñ aur dhokebāzoñ ke hī bachche ho!

⁵ Tum balūt balki har ghane daraḳht ke sāy meñ mastī meñ ā jāte ho, wādiyoñ aur chaṭānoñ ke shigāfoñ meñ apne bachchoñ ko zabah karte ho. ⁶ Wādiyoñ ke ragare hue patthar terā hissā aur terā muqaddar ban gae haiñ. Kyonki unhīñ

ko tū ne mai aur ḡhallā kī nazareñ pesh kīñ. Is ke madd-e-nazar main apnā faislā kyon badlūñ? ⁷ Tū ne apnā bistar ūñche pahār par lagāyā, us par chaḥ kar apnī qurbāniyāñ pesh kīñ. ⁸ Apne ghar ke darwāze aur chaukhaṭ ke pīchhe tū ne apnī butparastī ke nishān lagāe. Mujhe tark karke tū apnā bistar bichhā kar us par leṭ gai. Tū ne use itnā baṛā banā diyā ki dūsre bhī us par leṭ sakeñ. Phir tū ne ismatfaroshī ke paise muqarrar kie. Un kī sohbat tujhe kitnī pyārī thī, un kī barahnagī se tū kitnā lutf uṭhātī thī! ⁹ Tū kasrat kā tel aur khushbūdār krīm le kar Malik Dewatā ke pās gai. Tū ne apne qāsidoñ ko dūr dūr balki Pātāl tak bhej diyā. ¹⁰ Go tū safr karte karte bahut thak gai to bhī tū ne kabhī na kahā, ‘Fuzūl hai!’ Ab tak tujhe taqwiyat miltī rahī, is lie tū niḍhāl na huī.

¹¹ Tujhe kis se itnā khauf-o-hirās thā ki tū ne jhūṭ bol kar na mujhe yād kiyā, na parwā kī? Aisā hī hai nā, tū is lie merā khauf nahīñ māntī ki main khāmosh aur chhupā rahā.

¹² Lekin main logoñ par terī nām-nihād rāstbāzī aur tere kām zāhir karūnga. Yaqīnan yih tere lie mufīd nahīñ hoñge. ¹³ Ā, madad ke lie āwāz de! Deḳhte haiñ ki tere butoñ kā majmuā tujhe bachā sakegā ki nahīñ. Lekin aisā nahīñ hogā balki unheñ hawā uṭhā le jāegī, ek phūnk unheñ uṛā degī.

Lekin jo mujh par bharosā rakhe wuh mulk ko mīrās meñ pāegā, muqaddas pahār us kī maurūsī milkiyat banegā.”

Rab Apnī Qaum kī Madad Karegā

14 Allāh farmātā hai, “Rāstā banāo, rāstā banāo! Use sāf-suthrā karke har rukāwaṭ dūr karo tāki merī qaum ā sake.” 15 Kyonki jo azīm aur sarbuland hai, jo abad tak taḥtnashīn aur jis kā nām Quddūs hai wuh farmātā hai, “Main na sirf bulandiyon ke maqdis mein balki shikastāhāl aur farotan rūh ke sāth bhī sukūnat kartā hūn tāki farotan kī rūh aur shikastāhāl ke dil ko naī zindagī baḥshūn. 16 Kyonki main hameshā tak un ke sāth nahīn jhagaṛūngā, abad tak nārāz nahīn rahūngā. Warnā un kī rūh mere huzūr niḍhāl ho jātī, un logon kī jān jinheñ main ne ḥud kḥalaḥ kiyā. 17 Main Isrāil kā nājāyẓ manāfe dekh kar taish mein āyā aur use sazā de kar apnā muñh chhupāe rakhā. To bhī wuh apne dil kī bargashtā rāhon par chaltā rahā. 18 Lekin go main us ke chāl-chalan se wāqif hūn main use phir bhī shifā dūngā, us kī rāhnumāi karke use dubārā tasallī dūngā. Aur us ke jitne log mātām kar rahe haiñ 19 un ke lie main honon kā phal paidā karūngā.” Kyonki Rab farmātā hai, “Un kī salāmatī ho jo dūr haiñ aur un kī jo qarīb haiñ. Main hī unheñ shifā dūngā.”

20 Lekin bedīn mutalātim samundar kī mānind haiñ jo tham nahīn saktā aur jis kī lahreñ gand aur kīchaṛ uchhāltī rahtī haiñ. 21 Merā Ḥudā farmātā hai, “Bedīn salāmatī nahīn pāenge.

58

Rab ko Pasandīdā Rozā

1 Galā phāṛ kar āwāz de, ruk ruk kar bāt na kar! Narsinge kī-sī buland āwāz ke sāth merī qaum ko us kī sarkashī sunā, Yāqūb ke gharāne

ko us ke gunāhoñ kī fahrist bayān kar. ² Roz baroz wuh merī marzī dariyāft karte haiñ. Hāñ, wuh merī rāhoñ ko jānane ke shauqīn haiñ, us qaum kī mānind jis ne apne Ḳhudā ke ahkām ko tark nahīn kiyā balki rāstbāz hai. Chunāñche wuh mujh se munsifānā faisle māng kar zāhīran Allāh kī qurbat se lutfandoz hote haiñ. ³ Wuh shikāyat karte haiñ, ‘Jab ham rozā rakhte haiñ to tū tawajjuh kyoñ nahīn detā? Jab ham apne āp ko ḳhāksār banā kar inkisārī kā izhār karte haiñ to tū dhyān kyoñ nahīn detā?’

Suno! Rozā rakhte waqt tum apnā kārobār māmūl ke mutābiq chalā kar apne mazdūroñ ko dabāe rakhte ho. ⁴ Na sirf yih balki tum rozā rakhne ke sāth sāth jhagarṭe aur laṭṭe bhī ho. Tum ek dūsre ko sharārat ke mukke mārne se bhī nahīn chūkte. Yih kaisī bāt hai? Agar tum yoñ rozā rakho to is kī tawaqqo nahīn kar sakte ki tumhārī bāt āsmān tak pahunche. ⁵ Kyā mujhe is qism kā rozā pasand hai? Kyā yih kāfī hai ki bandā apne āp ko kuchh der ke lie ḳhāksār banā kar inkisārī kā izhār kare? Ki wuh apne sar ko ābī narsal kī tarah jhukā kar ṭāṭ aur rākh meñ leṭ jāe? Kyā tum wāqai samajhte ho ki yih rozā hai, ki aisā waqt Rab ko pasand hai?

⁶ Yih kis tarah ho saktā hai? Jo rozā maiñ pasand kartā hūñ wuh farq hai. Haqīqī rozā yih hai ki tū be'insāfi kī zanjīroñ meñ jakarṭe huon ko rihā kare, mazlūmoñ kā juā haṭāe, kuchle huon ko āzād kare, har jue ko toṛe, ⁷ bhūke ko apne khāne meñ sharīk kare, beggar musibatzaḍā ko panāh de, barahnā ko kapṛe pahnāe aur apne rishtedār kī madad karne se gurez na kare!

⁸ Agar tū aisā kare to tū subah kī pahli kirnon kī tarah chamak uṭhegā, aur tere zaḥm jald hī bhareṅge. Tab terī rāstbāzī tere āge āge chalegī, aur Rab kā jalāl tere pīchhe terī hifāzat karegā. ⁹ Tab tū fariyād karegā aur Rab jawāb degā. Jab tū madad ke lie pukāregā to wuh farmāegā, ‘Maiñ hāzir hūñ.’

Apne darmiyān dūsron par juā ḍalne, ungliyān uṭhāne aur dūsron kī badnāmī karne kā silsilā khatm kar! ¹⁰ Bhūke ko apnī roṭī de aur mazlūmon kī zarūriyāt pūrī kar! Phir terī raushnī andhere meñ chamak uṭhegī aur terī rāt dopahar kī tarah raushan hogī. ¹¹ Rab hameshā terī qiyādat karegā, wuh jhulaste hue ilāqon meñ bhī terī jān kī zarūriyāt pūrī karegā aur tere āzā ko taqwiyyat degā. Tab tū serāb bāgh kī mānind hogā, us chashme kī mānind jis kā pānī kabhī khatm nahīn hotā. ¹² Tere log qadīm khandarāt ko nae sire se tāmīr kareṅge. Jo buniyādeñ guzarī naslon ne rakhī thīñ unheñ tū dubārā rakhegā. Tab tū ‘Raḥne ko Band Karne Wālā’ aur ‘Galiyon ko Dubārā Rahne ke Qābil Banāne Wālā’ kahlāegā.

¹³ Sabat ke dīn apne pairon ko kām karne se rok. Mere muqaddas dīn ke daurān kārobār mat karnā balki use ‘Rāhatbakhsh’ aur ‘Muazzaz’ qarār de. Us dīn na māmūl kī rāhon par chal, na apne kārobār chalā, na khālī gappeñ hānk. Yon tū Sabat kā sahīh ehtirām karegā. ¹⁴ Tab Rab terī rāhat kā mambā hogā, aur maiñ tujhe rath meñ biṭhā kar mulk kī bulandiyon par se guzarne dūngā, tujhe tere bāp Yāqūb kī mīrās meñ se ser karūnga.” Rab ke muñh ne yih farmāyā hai.

59

Tumhāre Qusūr ne Tumheñ Rab se Dūr Kar Diyā Hai

¹ Yaqīnan Rab kā bāzū chhoṭā nahīn ki wuh bachā na sake, us kā kān bahrā nahīn ki sun na sake. ² Haqīqat meñ tumhāre bure kāmoñ ne tumheñ us se alag kar diyā, tumhāre gunāhoñ ne us kā chehrā tum se chhupāe rakhā, is lie wuh tumhārī nahīn suntā. ³ Kyoñki tumhāre hāth khūnālūdā, tumhārī ungliyāñ gunāh se nāpāk haiñ. Tumhāre hoñṭ jhūṭ bolte aur tumhārī zabān sharīr bāteñ phusphusātī hai. ⁴ Adālat meñ koī munsifānā muqaddamā nahīn chalātā, koī sachche dalāyī pesh nahīn kartā. Log sachchāi se khālī bātoñ par etibār karke jhūṭ bolte haiñ, wuh badkārī se hāmīlā ho kar bedīnī ko janm dete haiñ. ⁵⁻⁶ Wuh zahrīle sāñpoñ ke aṇṇoñ par baiṭh jāte haiñ tāki bachche nikleñ. Jo un ke aṇṇe khāe wuh mar jātā hai, aur agar un ke aṇṇe dabāe to zahrīlā sāñp nikal ātā hai. Yih log makaṛī ke jāle tān lete haiñ, aisā kapṛā jo pahñane ke lie bekār hai. Apne hāthoñ ke banāe hue is kapṛe se wuh apne āp ko dhāñp nahīn sakte. Un ke āmāl bure hī haiñ, un ke hāth tashaddud hī karte haiñ. ⁷ Jahāñ bhī ghalat kām karne kā mauqā mile wahāñ un ke pāñw bhāg kar pahuñch jāte haiñ. Wuh bequsūr ko qatl karne ke lie taiyār rahte haiñ. Un ke khayālāt sharīr hī haiñ, apne pīchhe wuh tabāhī-o-barbādī chhoṛ jāte haiñ. ⁸ Na wuh salāmatī kī rāh jānte haiñ, na un ke rāstoñ meñ insāf pāyā jātā hai. Kyoñki unhoñ ne unheñ

ṭerhā-merhā banā rakhā hai, aur jo bhī un par chale wuh salāmatī ko nahīn jāntā.

Taubā kī Duā

⁹ Isī lie insāf ham se dūr hai, rāstī ham tak pahuñchtī nahīn. Ham raushnī ke intazār mein rahte haiñ, lekin afsos, andherā hī andherā nazar ātā hai. Ham āb-o-tāb kī ummīd rakhte haiñ, lekin afsos, jahān bhī chalte haiñ wahān ghanī tārīkī chhāī rahtī hai. ¹⁰ Ham andhoñ kī tarah dīwār ko hāth se chhū chhū kar rāstā mālūm karte haiñ, āñkhoñ se mahrūm logoñ kī tarah ṭaṭol ṭaṭol kar āge barhte haiñ. Dopahar ke waqt bhī ham ṭhokar khā khā kar yoñ phirte haiñ jaise dhundalkā ho. Go ham tanāwar logoñ ke darmiyān rahte haiñ, lekin khud murdoñ kī mānind haiñ. ¹¹ Ham sab niḍhāl hālat mein rīchhoñ kī tarah ghurrāte, kabūtarōñ kī mānind ghūñ ghūñ karte haiñ. Ham insāf ke intazār mein rahte haiñ, lekin besūd. Ham najāt kī ummīd rakhte haiñ, lekin wuh ham se dūr hī rahtī hai.

¹² Kyonki hamāre muta'addid jarāym tere sāmne haiñ, aur hamāre gunāh hamāre khilāf gawāhī dete haiñ. Hamēñ mutawātir apne jarāym kā ehsās hai, ham apne gunāhoñ se khūb wāqif haiñ. ¹³ Ham mānte haiñ ki Rab se bewafā rahe balki us kā inkār bhī kiyā hai. Ham ne apnā muñh apne Khudā se pher kar zulm aur dhoke kī bāteñ phailāī haiñ. Hamāre diloñ mein jhūṭ kā bīj barhte barhte muñh mein se niklā. ¹⁴ Natīje mein insāf pīchhe haṭ gayā, aur rāstī dūr kharī rahtī hai. Sachchāī chauk mein ṭhokar khā kar gir gāī hai, aur diyānatdārī dākhlil hī nahīn ho saktī. ¹⁵ Chunāñche sachchāī kahīn bhī pāī

nahīn jāṭī, aur ḡhalat kāṃ se gurez karne wāle ko lūṭā jāṭā hai.

Rab kā Jawāb

Yih sab kuchh Rab ko nazar āyā, aur wuh nākhush thā ki insāf nahīn hai. ¹⁶ Us ne dekhā ki koī nahīn hai, wuh hairān huā ki mudāḡhalat karne wālā koī nahīn hai. Tab us ke zorāwar bāzū ne us kī madad kī, aur us kī rāstī ne us ko saharā diyā. ¹⁷ Rāstī ke zirābaktar se mulabbas ho kar us ne sar par najāt kā ḡhod rakhā, intaqām kā libās pahan kar us ne ḡhairat kī chādar oṛh lī. ¹⁸ Har ek ko wuh us kā munāsib muāwazā degā. Wuh muḡhālifoṅ par apnā ḡhazab nāzil karegā aur dushmanoṅ se badlā legā balki jazīroṅ ko bhī un kī harkatoṅ kā ajr degā. ¹⁹ Tab insān maḡhrib meṅ Rab ke nām kā ḡhauf māneṅge aur mashriḡ meṅ use jalāl deṅge. Kyoṅki wuh Rab kī phūṅk se chalāe hue zordār sailāb kī tarah un par ṭuṭ paṛegā.

²⁰ Rab farmātā hai, “Chhurāne Wālā Koh-e-Siyyūn par āegā. Wuh Yāqūb ke un farzandoṅ ke pās āegā jo apne gunāhoṅ ko chhoṛ kar wāpas āeṅge.”

²¹ Rab farmātā hai, “Jahān tak merā tālluḡ hai, un ke sāth merā yih ahd hai: Merā Rūh jo tujh par ṭhahrā huā hai aur mere alfāz jo main ne tere muṅh meṅ ḡāle haiṅ wuh ab se abad tak na tere muṅh se, na terī aulād ke muṅh se aur na terī aulād kī aulād se haṭeṅge.” Yih Rab kā farmān hai.

60

Aqwām Yarūshalam ke Nūr ke pās Āeṅgī

¹ “Uṭh, khaṛī ho kar chamak uṭh. Kyoṅki terā nūr ā gayā hai, aur Rab kā jalāl tujh par tulū huā hai. ² Kyoṅki go zamīn par tārikī chhāī huī hai aur aqwām ghane andhere meṅ rahtī haiṅ, lekin tujh par Rab kā nūr tulū ho rahā hai, aur us kā jalāl tujh par zāhir ho rahā hai. ³ Aqwām tere nūr ke pās aur bādshāh us chamaktī-damaktī raushnī ke pās āeṅge jo tujh par tulū hogī.

⁴ Apnī nazar uṭhā kar chāroṅ taraf dekh! Sab ke sab jamā ho kar tere pās ā rahe haiṅ. Tere beṭe dūr dūr se pahuṅch rahe haiṅ, aur terī beṭiyon ko god meṅ uṭhā kar qarīb layā jā rahā hai. ⁵ Us waqt tū yih dekh kar chamak uṭhegī. Terā dil khushī ke māre tezī se dhaṛakne lagegā aur kushādā ho jāegā. Kyoṅki samundar ke khazāne tere pās lāe jāeṅge, aqwām kī daulat tere pās pahuṅchegī. ⁶ Ūṅṭon kā ghol balki Midiyān aur Aifā ke jawān ūṅṭ tere mulk ko dhānp deṅge. Wuh sone aur baḥhūr se lade hue aur Rab kī hamd-o-sanā karte hue Mulk-e-Sabā se āeṅge. ⁷ Qīdār kī tamām bheṛ-bakriyān tere hawāle kī jāeṅgī, aur Nabāyot ke menḍhe terī khidmat ke lie hāzir hoṅge. Unheṅ merī qurbāngāh par chaṛhāyā jāegā aur maiṅ unheṅ pasand karūnga. Yoṅ maiṅ apne jalāl ke ghar ko shān-o-shaukat se ārāstā karūnga.

⁸ Yih kaun haiṅ jo bādalon kī tarah aur kābuk ke pās wāpas āne wāle kabūtaron kī mānind uṛ kar ā rahe haiṅ? ⁹ Yih Tarsīs ke zabardast bahrī jahāz haiṅ jo tere pās pahuṅch rahe haiṅ. Kyoṅki jazīre mujh se ummīd rakhte haiṅ. Yih jahāz tere beṭon ko un kī sone-chāndī samet dūr-darāz ilāqon se le kar ā rahe haiṅ. Yoṅ Rab tere

Khudā ke nām aur Isrāīl ke Quddūs kī tāzīm hogī jis ne tujhe shān-o-shaukat se nawāzā hai.

¹⁰ Pardesī terī dīwāreñ az sar-e-nau tāmīr kareñge, aur un ke bādshāh terī k̄hidmat kareñge. Kyoñki go main ne apne ghazab meñ tujhe sazā dī, lekin ab main apne fazl se tujh par rahm karūnga. ¹¹ Terī fasīl ke darwāze hameshā khule raheñge. Unheñ na din ko band kiyā jāegā, na rāt ko tāki aqwām kā māl-o-daulat aur un ke giriftār kie gae bādshāhoñ ko shahr ke andar lāyā jā sake. ¹² Kyoñki jo qaum yā saltanat terī k̄hidmat karne se inkār kare wuh barbād ho jāegī, use pūre taur par tabāh kiyā jāegā.

¹³ Lubnān kī shān-o-shaukat tere sāmne hāzir hogī. Jūnīpar, sanobar aur saro ke daraḡht mīl kar tere pās āeñge tāki mere maqdis ko ārastā kareñ. Yoñ main apne pānwoñ kī chaukī ko jalāl dūngā. ¹⁴ Tujh par zulm karne wāloñ ke beṡe jhuk jhuk kar tere huzūr āeñge, terī tahqīr karne wāle tere pānwoñ ke sāmne aundhe muñh ho jāeñge. Wuh tujhe ‘Rab kā Shahr’ aur ‘Isrāīl ke Quddūs kā Siyyūn’ qarār deñge. ¹⁵ Pahle tujhe tark kiyā gayā thā, log tujh se nafrat rakhte the, aur tujh meñ se koī nahīn guzartā thā. Lekin ab main tujhe abadī faḡhr kā bāis banā dūngā, aur tamām nasleñ tujhe dekh kar k̄hush hoñgī.

¹⁶ Tū aqwām kā dūdh piegī, aur bādshāh tujhe dūdh pilāeñge. Tab tū jān legī ki main Rab terā Najātdahindā hūn, ki main jo Yāqūb kā Zabardast Sūrmā hūn terā Chhurāne Wālā hūn.

¹⁷ Main tere pītal ko sone meñ, tere lohe ko chāndī meñ, terī lakaṡī ko pītal meñ aur tere patthar ko lohe meñ badlūngā. Main

salāmātī ko terī muhāfiz aur rāstī ko terī nigarān banāūngā. ¹⁸ Ab se tere mulk meñ na tashaddud kā zikr hogā, na barbādī-o-tabāhī kā. Ab se terī chārdīwārī ‘Najāt’ aur tere darwāze ‘Hamd-o-Sanā’ kahlāeñge.

¹⁹ Āindā tujhe na din ke waqt sūraj, na rāt ke waqt chānd kī zarūrat hogī, kyonki Rab hī terī abadī raushnī hogā, terā Ḳhudā hī terī āb-o-tāb hogā. ²⁰ Āindā terā sūraj kabhī ghurūb nahīn hogā, terā chānd kabhī nahīn ghaṭegā. Kyonki Rab terā abadī nūr hogā, aur mātām ke tere din khatm ho jāeñge.

²¹ Tab terī qaum ke tamām afrād rāstbāz hoñge, aur mulk hameshā tak un kī milkiyat rahegā. Kyonki wuh mere hāth se lagāi hui panīrī hoñge, mere hāth kā kām jis se main apnā jalāl zāhir karūnga. ²² Tab sab se choṭe khāndān kī tādād barh kar hazār afrād par mushtamil hogī, sab se kamzor kumbā tāqatwar qaum banegā. Muqarrarā waqt par main, Rab yih sab kuchh tezī se anjām dūngā.”

61

Mātām kā Waqt Khatm Hai

¹ Rab Qādir-e-mutlaq kā Rūh mujh par hai, kyonki Rab ne mujhe tel se masah karke gharībōñ ko khushkhabrī sunāne kā iḳhtiyār diyā hai. Us ne mujhe shikastādiloñ kī marham-paṭṭī karne ke lie aur yih elān karne ke lie bhejā hai ki qaidiyōñ ko rihāi milegī aur zanjīroñ meñ jakare hue āzād ho jāeñge, ² ki bahālī kā sāl aur hamāre Ḳhudā ke intaqām kā din ā gayā hai. Us

ne mujhe bhejā hai ki maiñ tamām mātām karne wāloñ ko tasallī dūñ ³ aur Siyyūn ke sogwāroñ ko dilāsā de kar rākh ke bajāe shāndār tāj, mātām ke bajāe ḡhushī kā tel aur shikastā rūh ke bajāe hamd-o-sānā kā libās muhaiyā karūñ.

Tab wuh ‘Rāstī ke Daraḡht’ kahlāeñge, aise paude jo Rab ne apnā jalāl zāhir karne ke lie lagāe haiñ. ⁴ Wuh qadīm khandarāt ko az sar-e-nau tāmīr karke der se barbād hue maqāmoñ ko bahāl kareñge. Wuh un tabāhshudā shahroñ ko dubārā qāym kareñge jo nasl-dar-nasl wīrān-o-sunsān rahe haiñ. ⁵ ḡhairmulkī khare ho kar tumhārī bheḡ-bakriyoñ kī gallābānī kareñge, pardesī tumhāre khetoñ aur bāḡhoñ meñ kām kareñge. ⁶ Us waqt tum ‘Rab ke Imām’ kahlāoge, log tumheñ ‘Hamāre Ḳhudā ke Ḳhādīm’ qarār deñge.

Tum aqwām kī daulat se lutfandoz hoge, un kī shān-o-shaukat apnā kar us par faḡhr karoge. ⁷ Tumhārī sharmindagī nahīñ raheḡī balki tum izzat kā dugnā hissā pāoge, tumhārī ruswāī nahīñ raheḡī balki tum shāndār hissā milne ke bāis shādiyānā bajāoge. Kyonki tumheñ watan meñ dugnā hissā milegā, aur abadī ḡhushī tumhārī mīrās hogī.

⁸ Kyonki Rab farmātā hai, “Mujhe insāf pasand hai. Maiñ ḡhāratgarī aur kajrawī se nafrat rakhtā hūñ. Maiñ apne logoñ ko wafādārī se un kā ajr dūngā, maiñ un ke sāth abadī ahd bāndhūngā. ⁹ Un kī nasl aqwām meñ aur un kī aulād dīgar ummatoñ meñ mashhūr hogī. Jo

bhī unheñ dekhe wuh jān legā ki Rab ne unheñ barkat dī hai.”

¹⁰ Maiñ Rab se nihāyat hī shādmān hūñ, merī jān apne Ḳhudā kī tārif meñ ḳhushī ke gīt gātī hai. Kyoñki jis tarah dūlhā apnā sar imām kī-sī pagārī se sajātā aur dulhan apne āp ko apne zewarāt se ārāstā kartī hai usī tarah Allāh ne mujhe najāt kā libās pahnā kar rāstī kī chādar meñ lapeṭā hai. ¹¹ Kyoñki jis tarah zamīn apnī hariyālī ko nikalne detī aur bāgh apne bījoñ ko phūṭne detā hai usī tarah Rab Qādir-e-mutlaq aqwām ke sāmne apnī rāstī aur sataish phūṭne degā.

62

Yarūshalam kī Bahālī

¹ Siyyūn kī ḳhātir maiñ ḳhāmosh nahīn rahūngā, Yarūshalam kī ḳhātir tab tak āram nahīn karūngā jab tak us kī rāstī tulū-e-subah kī tarah na chamke aur us kī najāt mashāl kī tarah na bharke.

² Aqwām terī rāstī dekheñgī, tamām bādshāh terī shān-o-shaukat kā mushāhadā kareñge. Us waqt tujhe nayā nām milegā, aisā nām jo Rab kā apnā muñh muta'ayyin karegā. ³ Tū Rab ke hāth meñ shāndār tāj aur apne Ḳhudā ke hāth meñ shāhī kulāh hogī. ⁴ Āindā log tujhe na kabhī 'Matrūkā' na tere mulk ko 'Wirān-o-Sunsān' qarār deñge balki tū merā Lutf aur terā mulk Byāhī kahlāegā. Kyoñki Rab tujh se lutfandoz hogā, aur terā mulk shādīshudā hogā. ⁵ Jis tarah jawān ādmī kuñwārī se shādī kartā hai usī tarah tere farzand tujhe byāh leñge. Aur

jis tarah dūlhā dulhan ke bāis ḵhushī manātā hai usī tarah terā Ḵhudā tere sabab se ḵhushī manāegā.

⁶ Ai Yarūshalam, main ne terī fasīl par pahredār lagāe haiñ jo dīn rāt āwāz deñ. Unheñ ek lamhe ke lie bhī ḵhāmosh rahne kī ijāzat nahīn hai. Ai Rab ko yād dilāne wālo, us waqt tak na ḵhud ārām karo, ⁷ na Rab ko ārām karne do jab tak wuh Yarūshalam ko az sar-e-nau qāym na kar le. Jab pūrī duniyā shahr kī tārif karegī tab hī tum sukūn kā sāns le sakte ho. ⁸ Rab ne apne dāeñ hāth aur zorāwar bāzū kī qasam khā kar wādā kiyā hai, “Āindā na main terā ḡhallā tere dushmanoñ ko khilāūngā, na baṛī mehnat se banāī gaī terī mai ko ajnabiyoñ ko pilāūngā. ⁹ Kyonki āindā fasal kī kaṭāī karne wāle hī Rab kī satāish karte hue use khāeñge, aur angūr chunane wāle hī mere maqdis ke sahnoñ meñ ā kar un kā ras pieñge.”

¹⁰ Dāḵhil ho jāo, shahr ke darwāzoñ meñ dāḵhil ho jāo! Qaum ke lie rāstā taiyār karo! Rāstā banāo, rāstā banāo! Use pattharoñ se sāf karo! Tamām aqwām ke ūpar jhandā gār do!

¹¹ Kyonki Rab ne duniyā kī intahā tak elān kiyā hai, “Siyyūn Beṭī ko batāo ki dekh, terī najāt āne wālī hai. Dekh, us kā ajr us ke pās hai, us kā inām us ke āge āge chal rahā hai.” ¹² Tab wuh ‘Muqaddas Qaum’ aur ‘Wuh Qaum Jise Rab ne Ewazānā de Kar Chhurāyā Hai’ kahlāeñge. Ai Yarūshalam Beṭī, tū ‘Marḡhūn’ aur ‘Ġhairmatrūkā Shahr’ kahlāegī.

63

Allāh Apnī Qaum kī Adālat Kartā Hai

¹ Yih kaun hai jo Adom se ā rahā hai, jo surḳh surḳh kapṛe pahne Busrā Shahr se pahuñch rahā hai? Yih kaun hai jo rob se mulabbas baṛī tāqat ke sāth āge baṛh rahā hai? “Maiñ hī hūñ, wuh jo insāf se boltā, jo baṛī qudrat se tujhe bachātā hai.”

² Tere kapṛe kyoñ itne lāl haiñ? Lagtā hai ki terā libās hauz meñ angūr kuchalne se surḳh ho gayā hai.

³ “Maiñ angūroñ ko akelā hī kuchaltā rahā hūñ, aqwām meñ se koī mere sāth nahīñ thā. Maiñ ne ḡhusse meñ ā kar unheñ kuchlā, taish meñ unheñ raundā. Un ke ḳhūn kī chhīñṭeñ mere kapṛoñ par par gaīñ, merā sārā libās ālūdā huā. ⁴ Kyoñki merā dil intaqām lene par tulā huā thā, apnī qaum kā ewazānā dene kā sāl ā gayā thā. ⁵ Maiñ ne apne irdgird nazar dauṛāī, lekin koī nahīñ thā jo merī madad kartā. Maiñ hairān thā ki kisī ne bhī merā sāth na diyā. Chunāñche mere apne bāzū ne merī madad kī, aur mere taish ne mujhe sahārā diyā. ⁶ Ḡhusse meñ ā kar maiñ ne aqwām ko pāmāl kiyā, taish meñ unheñ madhosh karke un kā ḳhūn zamīn par girā diyā.”

Rab kī Tamjīd

⁷ Maiñ Rab kī mehrbāniyāñ sunāūngā, us ke qābil-e-tārīf kāmoñ kī tamjīd karūngā. Jo kuchh Rab ne hamāre lie kiyā, jo muta'addid bhalāiyāñ us ne apne rahm aur baṛe fazl se Isrāīl ko dikhāī haiñ un kī satāish karūngā.

⁸ Us ne farmāyā, “Yaḳīnan yih merī ḡaum ke haiñ, aise farzand jo bewafā nahīñ hoñge.” Yih kah kar wuh un kā Najātdahindā ban gayā, ⁹ wuh un kī tamām musībat meñ sharīk huā, aur us ke huzūr ke farishte ne unheñ chhuṭkārā diyā. Wuh unheñ pyār kartā, un par tars khātā thā, is lie us ne ewazānā de kar unheñ chhuṛāyā. Hāñ, ḡadīm zamāne se āj tak wuh unheñ uṭhāe phirtā rahā.

¹⁰ Lekin wuh sarkash hue, unhoñ ne us ke ḡuddūs Rūh ko dukh pahuñchāyā. Tab wuh muṛ kar un kā dushman ban gayā. Ḳhud wuh un se larne lagā.

¹¹ Phir us kī ḡaum ko wuh ḡadīm zamānā yād āyā jab Mūsā apnī ḡaum ke darmiyān thā, aur wuh pukār uṭhe, “Wuh kahāñ hai jo apnī bheṛbakriyoñ ko un ke gallābānoñ samet samundar meñ se nikāl lāyā? Wuh kahāñ hai jis ne apne Rūhul-ḡuds ko un ke darmiyān nāzil kiyā, ¹² jis kī jalālī ḡudrat Mūsā ke dāeñ hāth hāzir rahī tāki us ko sahārā de? Wuh kahāñ hai jis ne pānī ko Isrāīliyoñ ke sāmne taḡsīm karke apne lie abadī shohrat paidā kī ¹³ aur unheñ gahrāiyoñ meñ se ḡuzarne diyā? Us waḡt wuh khule maidān meñ chalne wāle ḡhoṛe kī tarah ārām se ḡuzare aur kahīñ bhī ṭhokar na khāī. ¹⁴ Jis tarah ḡāy-bail ārām ke lie wādī meñ utarte haiñ usī tarah unheñ Rab ke Rūh se ārām aur sukūn hāsil huā.”

Isī tarah tū ne apnī ḡaum kī rāhnumāī kī tāki tere nām ko jalāl mile.

Taubā kī Duā

¹⁵ Ai Allāh, āsmān se ham par nazar ḡāl, bulandiyōñ par apnī muḡaddas aur shāndār

sukūnatgāh se dekh! Is waqt terī ghairat aur qudrat kahān hai? Ham terī narmī aur mehrbāniyon se mahrūm rah gae haiñ! ¹⁶ Tū to hamārā Bāp hai. Kyoñki Ibrāhīm hameñ nahīñ jāntā aur Isrāīl hameñ nahīñ pahchāntā, lekin tū, Rab hamārā Bāp hai, qadīm zamāne se hī terā nām ‘Hamārā Chhuṛāne Wālā’ hai. ¹⁷ Ai Rab, tū hameñ apnī rāhoñ se kyoñ bhaṭakne detā hai? Tū ne hamāre diloñ ko itnā saḡht kyoñ kar diyā ki ham terā khauf nahīñ mān sakte? Hamārī khātir wāpas ā! Kyoñki ham tere khādim, terī maurūsī milkiyat ke qabīle haiñ. ¹⁸ Terā maqdis thoṛī hī der ke lie terī qaum kī milkiyat rahā, lekin ab hamāre mukhālifoñ ne use pānwoñ tale raund ḍālā hai. ¹⁹ Lagtā hai ki ham kabhī terī hukūmat ke taht nahīñ rahe, ki ham par kabhī tere nām kā ṭhappā nahīñ lagā thā.

64

¹ Kāsh tū āsmān ko phār kar utar āe, ki pahār tere sāmne thartharāeñ. ² Kāsh tū ḍāliyoñ ko bhaṛkā dene wālī āg yā pānī ko ek dam ubālne wālī ātish kī tarah nāzil ho ṭāki tere dushman terā nām jān leñ aur qaumeñ tere sāmne laraz uṭheñ! ³ Kyoñki qadīm zamāne meñ jab tū khaufnāk aur ghairmutawaqqe kām kiyā kartā thā to yoñ hī nāzil huā, aur pahār yoñ hī tere sāmne kānpne lage. ⁴ Qadīm zamāne se hī kisī ne tere siwā kisī aur Khudā ko na dekhā na sunā hai. Sirf tū hī aisā Khudā hai jo un kī madad kartā hai jo tere intazār meñ rahte haiñ.

⁵ Tū un se miltā hai jo khushī se rāst kām karte, jo terī rāhoñ par chalte hue tujhe yād karte haiñ!

Afsos, tū ham se nārāz huā, kyoṅki ham shurū se terā gunāh karke tujh se bewafā rahe haiṅ. To phir ham kis tarah bach jāeṅge? ⁶ Ham sab nāpāk ho gae haiṅ, hamāre tamām nām-nihād rāst kām gande chītharōṅ kī mānind haiṅ. Ham sab pattoṅ kī tarah murjhā gae haiṅ, aur hamāre gunāh hameṅ hawā ke jhoṅkoṅ kī tarah uṛā kar le jā rahe haiṅ.

⁷ Koī nahīṅ jo terā nām pukāre yā tujh se lipaṭne kī koshish kare. Kyoṅki tū ne apnā chehrā ham se chhupā kar hameṅ hamāre qusūroṅ ke hawāle chhoṛ diyā hai.

⁸ Ai Rab, tāham tū hī hamārā Bāp, hamārā kumhār hai. Ham sab miṭṭī hī haiṅ jise tere hāth ne tashkīl diyā hai. ⁹ Ai Rab, had se zyādā ham se nārāz na ho! Hamāre gunāh tujhe hameshā tak yād na raheṅ. Zarā is kā lihāz kar ki ham sab terī qaum haiṅ. ¹⁰ Tere muqaddas shahr wīrān ho gae haiṅ, yahān tak kī Siyyūn bhī bayābān hī hai, Yarūshalam wīrān-o-sunsān hai. ¹¹ Hamārā muqaddas aur shāndār ghar jahān hamāre bāpdādā terī satāish karte the nazar-e-ātish ho gayā hai, jo kuchh bhī ham azīz rakhte the wuh khandar ban gayā hai.

¹² Ai Rab, kyā tū in wāqiyāt ke bāwujūd bhī apne āp ko ham se dūr rakhegā? Kyā tū khāmosh rah kar hameṅ had se zyādā past hone degā?.

65

Rab kā Ġhazab Qaum par Nāzil Hogā

¹ “Jo mere bāre meñ dariyāft nahīn karte the unheñ main ne mujhe dhūndne kā mauqā diyā. Jo mujhe talāsh nahīn karte the unheñ main ne mujhe pāne kā mauqā diyā. Main bolā, ‘Main hāzir hūn, main hāzir hūn!’ Hālānki jis qaum se main muḥhātib huā wuh merā nām nahīn pukārtī thī.

² Din-bhar main ne apne hāth phailāe rakhe tāki ek sarkash qaum kā istiḡbāl karūn, hālānki yih log ḡhalat rāh par chalte aur apne kajrau ḡhayālāt ke pīchhe paṛe rahte haiñ. ³ Yih mutawātir aur mere rūbarū hī mujhe nārāz karte haiñ. Kyonki yih bāḡhoñ meñ qurbāniyāñ chaḡhā kar inṭoñ kī qurbāngāhoñ par baḡhūr jalāte haiñ. ⁴ Yih ḡabristān meñ baiṭh kar ḡhufiyā ḡhāroñ meñ rāt guzārte haiñ. Yih suar kā gosht khāte haiñ, un kī degoñ meñ ḡābil-e-ḡhin shorbā hotā hai. ⁵ Sāth sāth yih ek dūsre se kahte haiñ, ‘Mujh se dūr raho, ḡarīb mat ānā! Kyonki main terī nisbat kahīn zyādā muḡaddas hūn.’

Is ḡism ke log merī nāk meñ dhueñ kī mānind haiñ, ek āḡ jo din-bhar jaltī rahtī hai. ⁶ Dekho, yih bāt mere sāmne hī ḡalamband huī hai ki main ḡhāmosh nahīn rahūngā balki pūrā pūrā ajr dūngā. Main un kī jholī un ke ajr se bhar dūngā.” ⁷ Rab farmātā hai, “Unheñ na sirf un ke apne ḡnāhoñ kī sazā milegī balki bāpdādā ke ḡnāhoñ kī bhī. Chūnki unhoñ ne pahāroñ par baḡhūr kī qurbāniyāñ chaḡhā kar merī tahḡir kī is lie main un kī jholī un kī harkatoñ ke muāwaze se bhar dūngā.”

Maut na Chuno Balki Hayāt!

⁸ Rab farmātā hai, “Jab tak angūr meñ thoṛā-sā ras bāqī ho log kahte haiñ, ‘Use zāe mat karnā, kyoñki ab tak us meñ kuchh na kuchh hai jo barkat kā bāis hai.’ Maiñ Isrāil ke sāth bhī aisā hī karūnga. Kyoñki apne kḥādimoñ kī kḥātir maiñ sab ko nest nahīn karūnga. ⁹ Maiñ Yāqūb aur Yahūdāh ko aisī aulād baḥsh dūngā jo mere pahāroñ ko mirās meñ pāegī. Tab pahār mere barguzidoñ kī milkiyat hoñge, aur mere kḥādim un par baseñge. ¹⁰ Wādī-e-Shārūn meñ bher-bakriyāñ chareñgī, Wādī-e-Akūr meñ gāy-bail āram kareñge. Yih sab kuchh merī us qaum ko dastyāb hogā jo merī tālib rahegī.

¹¹ Lekin tum jo Rab ko tark karke mere muqaddas pahār ko bhūl gae ho, kḥabardār! Go is waqt tum kḥushqismatī ke dewatā Jad ke lie mez bichhāte aur taqdīr ke dewatā Manāt ke lie mai kā bartan bhar dete ho, ¹² lekin tumhārī taqdīr aur hai. Maiñ ne tumhāre lie talwār kī taqdīr muqarrar kī hai. Tum sab ko qasāi ke sāmne jhuknā paṛegā, kyoñki jab maiñ ne tumheñ bulāyā to tum ne jawāb na diyā. Jab maiñ tum se hamkalām huā to tum ne na sunā balki wuh kuchh kiyā jo mujhe burā lagā. Tum ne wuh kuchh ikhtiyār kiyā jo mujhe nāpasand hai.”

¹³ Is lie Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, “Mere kḥādim khānā khāeñge, lekin tum bhūke rahoge. Mere kḥādim pāñi pieñge, lekin tum pyāse rahoge. Mere kḥādim masrūr hoñge, lekin tum sharmsār hoge. ¹⁴ Mere kḥādim kḥushī ke māre shādiyānā bajāeñge, lekin tum

ranjīdā ho kar ro paṛoge, tum māyūs ho kar wāwailā karoge. ¹⁵ Āḳhirkār tumhārā nām hī mere barguzidoñ ke pās bāqī rahegā, aur wuh bhī sirf lānat ke taur par istemāl hogā. Qasam khāte waqt wuh kaheñge, ‘Rab Qādir-e-mutlaq tumheñ isī tarah qatl kare.’ Lekin mere ḳhādimoñ kā ek aur nām rakhā jāegā. ¹⁶ Mulk meñ jo bhī apne lie barkat māñge yā qasam khāe wuh wafādār Ḳhudā kā nām legā. Kyoñki guzarī musībatoñ kī yādeñ miṭ jāeñgī, wuh merī āñkhoñ se chhup jāeñgī.

Nae Zamāne kā Āghāz

¹⁷ Kyoñki main nayā āsmān aur naī zamīn ḳhalaq karūñga. Tab guzarī chīzeñ yād nahīñ āeñgī, un kā ḳhayāl tak nahīñ āegā.

¹⁸ Chunāñche ḳhush-o-ḳhurram ho! Jo kuchh main ḳhalaq karūñga us kī hameshā tak ḳhushī manāo! Kyoñki dekho, main Yarūshalām ko shādmānī kā bāis aur us ke bāshindoñ ko ḳhushī kā sabab banāūñgā. ¹⁹ Main ḳhud bhī Yarūshalām kī ḳhushī manāūñgā aur apnī qaum se lutfandoz hūñgā.

Āindā us meñ ronā aur wāwailā sunāī nahīñ degā. ²⁰ Wahāñ koī bhī paidāish ke thoṛe dinoñ bād faut nahīñ hogā, koī bhī waqt se pahle nahīñ maregā. Jo sau sāl kā hogā use jawān samjhā jāegā, aur jo sau sāl kī umr se pahle hī faut ho jāe use malaūn samjhā jāegā.

²¹ Log ghar banā kar un meñ baseñge, wuh angūr ke bāgh lagā kar un kā phal khāeñge. ²² Āindā aisā nahīñ hogā ki ghar banāne ke bād koī aur us meñ base, ki bāgh lagāne ke bād koī

aur us kā phal khāe. Kyoñki merī qaum kī umr darakhtoñ jaisī darāz hogī, aur mere barguzīdā apne hāthoñ ke kām se lutfandoz hoñge. ²³ Na un kī mehnat-mashaqqat rāygāñ jāegī, na un ke bachche achānak tashaddud kā nishānā ban kar mareñge. Kyoñki wuh Rab kī mubāarak nasl hoñge, wuh khud aur un kī aulād bhī. ²⁴ Is se pahle ki wuh āwāz deñ main jawāb dūngā, wuh abhī bol rahe hoñge ki main un kī sunūngā.”

²⁵ Rab farmātā hai, “Bheṛiyā aur lelā mil kar chareñge, sherbabar bail kī tarah bhūsā khāegā, aur sāñp kī khurāk khāk hī hogī. Mere pūre muqaddas pahār par na ghalat kām kiyā jāegā, na kisī ko nuqsān pahuñchegā.”

66

Do Mālikoñ kī Khidmat Karnā Nāmumkin Hai

¹ Rab farmātā hai, “Āsmān merā takht hai aur zamīn mere pāñwoñ kī chaukī, to phir wuh ghar kahāñ hai jo tum mere lie banāoge? Wuh jagah kahāñ hai jahāñ main ārām karūngā?”

² Rab farmātā hai, “Mere hāth ne yih sab kuchh banāyā, tab hī yih sab kuchh wujūd meñ āyā. Aur main usī kā khayāl rakhtā hūñ jo musibatxadā aur shikastādil hai, jo mere kalām ke sāmne kāñptā hai.

³ Lekin bail ko zabah karne wālā qātil ke barābar aur lele ko qurbān karne wālā kutte kī gardan toṛne wāle ke barābar hai. Ghallā kī nazar pesh karne wālā suar kā khūn chaṛhāne wāle se behtar nahīñ, aur baḳhūr jalāne wālā butparast kī mānind hai. In logoñ ne apnī ghalat

rāhoñ ko iḡhtiyār kiyā hai, aur in kī jān apnī ghinaunī chīzoñ se lutfandoz hotī hai. ⁴ Jawāb meñ maiñ bhī un se badsulūkī kī rāh iḡhtiyār karūnga, maiñ un par wuh kuchh nāzil karūnga jis se wuh dahshat khāte haiñ. Kyoñki jab maiñ ne unheñ āwāz dī to kisī ne jawāb na diyā, jab maiñ bolā to unhoñ ne na sunā balki wuhī kuchh karte rahe jo mujhe burā lagā, wuhī karne par tule rahe jo mujhe nāpasand hai.”

Yarūshalam ke sāth Ḳhushī Manāo

⁵ Ai Rab ke kalām ke sāmne larazne wālo, us kā farmān suno! “Tumhāre apne bhāi tum se nafrat karte aur mere nām ke bāis tumheñ radd karte haiñ. Wuh mazāq uṛā kar kahte haiñ, ‘Rab apne jalāl kā izhār kare tāki ham tumhārī ḡhushī kā mushāhadā kar sakeñ.’ Lekin wuh sharmindā ho jāenge.

⁶ Suno! Shahr meñ shor-o-ḡhaughā ho rahā hai. Suno! Rab ke ghar se halchal kī āwāz sunāi de rahī hai. Suno! Rab apne dushmanoñ ko un kī munāsib sazā de rahā hai.

⁷ Dard-e-zah meñ mubtalā hone se pahle hī Yarūshalam ne bachchā janm diyā, zachchagī kī izā se pahle hī us ke beṭā paidā huā. ⁸ Kis ne kabhī aisī bāt sunī hai? Kis ne kabhī is qism kā muāmālā dekhā hai? Kyā koī mulk ek hī din ke andar andar paidā ho saktā hai? Kyā koī qaum ek hī lamhe meñ janm le saktī hai? Lekin Siyyūn ke sāth aisā hī huā hai. Dard-e-zah abhī shurū hī honā thā ki us ke bachche paidā hue.” ⁹ Rab farmātā hai, “Kyā maiñ bachche ko yahāñ tak lāūn ki wuh māñ ke peṭ se nikalne wālā ho aur phir use janm lene na dūn? Hargiz nahīn!” Terā

Ḳhudā farmātā hai, “Kyā maiñ jo bachche ko paidā hone detā hūñ bachche ko rok dūñ? Kabhī nahīñ!”

¹⁰ “Ai Yarūshalam ko pyār karne wālo, sab us ke sāth ḵhushī manāo! Ai shahr par mātam karne wālo, sab us ke sāth shādiyānā bajāo! ¹¹ Kyonki ab tum us kī tasallī dilāne wālī chhātī se jī bhar kar dūdh piyoge, tum us ke shāndār dūdh kī kasrat se lutfandoz hoge.”

¹² Kyonki Rab farmātā hai, “Maiñ Yarūshalam meñ salāmatī kā dariyā bahne dūngā aur us par aqwām kī shān-o-shaukat kā sailāb āne dūngā. Tab wuh tumheñ apnā dūdh pilā kar uṭhāe phiregī, tumheñ god meñ biṭhā kar pyār karegī. ¹³ Maiñ tumheñ māñ kī-sī tasallī dūngā, aur tum Yarūshalam ko dekh kar tasallī pāoge. ¹⁴ In bāton kā mushāhadā karke tumhārā dil ḵhush hogā aur tum tāzā hariyālī kī tarah phalophūloge.”

Us waqt zāhir ho jāegā ki Rab kā hāth us ke ḵhādimoñ ke sāth hai jabki us ke dushman us ke ḡhazab kā nishānā baneṅge. ¹⁵ Rab āg kī sūrat meñ ā rahā hai, āndhī jaise rathoñ ke sāth nāzil ho rahā hai tāki dahakte koeloñ se apnā ḡhussā ṭhandā kare aur sholā'afshāñ āg se malāmat kare. ¹⁶ Kyonki Rab āg aur apnī talwār ke zariye tamām insānoñ kī adālat karke apne hāth se muta'addid logoñ ko halāk karegā.

¹⁷ Rab farmātā hai, “Jo apne āp ko butoñ ke bāḡhoñ ke lie maḵhsūs aur pāk-sāf karte haiñ aur darmiyān ke rāhnumā kī pairawī karke suar, chūhe aur dīgar ghinaunī chīzeñ khāte haiñ wuh mil kar halāk ho jāeṅge.

Dīgar Aqwām Bhī Rab kī Parastish Kareṅgī

¹⁸ Chunānche maiñ jo un ke āmāl aur kḥayālāt se wāqif hūñ tamām aqwām aur alag alag zabāneñ bolne wāloñ ko jamā karne ke lie nāzil ho rahā hūñ. Tab wuh ā kar mere jalāl kā mushāhadā kareṅge. ¹⁹ Maiñ un ke darmiyān ilāhī nishān qāym karke bache huoñ meñ se kuchh dīgar aqwām ke pās bhej dūngā. Wuh Tarsīs, Libiyā, tīr chalāne kī māhir qaum Ludiya, Tūbal, Yūnān aur un dūr-darāz jazīroñ ke pās jāeṅge jinhoñ ne na mere bāre meñ sunā, na mere jalāl kā mushāhadā kiyā hai. In aqwām meñ wuh mere jalāl kā elān kareṅge.

²⁰ Phir wuh tamām aqwām meñ rahne wāle tumhāre bhāiyōñ ko ghoṛoñ, rathoñ, gāriyoñ, kḥachcharoñ aur ūñṭoñ par sawār karke Yārūshalam le āeṅge. Yahān mere muqaddas pahār par wuh unheñ ghallā kī nazar ke taur par pesh kareṅge. Kyoñki Rab farmātā hai ki jis tarah Isrāīlī apnī ghallā kī nazareñ pāk bartanoñ meñ rakh kar Rab ke ghar meñ le āte haiñ usī tarah wuh tumhāre Isrāīlī bhāiyōñ ko yahān pesh kareṅge. ²¹ Un meñ se maiñ bāz ko imām aur Lāwī kā ohdā dūngā.” Yih Rab kā farmān hai.

²² Rab farmātā hai, “Jitne yaqīn ke sāth merā banāyā huā nayā āsmān aur naī zamīn mere sāmne qāym rahegā utne yaqīn ke sāth tumhārī nasl aur tumhārā nām abad tak qāym rahegā. ²³ Us waqt tamām insān mere pās ā kar mujhe sijdā kareṅge. Har Nae Chānd aur har Sabat ko wuh bāqāydaḡī se āte raheṅge.” Yih Rab kā farmān hai. ²⁴ “Tab wuh shahr se nikal kar un

kī lāshoñ par nazar ḍāleñge jo mujh se sarkash hue the. Kyonki na unheñ khāne wāle kīre kabhī mareñge, na unheñ jalāne wālī āg kabhī bujhegī. Tamām insān un se ghin khāeñge.”

Kitab-i Muqaddas
The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman
Script

copyright © 2019 Urdu Geo Version

Language: (Urdu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 May 2022

123ff8cb-27b3-5817-a02a-22e67145fd30